

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ.ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Το εργασιακό καθεστώς των λογιστών και
βοηθών λογιστών στις ιδιωτικές επιχειρήσεις**

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΜΠΑΚΑΛΟΥΜΗ ΣΕΒΑΣΤΗ

ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ:

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ 2016

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΔΥΤ.ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Το εργασιακό καθεστώς των λογιστών και βοηθών λογιστών στις
ιδιωτικές επιχειρήσεις

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (Α.Μ. 7504)

vasso_iliopoulou@yahoo.gr

ΜΠΑΚΑΛΟΥΜΗ ΣΕΒΑΣΤΗ (Α.Μ. 7374)

tetabak@hotmail.com

ΤΗΝΙΑΚΟΥ ΜΑΡΙΑ (Α.Μ. 7985)

catmaria1985@hotmail.com

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ 2016

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.) και οι κλαδικές Σ.Σ.Ε. αποτελούν μια σημαντική κατάκτηση όλων των εργαζομένων και είναι ένα αποτελεσματικό μέσο για την προστασία τους από τυχόν εργοδοτικές ασυδοσίες.

Με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας οι οποίες συμφωνούνται εγγράφως μεταξύ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών ή μεταξύ συνδικαλιστικής οργάνωσης εργαζομένων και εργοδότη, καθορίζονται οι όροι εργασίας και οι μεταξύ των συμβαλλομένων αμοιβαίες υποχρεώσεις. Με τις Σ.Σ.Ε. εξομοιώνονται και οι διαιτητικές αποφάσεις.

Σκοπός λοιπόν της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η μελέτη των Σ.Σ.Ε. και ειδικότερα όσων αφορούν τους λογιστές και βοηθούς λογιστών και η παρουσίαση τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το εργασιακό καθεστώς είναι οι νόμοι, οι διατάξεις, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εργαζομένων και εργοδοτών που ισχύουν ανά επαγγελματικό κλάδο.

Αυτή η εργασία έχει ως αντικείμενο το εργασιακό καθεστώς των λογιστών και των βοηθών λογιστών στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Αρχικά, στα πλαίσια του πρώτου κεφαλαίου αναλύεται η έννοια, η νομική φύση και οι σκοποί της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ), καθώς επίσης το νομοθετικό πλαίσιο και το περιεχόμενο των ΣΣΕ αλλά και τα είδη και η κατάρτιση τους. Επιπλέον γίνεται αναφορά στη σύναψη, το πεδίο ισχύος και τη μετενέργεια των ΣΣΕ.

Στη συνέχεια το δεύτερο κεφάλαιο προχωρά στους ορισμούς και τις έννοιες των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών ΣΣΕ, και στη διάκρισή τους.

Το τρίτο κεφάλαιο ασχολείται με κάποια βασικά σημεία για τον λογιστικό κλάδο. Γίνεται περισσότερο ξεκάθαρο ποιός θεωρείται λογιστής, ποιός βοηθός λογιστής και ποιός είναι ο εν διενέξει εργοδότης. Ακόμη επισημαίνεται τι ισχύει για την προϋπηρεσία και τα επιδόματα των λογιστών και βοηθών λογιστών, για το δώρο και το επίδομα ισολογισμού και για την καταγγελία συμβάσεως.

Τελικά στο τέταρτο κεφάλαιο παραθέτονται κάποιες συμβάσεις και πίνακες ΣΣΕ. Πιο συγκεκριμένα γίνεται επισήμανση στα εμπορικά καταστήματα, τις εμπορικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, τις βιομηχανικές-βιοτεχνικές-ξενοδοχειακές –εμπορικές και πάσης φύσεως επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις.

Έτσι ολοκληρώνεται μία εργασία έχοντας αναλύσει από μία σφαιρική σκοπιά το εργασιακό καθεστώς γενικά και πιο ειδικά ασχολήθηκε με τους λογιστές και βοηθούς λογιστές στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Τέλος, θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι ως σπουδαστές του Τμήματος Λογιστικής του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών μας βασικές γνώσεις υποδομής στο αντικείμενο του δικαίου και εξ αυτού του λόγου η πτυχιακή εργασία μας δεν επιχειρεί ερευνητική εμβάθυνση στο υπό κρίση θέμα (την οποία μόνο

εμπειρογνώμονες νομικοί θα μπορούσαν να διαχειριστούν) αλλά περιορίζεται στην παρουσίαση των καταγεγραμμένων νομικών απόψεων και στην ταξινόμηση τους κατά τρόπο προσιτό στο μη νομικό αναγνώστη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
ΜΕΡΟΣ 1 ^ο	13
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	13
ΕΝΝΟΙΑ, ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΣΕ.....	13
1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΣΣΕ.....	13
1.2 ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΣΣΕ.....	14
1.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΣΕ.....	15
1.4 ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	16
1.5 Η ΣΥΝΑΨΗ ΣΣΕ.....	17
1.6 ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΣΣΕ.....	18
1.7 ΜΕΤΕΝΕΡΓΕΙΑ.....	19
1.8 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΣΣΕ.....	19
ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	22
ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΣΕ.....	22
2.1 ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΣΕ.....	22
2.2 ΟΜΟΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΣΕ.....	25
2.3 ΔΥΣΧΕΡΕΙΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΛΑΔΙΚΩΝ-ΟΜΟΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΣΕ.....	27

2.4 ΣΥΡΡΟΗ.....	29
2.5 ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ Ν.4024/11 ΑΡΘΡΟ 37.....	30
ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	36
ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ.....	36
3.1 ΛΟΓΙΣΤΗΣ – ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗΣ	36
3.1.1 ΠΟΙΟΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΛΟΓΙΣΤΗΣ.....	36
3.1.2 ΠΟΙΟΙ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ.....	38
3.2 ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ-ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ.....	39
3.2.1 ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ.....	39
3.2.2 ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ.....	40
3.3 ΠΟΙΟΙ ΟΙ ΕΝ ΔΙΕΝΕΞΕΙ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ.....	45
3.4 ΔΩΡΟ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....	46
3.5 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.....	49
ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	50
ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ.....	50
4.1 ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΣΣΕ ΛΟΓΙΣΤΩΝ & ΒΟΗΘΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ.....	50
4.2 ΣΣΕ-ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	62
4.3 ΣΣΕ-ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	75
4.4 ΣΣΕ-ΛΟΓΙΣΤΩΝ.....	82
4.5 ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΣΕ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.....	87
4.6 ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΣΕ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	88

ΜΕΡΟΣ 2 ^ο	91
ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....	91
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	127
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ.....	129

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συλλογική σύμβαση εργασίας είναι το έγγραφο στο οποίο περιλαμβάνονται οι όροι εργοδότησης και όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των εργαζομένων (μισθοί και ωφελήματα) την οποία υπογράφουν οι Εργοδότες και η Συνδικαλιστική Οργάνωση (ΣΕΚ). Πρόκειται δηλαδή για συμφωνίες μεταξύ μίας ή περισσότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και της εργοδοτικής πλευράς καταρτίζοντας τις εγγράφως κατόπιν ορισμένης διαδικασίας καθορίζοντας έτσι τους όρους και τις συνθήκες εργασίας. Συνάπτονται για ορισμένο χρόνο από ένα έως τρία έτη και η ισχύς τους αρχίζει από την ημέρα κατάθεσής τους στην αρμόδια υπηρεσία. Μπορεί να ισχύουν και αναδρομικά ως την ημέρα λήξης της προηγούμενης ΣΣΕ ή της καταγγελίας της. Η λήξη της ΣΣΕ επέρχεται είτε με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου είτε με γραπτή καταγγελία ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη είτε με ρητή ή σιωπηρή κατάργησή της από μεταγενέστερη ΣΣΕ ή Διαιτητική Απόφαση. Η ισχύς μιας ΣΣΕ παρατείνεται αναγκαστικά εκ του νόμου για διάστημα τριών μηνών μετά την καταγγελία ή τη λήξη της για τη διευκόλυνση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και την προστασία των εργαζομένων. Εάν όμως δεν έχει υπογραφεί νέα ΣΣΕ με το πέρας του τριμήνου της αναγκαστικής παράτασης μιας ΣΣΕ εξακολουθούν να ισχύουν από τους κανονιστικούς όρους αποκλειστικά εκείνοι που αφορούν τον βασικό μισθό ή το βασικό ημερομίσθιο και τα επιδόματα ωρίμανσης τέκνων, σπουδών και επικίνδυνης εργασίας εφόσον αυτά τα επιδόματα προβλέπονταν από τη ΣΣΕ που έληξε ή καταγγέλθηκε.

Οι ΣΣΕ διακρίνονται σε βασικές κατηγορίες που αναλύουμε με λεπτομέρειες στα επιμέρους κεφάλαια της εργασίας μας και συνοπτικά έχουν ως εξής:

- εθνικές γενικές Σ.Σ.Ε.
- κλαδικές Σ.Σ.Ε.
- επιχειρησιακές Σ.Σ.Ε.
- εθνικές ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε.

- τοπικές ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε.
- Σ.Σ.Ε. ομίλου επιχειρήσεων

ΕΘΝΙΚΕΣ (Σ.Σ.Ε.)

Με το Ν.4093/2012 οι μη μισθολογικοί όροι εργασίας της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. (άδειες, ωράρια κλπ) εξακολουθούν να αποτελούν διατάξεις υποχρεωτικής εφαρμογής για τους εργαζόμενους όλης της χώρας ως ελάχιστα όρια. Οι μισθολογικοί όροι της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. διασφαλίζουν τα γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων, αλλά πλέον μόνο για τους εργαζόμενους σε «επιχειρήσεις» που είναι μέλη των συμβαλλόμενων οργανώσεων και μόνο με ευνοϊκότερους όρους από τον νομοθετημένο μισθό. Συνάπτονται από την τριτοβάθμια οργάνωση των εργαζόμενων (ΓΣΕΕ) και τις αναγνωριζόμενες ως ευρύτερης εκπροσώπησης ή πανελλήνιας έκτασης οργανώσεις των εργοδοτών.

ΚΛΑΔΙΚΕΣ (Σ.Σ.Ε.)

Αφορούν τους εργαζόμενους περισσότερων ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων (ενός δηλαδή συγκεκριμένου κλάδου παραγωγής) ορισμένης πόλης ή περιφέρειας ή όλης της χώρας. Συνάπτονται από πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις που καλύπτουν εργαζόμενους, ανεξάρτητα από το επάγγελμα ή την ειδικότητα τους, ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου και από εργοδοτικές οργανώσεις.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ (Σ.Σ.Ε.)

Αφορούν τους εργαζόμενους μιας επιχείρησης ή εκμετάλλευσης. Συνάπτονται μεταξύ του εργοδότη, εφόσον απασχολεί τουλάχιστον 50 εργαζόμενους και του επιχειρησιακού σωματείου. Εάν δεν υπάρχει επιχειρησιακό, μπορεί πλέον να συνάψει επιχειρησιακή ΣΣΕ και η λεγόμενη «ένωση προσώπων», που μπορεί να συσταθεί τουλάχιστον από τα 3/5 των εργαζομένων στην επιχείρηση, ανεξάρτητα από το συνολικό αριθμό των εργαζόμενων στην επιχείρηση. Εάν δεν υπάρχει ούτε ένωση προσώπων, μπορεί να συμβληθεί το αντίστοιχο πρωτοβάθμιο κλαδικό σωματείο. Σε επιχειρήσεις με περισσότερες από μία εκμεταλλεύσεις μπορεί να συναφθεί διαφορετική ΣΣΕ για κάθε

εκμετάλλευση. Οι όροι μιας επιχειρησιακής ΣΣΕ ισχύουν για το σύνολο των εργαζομένων μιας επιχείρησης, ανεξάρτητα από την εργασία και τη θέση τους, ενώ μπορούν και να περιέχουν αναφορές σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων ή να εξαιρούν άλλες κατηγορίες από την ισχύ κάποιων όρων τους.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ (Σ.Σ.Ε.)

Αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό ειδικοτήτων όλης της χώρας. Συνάπτονται από πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες ομοιοεπαγγελματικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων πανελλήνιας έκτασης και εργοδοτικές οργανώσεις ευρύτερης εκπροσώπησης ή πανελλήνιας έκτασης.

ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ (Σ.Σ.Ε.)

Αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών ειδικοτήτων συγκεκριμένης πόλης ή περιφέρειας. Συνάπτονται μεταξύ ομοιοεπαγγελματικών συνδικαλιστικών οργανώσεων (πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων) τοπικού χαρακτήρα των εργαζομένων και των εργοδοτικών οργανώσεων.

(Σ.Σ.Ε.) ΟΜΙΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αφορά τους εργαζόμενους στις επιχειρήσεις του ομίλου (μητρική και θυγατρικές). Όμιλος επιχειρήσεων υπάρχει όταν περισσότερες επιχειρήσεις, ενώ είναι νομικά αυτοτελείς, βρίσκονται υπό ενιαία διοίκηση και επιδιώκουν τον ίδιο οικονομικό σκοπό. Η ΣΣΕ αυτή έχει τα χαρακτηριστικά επιχειρησιακής ΣΣΕ και μπορεί να συναφθεί με σκοπό τη ρύθμιση των όρων εργασίας των εργαζομένων του ομίλου κατά τρόπο ενιαίο. Η ΣΣΕ αυτή δεν προβλέπεται ρητά στον Ν.1876/1990. Γίνεται δεκτό όμως ότι μπορεί να συναφθεί τέτοιου είδους ΣΣΕ μεταξύ της πιο αντιπροσωπευτικής (επιχειρησιακής) συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων στις επιμέρους επιχειρήσεις και από τις εταιρείες του ομίλου ή από κοινό εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του ή από τη μητρική εταιρεία ως κοινό εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο. Σημειώνεται ότι ειδικά για τους εργαζόμενους στον κλάδο των Τραπεζών, οι κλαδικές συμβάσεις μπορούν να συνάπτονται και από μεμονωμένους εργοδότες, οι οποίοι εκπροσωπούνται από κοινό

εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο ή εκπροσώπους, εφόσον οι καλούμενοι ή καλούντες για διαπραγματεύσεις εργοδότες, είτε καλύπτουν τουλάχιστον το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των εργαζομένων στο κλάδο, είτε είναι οι τουλάχιστον πέντε (5) μεγαλύτεροι εργοδότες, με κριτήριο τους εργαζόμενους που απασχολούν. Οι λοιποί εργοδότες δικαιούνται να μετέχουν στις διαπραγματεύσεις και να υπογράψουν τη συλλογική σύμβαση.

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΈΝΝΟΙΑ, ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΣΣΕ)

Η ΣΣΕ είναι ένα από τα σπουδαιότερα μέσα συνδικαλιστικής δράσης. Η σύναψη ΣΣΕ είναι η τελική φάση της συνδικαλιστικής δράσης. Χρονικά προηγείται η σύσταση και η εσωτερική οργάνωση της συνδικαλιστικής οργανώσεως. Ακολουθεί η συλλογική προβολή και διεκδίκηση των αιτημάτων, η οποία πραγματοποιείται με τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων, με την άσκηση του δικαιώματος απεργίας. Η σύναψη ΣΣΕ έρχεται να κατοχυρώσει τις νέες επαγγελματικές κατακτήσεις και να θέσει τους κανόνες οι οποίοι θα ρυθμίζουν τους όρους εργασίας στο μέλλον.

1.1 ΈΝΝΟΙΑ ΣΣΕ

Ο Αστικός Κώδικας, που πρώτος έθιξε το θέμα της συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαλαμβάνει σχετικά τα ακόλουθα στο άρθρο 680 αυτού:

«Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ανάμεσα σε εργοδότη ή ένωση εργοδοτών ή ένωση εργαζομένων (Σ.Σ.Ε.) μπορούν να καθορίζονται, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου, οι όροι με τους οποίους θα συνομολογούνται οι επί μέρους συμβάσεις εργασίας των ατόμων ή των ενώσεων που υποβάλλονται στη συλλογική σύμβαση. Η συλλογική σύμβαση εργασίας απαιτείται να καταρτισθεί εγγράφως. Οι όροι των επί μέρους συμβάσεων εργασίας, που είναι αντίθετοι με τη συλλογική σύμβαση, είναι άκυροι, εφόσον δεν είναι ευνοϊκότεροι για τον εργαζόμενο και στη θέση τους ισχύουν οι όροι της συλλογικής σύμβασης».

Προκειμένου, όμως να δοθεί πιο σύντομος και σαφής ορισμός της Σ.Σ.Ε., θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη και μεταγενέστεροι του Α.Κ. σχετικοί νόμοι που είναι και

πληρέστεροι.

Έτσι προκρίνεται ο παρακάτω ορισμός:

Συλλογική Σύμβαση Εργασίας είναι εγγράφως σύμβαση την οποία συνάπτουν μία ή περισσότερες επαγγελματικές οργανώσεις εργοδοτών ή και μεμονωμένοι εργοδότες και με την οποία καθορίζονται οι όροι των ατομικών εργασιακών σχέσεων (κανονιστικοί όροι) καθώς και οι μεταξύ των συμβαλλομένων αμοιβαίες υποχρεώσεις (ενοχικοί όροι).¹

1.2 ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΣΣΕ

Το θέμα, που ενδιαφέρει περισσότερο, δεν είναι η έννοια, αλλά η νομική φύση της συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Κατά την κρατούσα άποψη της θεωρίας, που τη δέχεται και η νομολογία η Σ.Σ.Ε. είναι σύμβαση του κοινού ιδιωτικού δικαίου με διφυή χαρακτήρα. *Συμβατικό*, προς τον τρόπο της κατάρτισης της και τους ενοχικούς όρους και *κανονιστικό*, ως προς τις διατάξεις που ρυθμίζουν υποχρεωτικά και άμεσα τις εργασιακές σχέσεις. Η σύμβαση, που καταρτίζεται ύστερα από ελεύθερες διαπραγματεύσεις με τη σύμπτωση των βουλήσεων των φορέων της εξουσίας (συνδικαλιστικών οργανώσεων) δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι εργαλείο ή μέσο για την άσκηση της νομοθετικής εξουσίας.

Και τα δύο μέρη της Σ.Σ.Ε. συνιστούν μια ενιαία πράξη, η οποία δεν μπορεί να επιφέρει έννομα αποτελέσματα αν λείπει το ένα. Συνεπώς δεν έχει πρακτική σημασία ποιο από τα δύο μέρη είναι το προέχον.

Η νομική φύση της Σ.Σ.Ε. πρέπει ν' αναζητηθεί στον κεντρικό κανόνα, από τον οποίο πηγάζει η νομοθετική εξουσία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Ύστερα από το Σύνταγμα του 1975, του οποίου το αρθ. 22 § 2 ορίζει ότι: «Με νόμο καθορίζονται οι γενικοί όροι εργασίας, που συμπληρώνονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, συναπτόμενες με ελεύθερες διαπραγματεύσεις κι αν αυτές αποτύχουν με τους κανόνες που θέτει η διαιτησία», δεν μένουν περιθώρια προς υποστήριξη άλλης άποψης, παρά μόνο της «συνταγματικής εξουσιοδότησης».

---

¹ Μιλτιάδης Λεοντάρης – Το Δίκαιο των Εργαζομένων, τόμος Α', σελ. 68

Η συνταγματική αυτή διάταξη σε συνδυασμό με την του αρθ. 23 § 1, έμμεσα, πλην σαφώς, αναγνωρίζει και κατοχυρώνει τις συλλογικές συμβάσεις, ως αυτόνομο θεσμό θέσπισης κανόνων δικαίου προς ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και συνεπώς υπάρχει πλήρης συνταγματική κάλυψη.

Ο νόμος περιορίζεται στο να ρυθμίσει τις τεχνικές πλευρές της άσκησης της κανονιστικής εξουσίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων στα πλαίσια των ελεύθερων διαπραγματεύσεων και των εγγυήσεων που παρέχουν οι 87 και 98 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας.

Έτσι ο νομοθέτης δεν μπορεί ν' αλλοιώσει τη φύση και το χαρακτήρα της σ. σ. ε., ούτε να περιορίσει το δικαίωμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζόμενων και εργοδοτών να διαπραγματεύονται ελεύθερα και δίχως κρατικές επεμβάσεις τα θέματα που αφορούν τις συλλογικές εργασιακές σχέσεις.²

1.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΣΕ

Το αντικείμενο της συλλογικής διαπραγματεύσεως στην απόλυτη μορφή της, έχουσα δηλ. ως σκοπό την σύναψη συλλογικής συμφωνίας οποιασδήποτε μορφής, δηλ. καιπέραν της τυπικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ως βασικό στοιχείο του δικαιώματος της συλλογικής αυτονομίας, επιλέγεται, καθορίζεται και προσδιορίζεται με απόλυτη ελευθερία από τα συμβαλλόμενα μέρη και πρέπει να καθορίζεται ελευθέρως. Ο μόνος ανεκτός περιορισμός στην ανωτέρω ελευθερία επιλογής των προς διαπραγμάτευση και συμφωνία θεμάτων, είναι ότι τα θέματα αυτά θα πρέπει να αφορούν σε οτιδήποτε ή και οποιοδήποτε ζήτημα ή θέμα, έχει άμεση ή έμμεση σχέση με την σύσταση, την λειτουργία, την παροχή και την λήξη της εξαρτημένης εργασίας, σε ατομικό ή και σε συλλογικό επίπεδο, στα οποία αναμφιβόλως συγκαταλέγονται και όσα ζητήματα αφορούν, αμέσως ή και εμμέσως, την συμπεριφορά και τάξη μέσα στην εργοδοτική επιχείρηση ή εκμετάλλευση, τον προσδιορισμό του τόπου και του χρόνου παροχής της εργασίας, την άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων σε όλες τους

---

² Λεωνίδας Ντάσιος – Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, τόμος Β'/III, σελ. 67

τις εκφάνσεις/εκδηλώσεις (όπως π.χ. την παροχή συνδικαλιστικών διευκολύνσεων, τις διαδικασίες των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην επιχείρηση, κ.α.), ακόμη και αυτά τα οποία θεωρούνται ότι «ανήκουν» ή άλλως εντάσσονται στο διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη, και οπωσδήποτε όσα ζητήματα ρυθμίζονται ή μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ρυθμίσεως κανονισμού ή οργανισμού προσωπικού.³

1.4 ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Κατά το άρθρο 3 του Ν.1876/90, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) **Εθνικές γενικές**, που αφορούν τους εργαζόμενους ολόκληρης της χώρας. Με αυτές καθορίζονται, κυρίως, τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων (μισθοί και ημερομίσθια ασφαλείας) για όλους τους εργαζόμενους της χώρας, με την έννοια ότι δεν μπορεί να υπάρξει χαμηλότερος μισθός ή ημερομίσθιο με άλλη συλλογική σύμβαση εργασίας ή διαιτητική απόφαση ή και ελεύθερη συμφωνία των συμβαλλόμενων για καμιά κατηγορία εργαζομένων.

β) **Εθνικές ομοιοεπαγγελματικές**, που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό ειδικοτήτων ολόκληρης της χώρας.

γ) **Τοπικές ομοιοεπαγγελματικές**, που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών ειδικοτήτων συγκεκριμένης πόλης ή περιφέρειας.

δ) **Επιχειρησιακές**, που αφορούν τους εργαζόμενους μιας επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως.

---

³ Στυλιανός Βλαστός – Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις, σελ. 63

ε) **Κλαδικές**, που αφορούν τους εργαζόμενους περισσότερων ομοειδών ή συναφών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων ορισμένης πόλεως ή περιφέρειας ή και όλης της χώρας.⁴

1.5 Η ΣΥΝΑΨΗ ΣΣΕ

Η επίτευξη συμφωνίας, δηλαδή η αποδοχή των προτάσεων κάθε διαπραγματευόμενου μέρους από την άλλη πλευρά, διαμορφώνει το περιεχόμενο της ΣΣΕ, η οποία προκειμένου να αποκτήσει νομική ισχύ, θα πρέπει να τηρηθεί μία σειρά διατυπώσεων. Στο ελάχιστο δυνατό περιεχόμενο της περιλαμβάνονται η αναφορά των συμβαλλόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εκπροσώπων τους, όπως επίσης της χρονολογίας και της έκτασης εφαρμογής της (άρθρο 5 παρ.2 Ν1876/1990). Υποστηρίζεται ότι είναι αναγκαία και η αναγραφή του τόπου κατάρτισης της. Περαιτέρω, για την έγκυρη κατάρτισή της, απαιτείται να περιληφθεί τον έγγραφο τύπο και μάλιστα σε τρία πρωτότυπα (άρθρο 5 παρ.1 Ν 1876/1990), τα οποία, όπως συμβαίνει σε κάθε έγγραφο, θα πρέπει να φέρουν την υπογραφή των εκπροσώπων των συμβαλλόμενων μερών. Η σύναψη ολοκληρώνεται με την κατάθεση της στην επιθεώρηση εργασίας του τόπου κατάρτισης της ή αν πρόκειται για ΕΓΣΣΕ, εθνική κλαδική ή ομοιοεπαγγελματική ΣΣΕ στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας. Παράλληλα, την ίδια στιγμή συντάσσεται πράξη κατάθεσης επί του πρωτοτύπου της ΣΣΕ, η οποία φέρει την υπογραφή τόσο του αρμοδίου υπαλλήλου όσο και του καταθέτη. Η διοίκηση δεν έχει δικαίωμα να προβεί σε έλεγχο νομιμότητας της. Η κατάθεση, που αποτελεί όρο δημοσιότητας, προσδίδει στη ΣΣΕ την κανονιστική της ενέργεια. Για το λόγο αυτό, η ημερομηνία της αποτελεί το εναρκτήριο χρονικό σημείο της τυπικής ισχύος της. Από την κατάθεση της ΣΣΕ θα πρέπει να διακρίνουμε την καταχώρηση της στο γενικό μητρώο, που τηρείται αποκλειστικά στο Υπουργείο Εργασίας και στο οποίο καταχωρείται το σύνολο των ΣΣΕ κατά είδος. Βάσει αυτού, στη συνέχεια εκδίδεται ειδικό δελτίο, στο οποίο δημοσιεύονται αυτούσια τα κείμενα όλων των ΣΣΕ. Η τήρηση του ή μη θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι δεν επισύρει καμία έννομη συνέπεια στην ενέργεια της ΣΣΕ.

---

⁴ Μιλτιάδης Λεοντάρης – Εργατικό Δίκαιο, τόμος Α', σελ. 76

Η γενική αρχή είναι ότι οι κανόνες διεξαγωγής των συλλογικών διαπραγματεύσεων υπόκεινται στη ελευθερία διαμόρφωσης τους από τους κοινωνικούς εταίρους. Περιορισμούς σε αυτή υπαγορεύει η αρχή της μη αλλοίωσης των κανόνων, που αφορούν τρίτους, όπως η υποχρέωση κοινοποίησης της έγγραφης πρόσκλησης για την έναρξη των διαπραγματεύσεων στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας και βέβαια σε κάθε περίπτωση της μη αντίθεσης σε διατάξεις, οι οποίες εισάγουν αμφιμερές αναγκαστικό δίκαιο.⁵

1.6 ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ Σ.Σ.Ε.

Κατά τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 3 και του άρθρου 9 παρ. 2 του Ν. 1876/90, η ισχύς της συλλογικής συμβάσεως εργασίας αρχίζει από την ημέρα καταθέσεως ενός από τα τρία πρωτότυπα αυτής από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας της Νομαρχίας, όπου καταρτίσθηκε η Σ.Σ.Ε. Ειδικά, όμως, η εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας και οι κλαδικές και εθνικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας κατατίθενται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας.

Με το προηγούμενο καθεστώς του Ν. 3239/55, η ισχύς των Σ.Σ.Ε. και Δ.Α. άρχιζε από την ημέρα δημοσιεύσεως αυτών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή καταθέσεως τους στο Ειρηνοδικείο.

Τώρα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 και 4 του Ν. 1876/90, θέση δημοσιεύσεως της Σ.Σ.Ε. επέχει η από τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο κατάθεση ενός πρωτότυπου κατά τα άνω.

Από τον αρμόδιο υπάλληλο του Υπουργείου συντάσσεται πράξη καταθέσεως επάνω στο κατατιθέμενο πρωτότυπο της Σ.Σ.Ε., που υπογράφεται από αυτόν, αλλά και τον καταθέτη. Την ίδια ημέρα η Σ.Σ.Ε. καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται σε κάθε Επιθεώρηση Εργασίας και στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου. Η

---

⁵ Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Εργατικού Δικαίου, συγγραφέας Μ. Τσολάκη, σελ.794

υπηρεσία χορηγεί αντίγραφο της Σ.Σ.Ε. σε κάθε ενδιαφερόμενο που υποβάλλει σχετική αίτηση.⁶

1.7 ΜΕΤΕΝΕΡΓΕΙΑ

Οι κανονιστικοί όροι ΣΣΕ που θα λήξει ή θα καταγγελθεί, εξακολουθούν να ισχύουν επί ένα εξάμηνο από τη λήξη ή την καταγγελία τους (σύμφωνα με το Ν. 4331/2015, άρθρο 72 που επανέφερε την εξάμηνη παράταση της ισχύος της ΣΣΕ). Με την πάροδο του εξαμήνου και εφόσον εν τω μεταξύ δεν έχει συναφθεί νέα ΣΣΕ, εξακολουθούν να ισχύουν από τους κανονιστικούς αυτούς όρους αποκλειστικώς οι όροι εκείνοι που αφορούν α) τον βασικό μισθό ή το βασικό ημερομίσθιο και β) τα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικίνδυνου εργασίας, εφόσον τα επιδόματα αυτά προβλέπονταν στις ΣΣΕ που έληξαν ή καταγγέλθηκαν, ενώ παύει αμέσως να ισχύει κάθε άλλο προβλεπόμενο σε αυτές επίδομα. Η προσαρμογή των συμβάσεων στις διατάξεις αυτές γίνεται χωρίς να απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Οι όροι εργασίας που διατηρούνται, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αντικατασταθούν από εκείνους της νέας ΣΣΕ ή της νέας ή της τροποποιημένης ατομικής σύμβασης (άρθρο 2 της ΠΥΣ 6/2012 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 Ν.4046/2012).⁷

1.8 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΛΗΞΗ ΤΗΣ Σ.Σ.Ε.

Μία ΣΣΕ μπορεί να συνομολογηθεί για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα (άρθρο 9 παρ. 1 εδ. α' Ν 1876/1990). Η διάρκεια ισχύος της ορισμένου χρόνου ΣΣΕ δεν μπορεί να είναι βραχύτερη ούτε όμως και μεγαλύτερη του ενός (1) έτους (άρθρο 9 παρ. 1 εδ. β' και γ' Ν 1876/1990). Όταν δε ισχύσει πέραν του ενός (1) έτους μετατρέπεται αυτοδικαίως σε αορίστου χρόνου, κάτι που συνηθέστερα συμβαίνει (άρθρο 9 παρ. 1 εδ. α' Ν 1876/1990).

---

⁶ Μιλτιάδης Λεοντάρης – Το Δίκαιο των Εργαζομένων, τόμος Α', σελ. 76

⁷ Νίκη Γεωργιάδου – Εισαγωγή στο Εργατικό Δίκαιο, σελ. 128

Η ισχύς μίας ΣΣΕ αρχίζει από την ημέρα κατάθεσής της στην αρμόδια υπηρεσία, εκτός κι αν τα συμβαλλόμενα μέρη της προσέδωσαν αναδρομική ισχύ, η οποία μπορεί να ανατρέξει μέχρι την ημέρα λήξης ή καταγγελίας της προγενέστερης ΣΣΕ και αν δεν προϋπήρχε τέτοια από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για την κατάρτιση της. Το χρονικό διάστημα αναδρομικής ισχύος μίας ΣΣΕ προσμετρείται για τη διαπίστωση του χαρακτήρα της ως ορισμένου ή αορίστου χρόνου (άρθρο 9 παρ. 2 και 3 Ν 1876/1990).

Αν η ΣΣΕ είναι ορισμένου χρόνου με την παρέλευση του έτους επέρχεται η αυτοδίκαιη λύση της, με τον απαραίτητο όμως όρο ότι έγινε επίκληση της παύσης της ισχύος της πριν τη λήξη της και αυτό έχει δηλωθεί τόσο στους συμμετέχοντες σε αυτήν όσο και στην αρμόδια υπηρεσία καταχώρησης. Πριν την πάροδο του ενός (1) έτους μπορεί να καταγγελθεί, όλως όμως εξαιρετικώς. Για λόγους διασφάλισης της σταθερότητας στις εργασιακές σχέσεις, η ΣΣΕ αόριστης διάρκειας μπορεί να καταγγελθεί μόνο εάν παρέλθει ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος της, αποκλειστικά από τα συμβαλλόμενα μέρη (άρθρο 12 παρ. 1 Ν 1876/ 1990), ακόμη κι αν κηρύχθηκε γενικώς υποχρεωτική.

Επίσης και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, που παρενέβησαν στις διαπραγματεύσεις και συνυπέγραψαν μία ΣΣΕ ή προσχώρησαν σε αυτή μπορούν να προβούν στην καταγγελία της, με την αναγκαία διευκρίνιση ότι αυτή τότε θα έχει υποκειμενική ενέργεια, επισύροντας μόνο ως προς αυτούς τη λήξη της.

Μερική καταγγελία και' αρχάς είναι άκυρη, εκτός κι αν συνομολογήθηκε με ενοχική ρήτρα στη ΣΣΕ. Το δικαίωμα της καταγγελίας ασκείται με δήλωση Βούλησης μονομερή και απευθυντέα προς τον αντισυμβαλλόμενο του καταγγέλλοντος και την τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, όπου έχει κατατεθεί η ΣΣΕ, περιβάλλεται τον έγγραφο ως συστατικό τύπο και επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή (άρθρο 12 παρ. 3 Ν 1876/1990). Πριν τη συμπλήρωση του ενός (1) έτους, η ΣΣΕ, ανεξάρτητα από το αν είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου, μπορεί να καταγγελθεί μόνο λόγω σημαντικής μεταβολής των συνθηκών, που μπορεί να συνίσταται σε γεγονότα γενικής φύσης, όπως η αύξηση του πληθωρισμού, σε γεγονότα της σφαίρας επιρροής του εργοδότη, όπως η ανατροπή της αγοράς ή σε γεγονότα, που αφορούν και τις δύο πλευρές, όπως οι νέες συνθήκες απασχόλησης (άρθρο 12 παρ. 2 Ν 1876/1990). Σε κάθε περίπτωση, δεν αποκλείεται η σύναψη τροποποιητικής συμφωνίας με την έννοια είτε της συμπλήρωσης της ήδη ισχύουσας ΣΣΕ είτε της πρόωρης κατάρτισης νέας.

Ακριβές χρονικό σημείο της λήξης της ισχύος μίας ΣΣΕ είναι η επομένη της αυτοδίκαιης λύσης της, αν είναι ορισμένου χρόνου και της τελευταίας επίδοσης της καταγγελίας της, αν είναι αορίστου χρόνου ή εν πάση περιπτώσει καταγγέλλεται πριν την πάροδο του έτους.⁸

---

⁸ Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Εργατικού Δικαίου, συγγραφέας Μ. Τσολάκη, σελ. 807

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2.1 ΚΛΑΔΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο προϊσχύσας ν. 3239/1955 δεν πρόβλεπε κλαδικές Σ.Σ.Ε. Στην πρακτική όμως συνάπτονταν ως εθνικές ή τοπικές ομοιοεπαγγελματικές, που αφορούσαν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό κλάδων όλης της χώρας (εθνικές) ή ορισμένης πόλης ή περιφέρειας (τοπικές).

Με το ν. 1876/1990 θεσπίζεται ειδική κατηγορία κλαδικών Σ.Σ.Ε., ανεξάρτητη από τις ομοιοεπαγγελματικές. Αυτές αφορούν τους εργαζόμενους δύο ή περισσότερων ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, ορισμένης πόλης ή περιφέρειας ή και όλης της χώρας (άρθ. 3 § 1 εδαφ. β'), αδιάκριτα από το επάγγελμα ή την ειδικότητα των εργαζόμενων.⁹

Αναφέρονται δε στις παραπάνω επιχειρήσεις ως σύνολα εννόμων σχέσεων και πραγματικών καταστάσεων, που αποτελούν οργανωμένες ενότητες περί το πρόσωπο του φορέα τους και τείνουν στην επίτευξη κερδοσκοπικού σκοπού ή στις αυτοτελείς εκμεταλλεύσεις τους, δηλαδή σε αυτοτελώς οργανωμένα σύνολα μέσων, πρόσφορων προς επίτευξη ορισμένου επί μέρους αποτελέσματος, εντασσόμενου στο γενικότερο οικονομικό (κερδοσκοπικό) σκοπό της όλης επιχείρησης τον οποίο και εξυπηρετούν. Ο Ν 1876/1990 δε διευκρινίζει το εννοιολογικό περιεχόμενο του ομοειδούς ή συναφούς χαρακτήρα των επιχειρήσεων για την οριοθέτηση του κλάδου, με αποτέλεσμα το στοιχείο αυτό, που διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο όχι μόνο στην πρωτογενή δέσμευση, αλλά κυρίως και πρωτίστως στη δευτερογενή ύστερα από τη διοικητική επέκταση της ισχύος της κλαδικής ΣΣΕ, να αποσαφηνίζεται από τα δικαστήρια. Κατά πάγια νομολογία, που ενστερνίζεται και η θεωρία, επιχειρήσει ομοειδείς θεωρούνται όσες έχουν το αυτό αντικείμενο δραστηριότητας και λειτουργούν υπό τις αυτές περίπου

---

⁹ Λεωνίδας Ντάσιος – Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, τόμος Β', σελ. 130

συνθήκες παραγωγής και διάθεσης προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών ενώ συναφείς όσες έχουν παρεμφερές αντικείμενο δραστηριότητας ή λειτουργούν υπό παρόμοιες συνθήκες.¹⁰

Δηλαδή πρόκειται για διευρυμένης έκτασης επιχειρησιακές Σ.Σ.Ε., οι οποίες δεσμεύουν τους εργαζόμενους και τους εργοδότες των επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, που είναι μέλη των συμβληθεισών οργανώσεων.

Οι τοπικές κλαδικές δεν εμποδίζονται από τις εθνικές κλαδικές, όπως και οι επιχειρησιακές δεν εμποδίζονται από τις ισχύουσες κλαδικές, και όταν ρυθμίζονται τα ίδια θέματα. Υπερισχύουν δε των ομοιοεπαγγελματικών, εθνικών και τοπικών, αν συντρέχουν (άρθ. 10 § 2). Οι κλαδικές Σ.Σ.Ε. συνάπτονται, από εργατικής πλευράς, από πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, που καλύπτουν τους εργαζόμενους ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων του ίδιου κλάδου, ανεξάρτητα από το επάγγελμα ή την ειδικότητα τους. Ως πρωτοβάθμιες οργανώσεις θεωρούνται και τα επιχειρησιακά σωματεία των αντίστοιχων ομοειδών επιχειρήσεων, ενεργώντας από κοινού, όταν δεν υπάρχει τοπική κλαδική οργάνωση. Ως δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση θεωρείται η κλαδική ομοσπονδία, που είναι η πιο αντιπροσωπευτική κι αν δεν υπάρχει το Εργατικό Κέντρο της περιφέρειας, εφόσον καλύπτει τους εργαζόμενους στις επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που αφορούν.

Από εργοδοτικής πλευράς, συνάπτονται από τις αντίστοιχες εργοδοτικές οργανώσεις, πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες, που εκπροσωπούν τον κλάδο στην τοπική έκταση της ισχύος των Σ.Σ.Ε. (άρθ. 3 § 4).

Η διάταξη του άρθ. 3 § 4, αναφέρεται γενικά σε «εργοδοτικές οργανώσεις» Όμως από τον συνδυασμό της με την § 1 του άρθ. 6, συνάγεται σαφώς ότι οι εργοδοτικές οργανώσεις έχουν ικανότητα για σύναψη Σ.Σ.Ε. στην έκταση της δραστηριότητας τους, σύμφωνα με το καταστατικό τους.

Αν δεν υπάρχει ειδική εργοδοτική οργάνωση του κλάδου, στον οποίο ανήκουν οι επιχειρήσεις, ικανότητα προς σύναψη έχει η ευρύτερης έκτασης εργοδοτική οργάνωση, στην οποία ανήκουν οι εργοδότες. Προκειμένου για πανελλήνιας έκτασης κλαδική Σ.Σ.Ε., από εργοδοτικής πλευράς συνάπτεται από την αντίστοιχη (του κλάδου) οργάνωση

---

¹⁰ Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Δικονομικού Δικαίου, σελ. 779

πανελληνίας έκτασης ή από την ευρύτερης έκτασης οργάνωση, που καλύπτει και τους εργοδότες του κλάδου αυτού, όπως είναι ο ΣΕΒ για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις ή η Γ.Σ.Ε.Β.Ε. για τον επαγγελματο-βιοτεχνικό κλάδο.

Οι κλαδικές Σ.Σ.Ε. δεσμεύουν αποκλειστικά τα μέλη των συμβληθεισών συνδικαλιστικών οργανώσεων, εκτός αν έγινε επέκταση της εφαρμογής τους κατ' άρθ. 11 § 2 του ν. 1876/1990.¹¹

Η ΣΣΕ διατηρεί το χαρακτήρα της ως κλαδικής μολονότι παραλείπει να ρυθμίσει τους όρους εργασίας μίας συγκεκριμένης ειδικότητας ή ενδεχομένως και περισσοτέρων ειδικοτήτων του προσωπικού των επιχειρήσεων του κλάδου, που αφορά.

Από την άλλη μεριά, δεν αποκλείεται από έναν ευρύτερο κλάδο συναφών ή ομοειδών επιχειρήσεων να αποσπαστούν συγκεκριμένες που έχουν κοινό παρανομαστή ένα ειδικότερο αντικείμενο δραστηριότητας ή λειτουργούν υπό ιδιαίτερες συνθήκες παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων τους, σχηματίζοντας έτσι έναν αυτοτελή κλάδο, με απώτερο σκοπό την επιδίωξη κατάρτισης ίδιων κλαδικών ΣΣΕ.

Κλαδικές κρίθηκαν οι ΣΣΕ για τους όρους αμοιβής και εργασίας των απασχολουμένων στις εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, του προσωπικού Βιομηχανιών κατασκευής πλαισίων αμαξωμάτων αυτοκινήτων και συνεργείων αυτών, καθώς και των συνεργείων επισκευής γεωργικών μηχανημάτων όλης της χώρας, των εργαζομένων επιχειρήσεων επεξεργασίας μετάλλου όλης της χώρας, των συμβολαιογραφείων κλπ.

Σύμφωνα με κλασσική διατύπωση του Ακυρωτικού μας και των δικαστηρίων της ουσίας, υιοθετείται μία ευρεία θεώρηση του κλάδου, βάσει της οποίας ως κλάδος μπορεί να χαρακτηριστεί ακόμη και ένας ολόκληρος τομέας οικονομικής δραστηριότητας, με τον αναγκαίο όμως όρο ότι θα συντρέχουν περίπου οι ίδιες συνθήκες παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών.

Κατά την παραπάνω οπτική, έχει κριθεί ότι ακόμη και η Ομοσπονδία Βιομηχανικών και Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων εκπροσωπεί τον κλάδο της Βιομηχανίας, ότι ο Σύνδεσμος Αωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένα Ευθύνης υποδηλώνει επίσης κλάδο και συμβαλλόμενος στις ΣΣΕ των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

---

¹¹ Λεωνίδας Ντάσιος – Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο, τόμος Β', σελ. 130

δεσμεύει τα μέλη του σε αυτές , στις οποίες σημειωτέον υπάγονται και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης.

Περαιτέρω, οι κλαδικές ΣΣΕ ανάλογα με τη γεωγραφική τους εμβέλεια διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές. Συγκεκριμένα, πεδίο εφαρμογής των εθνικών είναι το σύνολο της χώρας και πεδίο εφαρμογής των τοπικών (ή περιφερειακών) είναι ένας συγκεκριμένος τόπος ή περιφέρεια, που συνήθως προσδιορίζεται με αναφορά στις διοικητικές διαιρέσεις της χώρας χωρίς να αποκλείεται πάντως και η ελεύθερη κατά τη βούληση των συμβαλλομένων μερών επιλογή διαφορετικού γεωγραφικού εύρους.¹²

2.2 ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε. αφορούν σχέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου μισθωτών που παρέχουν ορισμένο είδος εργασίας, ρυθμίζοντας τους όρους εργασίας των εργαζομένων του ίδιου επαγγέλματος και των συναφών με αυτό ειδικοτήτων ανεξάρτητα από το είδος των επιχειρήσεων στις οποίες απασχολούνται, έστω κι αν αυτές έχουν διαφορετικά αντικείμενα δραστηριότητας, είναι δηλαδή ετερόκλητες και όχι ομοειδείς ή συναφείς.

Ως «επάγγελμα» κατά την έννοια του άρ.3 παρ.1 περ. δ' και ε' Ν 1876/1990 νοείται το συγκεκριμένο είδος εργασίας που προσφέρει ο μισθωτός και τα ειδικότερα καθήκοντα που συνδέονται με το είδος αυτό εργασίας.

Η διάταξη του άρ.3 παρ.1 περ. δ' και ε' Ν 1876/1990, όπως και εκείνη που αφορά τις κλαδικές ΣΣΕ, χρησιμοποιεί και πάλι την προϋπόθεση της «συνάφειας» προκειμένου να προσδιορίσει εκείνες τις ειδικότητες τις οποίες μπορεί να καλύψει η ομοιοεπαγγελματική ΣΣΕ πέραν των ρητά αναφερόμενων σε αυτή. Για να θεωρηθούν «συναφή» κατά το νόμο, ορισμένα επαγγέλματα ώστε να είναι δυνατή η κατάρτιση ενιαίας συλλογικής σύμβασης, πρέπει να υπάρχουν μεταξύ αυτών ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, από τα οποία να προκύπτει ο παρεμφερής τους χαρακτήρας και να συντρέχουν ως προς όλα

---

¹² Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Δικονομικού Δικαίου, σελ. 779

συνθήκες εργασίας που να παρέχουν τη δυνατότητα καθορισμού ομοιόμορφων όρων αυτής.¹³

Όπως στις κλαδικές ΣΣΕ, έτσι και στις ομοιοεπαγγελματικές, πέρα από την περίπτωση της κάλυψης του συνόλου των απασχολουμένων στο επάγγελμα, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο του περιορισμού της ρύθμισής τους μόνο σε ένα τμήμα τους με κριτήριο τον ειδικότερο κλάδο ή τον υποκλάδο, όπου παρέχουν τις υπηρεσίες τους οι υπαγόμενοι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα για την περίπτωση αυτή προσφέρουν οι ΣΣΕ για τους ηλεκτροτεχνίτες, για τους οποίους ισχύουν πλέον οι ομοιοεπαγγελματικές ρυθμίσεις, όπως οι ΣΣΕ για τους όρους αμοιβής και εργασίας τους στις βιομηχανικές επιχειρήσεις, στα ηλεκτρολογικά καταστήματα ή σε ξενοδοχεία. Στο πλαίσιο αυτής της συλλογιστικής, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και οι ΣΣΕ, που συνάπτονται ανάμεσα στην ΕΣΗΕΑ και ΕΙΗΕΑ για τους όρους αμοιβής και εργασίας των συντακτών-μελών της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, που απασχολούνται σε εφημερίδες-μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών.

Νομολογιακά έχει κριθεί ότι στις ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ για τους όρους αμοιβής και εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων και λοιπών αυτοκινήτων των πάσης φύσεως επιχειρήσεων όλης της χώρας υπάγονται και οι παρκαδόροι, δηλαδή οι απασχολούμενοι με τη μετακίνηση των αυτοκινήτων στα αυτοκινητοστάσια οδηγοί με άδεια οδηγού αυτοκινήτου. Και στις ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ ισχύουν οι διακρίσεις για τη γεωγραφική εμβέλεια των κλαδικών.¹⁴

---

¹³Βεργής Φώτης – Διπλωματική Εργασία «Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΛΑΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΗΡΥΞΗΣ ΤΟΥΣ ΩΣ ΓΕΝΙΚΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ» - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

¹⁴ Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Δικονομικού Δικαίου, σελ. 779

2.3 ΔΥΣΧΕΡΕΙΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΚΛΑΔΙΚΩΝ-ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ Σ.Σ.Ε.

Οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας εφαρμόζονται στο σύνολο των εργαζομένων ενός συγκεκριμένου κλάδου της εν γένει οικονομικής-επιχειρηματικής, εμπορικής ή παραγωγικής, δραστηριότητας.

Η έννοια του «κλάδου», ως στοιχείου προσδιοριστικού ή καθοριστικού του συγκεκριμένου είδους συλλογικής συμβάσεως εργασίας, και δη της κλαδικής, συνήθως αντιπαρατίθεται προς την έννοια του «επαγγέλματος», ως στοιχείου προσδιοριστικού ή καθοριστικού άλλου είδους συλλογικής συμβάσεως εργασίας, και δη της ομοιοεπαγγελματικής.

Ο όρος «επάγγελμα», αναλόγως του αντικειμένου στο οποίο αναφέρεται, έχει διαφορετικό περιεχόμενο. Ούτω, ο όρος αυτός μπορεί να προσδιορίζει το είδος ή καλύτερα την κατηγορία της συμβαλλόμενης στην κατάρτιση συλλογικής συμβάσεως εργασίας οργανώσεως, οπότε γίνεται λόγος για «επαγγελματικές οργανώσεις», οι οποίες χαρακτηρίζουν, άλλως αναφέρονται στις εργοδοτικές οργανώσεις, σε αντίθεση προς οργανώσεις των εργαζομένων, οι οποίες, ως γνωστόν, αποκαλούνται ή αναφέρονται ως «συνδικαλιστικές». Χρησιμοποιείται εξ ίσου ανωτέρω όρος για τον χαρακτηρισμό μιας γενικότερης κατηγορίας εργαζομένων, και τούτο προκειμένου αυτή να διακριθεί από μία άλλη γενικότερη κατηγορία εξ αυτών, οπότε γίνεται λόγος για τους εργαζόμενους οι οποίοι ανήκουν στην κατηγορία των ιδιωτικών υπαλλήλων, διότι παρέχουν εργασία, άλλως ασκούν «επάγγελμα» στο οποίο προέχει το πνευματικό-μη χειρωνακτικό στοιχείο και για τους εργαζόμενους οι οποίοι ανήκουν στην κατηγορία των εργατοτεχνιτών, διότι παρέχουν εργασία, άλλως ασκούν «επάγγελμα στο οποίο προέχει το σωματικό-χειρωνακτικό στοιχείο. Και τέλος χρησιμοποιείται ο ίδιος ως άνω όρος για τον προσδιορισμό είτε του συγκεκριμένου αντικειμένου απασχολήσεως του εργαζομένου, είτε του είδους της παρεχόμενης από αυτόν εργασίας σε ένα συγκεκριμένο επιχειρησιακό (εργοδοτικό) χώρο, και δη για τον προσδιορισμό του «επαγγέλματος» το οποίο ασκεί ο εργαζόμενος στον συγκεκριμένο χώρο, οπότε γίνεται λόγος για εργαζόμενο ο οποίος ασκεί το επάγγελμα του ηλεκτρολόγου, ή του κηπουρού, ή του χημικού, ή του γεωπόνου, ή του πολιτικού μηχανικού, ή του λογιστή, ή του ψήστη, ή του σερβιτόρου, κ. ο. κ.

Από όλα, βεβαίως, τα ανωτέρω αντικείμενα τα οποία μπορεί να προσδιορίζει ο όρος «επάγγελμα», εκείνος ο οποίος αντιστοιχεί στο πραγματικό εννοιολογικό περιεχόμενο του, είναι το τρίτο, και δη το συγκεκριμένο αντικείμενο απασχολήσεως του εργαζομένου, άλλως το είδος της εργασίας την οποία παρέχει στην εργοδοτική επιχείρηση και αυτό ακριβώς το εννοιολογικό περιεχόμενο έχει ο όρος «επάγγελμα» στις ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Και ενώ, με βάση την προηγηθείσα ανάλυση, φαίνεται να είναι προφανής η ειδοποιός διαφορά μεταξύ της κλαδικής και της ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, εν τούτοις η διατύπωση την οποία χρησιμοποιεί ο νομοθέτης (στο ν. 1876/1989) για να χαρακτηρίσει, προσδιορίσει και διακρίνει τις κλαδικές από τις ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας (κυρίως από το γεγονός ότι χρησιμοποιεί τόσο στις κλαδικές όσο και στις ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε. τον όρο της «συνάφειας» ως στοιχείο προσδιοριστικό των επιχειρήσεων στις πρώτες και του επαγγέλματος στις δεύτερες), στην πράξη, όμως, δημιούργησε ερμηνευτικά προβλήματα, τα οποία επιτάθηκαν και από το γεγονός ότι δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις, όπου συμβαίνει ένας κλάδος επιχειρηματικής δραστηριότητας να ταυτίζεται με ορισμένο επάγγελμα, όπως λ.χ. στην περίπτωση των συλλογικών συμβάσεων των ξενοδοχοϋπαλλήλων, οι οποίες, ως συμβάσεις του κλάδου των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, θεωρούνται ως κλαδικές, αλλά ως συμβάσεις των παρεχόντων εργασία ξενοδοχοϋπαλλήλων, θεωρούνται ως ομοιοεπαγγελματικές.

Εκείνο το οποίο θα πρέπει, εν πρώτοις, να ξεκαθαρίσουμε, είναι ότι, όταν ο νόμος αναφέρεται σε «ομοειδείς ή συναφείς επιχειρήσεις», επιδιώκει να καθορίσει την έννοια του κλάδου της εργοδοτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως κριτηρίου προσδιοριστικού της κλαδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ενώ αντιθέτως, όταν αναφέρεται σε «ορισμένο επάγγελμα και τις συναφείς προς αυτό ειδικότητες», επιδιώκει να καθορίσει την επαγγελματική ιδιότητα των εργαζομένων ως κριτηρίου προσδιοριστικού της ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας. Υπ' αυτήν την έννοια θεωρούμε ότι κριτήρια σαφή και ευδιάκριτα διακρίνονται απ' αλλήλων τα δύο αυτά είδη Σ.Σ.Ε., είναι, αφ' ενός μεν η ταυτότητα ή η συνάφεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας των εργοδοτών για τις κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας και η ταυτότητα ή η συνάφεια του επαγγέλματος ή της επαγγελματικής ιδιότητας των

εργαζομένων για τις ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, και αφ' ετέρου η κατηγορία (*είδος*) της συμβαλλόμενης συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων ως κλαδικής ή ομοιοεπαγγελματικής, όπως αυτή προκύπτει από το καταστατικό της. Και τούτο, υπό την έννοια ότι η οργάνωση αυτή καταρτίζει έγκυρη κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας μόνο όταν, κατά τις σχετικές προβλέψεις του καταστατικού της, εκπροσωπεί τους εργαζομένους του οικείου κλάδου, χωρίς αναφορά σε συγκεκριμένο είδος επαγγέλματος ή εργασίας, γεγονός το οποίο, βεβαίως, καθιστά αναγκαία την αναφορά στο καταστατικό της των διαφόρων ειδικοτήτων εργαζομένων οι οποίοι απασχολούνται στις ομοειδείς ή συναφείς επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις του οικείου κλάδου, και αντιστοίχως η ίδια οργάνωση καταρτίζει έγκυρη ομοιοεπαγγελματική συλλογική σύμβαση εργασίας, όταν κατά τις σχετικές προβλέψεις του καταστατικού της, εκπροσωπεί ορισμένη κατηγορία εργαζομένων ή εργαζομένους ορισμένης ειδικότητας ή ασκούντες συγκεκριμένο επάγγελμα .

Η πρακτική σημασία του χαρακτηρισμού μιας συλλογικής συμβάσεως εργασίας ως κλαδικής ή ομοιοεπαγγελματικής εκδηλώνεται, αφ' ενός μεν (και κυρίως) στις περιπτώσεις συρροής ή επεκτάσεως των αποτελεσμάτων της, και τούτο από την άποψη των εφαρμοστέων κανόνων οι οποίοι διαφοροποιούνται αναλόγως του χαρακτηρισμού της ως Σ.Σ.Ε. του ενός ή του άλλου είδους, και αφ' ετέρου στο ζήτημα της αρμοδιότητας για την σύναξη της.¹⁵

2.4 ΣΥΡΡΟΗ

Εάν η σχέση εργασίας ρυθμίζεται από τις περισσότερες ΣΣΕ, τότε πρέπει να εξετασθεί εάν οι ΣΣΕ αυτές αλληλοσυμπληρώνονται, οπότε καθεμία εφαρμόζεται στα θέματα που ρυθμίζει. Αν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, τότε ισχύει η ΣΣΕ που είναι ευνοϊκότερη για τον εργαζόμενο με τις ακόλουθες διακρίσεις. Σε περίπτωση συρροής κλαδικής ή επιχειρησιακής ΣΣΕ με ομοιοεπαγγελματική, υπερισχύουν οι πρώτες. Σε περίπτωση συρροής κλαδικής με επιχειρησιακή ΣΣΕ – και όσο διαρκεί η εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής – η επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας υπερισχύει σε σχέση με την κλαδική, αλλά δεν επιτρέπεται να

---

¹⁵ Στυλιανός Βλαστός – Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις, σελ. 153

περιέχει όρους εργασίας δυσμενέστερους για τους εργαζόμενους από τους όρους εργασίας εθνικών συλλογικών συμβάσεων (άρθρο 37 παρ. 5 Ν.4024/2011). Ας σημειωθεί ότι πριν από την εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου οι επιχειρησιακές ΣΣΕ ήταν ισοδύναμες με τις κλαδικές και, σε περίπτωση συρροής αυτών, εφαρμοστέα ήταν η ευνοϊκότερη για τον εργαζόμενο. Με τις τωρινές ρυθμίσεις αναγνωρίζεται η υπεροχή των επιχειρησιακών ΣΣΕ, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες και ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική αντοχή των επιχειρήσεων.¹⁶

2.5 ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ Ν. 4024/11 ΑΡΘΡΟ 37¹⁷

Ο Έλληνας Νομοθέτης με το άρθρο 37 του Ν.4024/2011 (ΦΕΚ 226/Α'/27-10-2011) για το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 επέφερε νέες ρυθμίσεις τροποποιώντας για δεύτερη φορά βασικές διατάξεις του Ν. 1876/90 «Ελεύθερες Συλλογικές Διαπραγματεύσεις» (ΦΕΚ 27/Α'/1990).

Οι πρώτες βασικές τροποποιήσεις επήλθαν με το άρθρο 14 «Διαδικασία Επίλυσης Συλλογικών Διαφορών» του Ν. 3899/10 (ΦΕΚ 212/Α'/17-12-10) που αντικατέστησε τα άρθρα 14,15,16 κ 17 του Ν. 1876/90 και αφορούν Μεσολάβηση, Διαιτησία και διοικητικά θέματα του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (ΟΜΕΔ). Έτσι δημιουργήθηκαν δύο αυτοτελή ειδικά σώματα 14 Μεσολαβητών και 12 Διαιτητών. Η σπουδαιότερη τροποποίηση αφορά την προσφυγή στη διαιτησία, που τώρα μπορεί να γίνεται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαπραγμάτευσης με κοινή συμφωνία των δύο πλευρών, εργατικών και εργοδοτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων και όχι μονομερώς, όπως προβλεπόταν αρχικά από την εργατική οργάνωση. Επιπλέον, προβλέπεται ότι με τη διαιτητική διαδικασία διαμορφώνονται μόνο οι αποδοχές του προσωπικού και όχι λοιποί όροι εργασίας.

Με τη δεύτερη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 37, τροποποιήθηκαν επιμέρους διατάξεις του Ν.1876/90 με το αιτιολογικό της αποκέντρωσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων,

---

¹⁶ Νίκη Γεωργιάδου – Εισαγωγή στο Εργατικό Δίκαιο , σελ. 129

¹⁷Site «Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Πολιτών Χαλκιδικής» - Άρθρο του Ευάγγελου Πάντζου, διευθυντής Σ.Ε.Π.Ε., συγγραφέας Εργατικής Νομοθεσίας και Ελένης Πάντζου, δικηγόρος

δίνοντας έμφαση στο επίπεδο της επιχείρησης, όπου εργοδότης ή εκπρόσωποί του και οι εργαζόμενοι γνωρίζουν τα πραγματικά επιχειρησιακά προβλήματα και αποφασίζουν μέσα στους κόλπους της.

Θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι τόσο οι πρώτες όσο και οι δεύτερες τροποποιητικές ρυθμίσεις πραγματοποιήθηκαν σε εκτέλεση του Ν.3845/10 (ΦΕΚ 65/Α'/6-5-2010) «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της Ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της Ζώνης του Ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο», όπου αναφέρονται αναλυτικά στα 4 παραρτήματα- μνημόνια που συντάχθηκαν τα 2 πρώτα στις Βρυξέλλες 25^η Μαρτίου και 11η Απριλίου 2010 στην αγγλική γλώσσα και τα άλλα δύο στην Ελλάδα αρχές Μαΐου 2010. Στο παράρτημα ΙΙΙ – μνημόνιο 3 αναφέρονται οι διαρθρωτικές πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν προκειμένου να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και να εξέλθουμε γρήγορα από την κρίση. Να ενισχυθεί η αγορά εργασίας με τη μείωση των αποδοχών τόσο του δημόσιου όσο και ιδιωτικού τομέα ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες και να καταστεί δυνατή η συγκράτηση του κόστους εργασίας για μια μεγάλη χρονική περίοδο. Μετά από διαπραγματεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους μέσα στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας, η κυβέρνηση θα μεταρρυθμίσει το νομοθετικό πλαίσιο για τις μισθολογικές διαπραγματεύσεις μαζί με την εξάλειψη της ασυμμετρίας στη Διαιτησία. Προβλεπόταν επίσης θέσπιση ελάχιστων αποδοχών για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, κυρίως νέων, σύστημα ελέγχου για την αδήλωτη εργασία, παράταση της περιόδου μαθητείας, διευκόλυνση απολύσεων (αύξηση αριθμού απολυμένων και μειώσεις αποζημίωσης), ευρύτερη χρήση της μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη και το κοινωνικό δίκτυ ασφαλείας για τις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ήδη, όλες αυτές οι σημαντικές αλλαγές, που αφαίρεσαν σημαντικές προστατευτικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας έχουν επέλθει με τους πρόσφατους νόμους 3833/2010, 3839/2010, 3842/2010, 3845/2010, 3846/10, 3863/10, 3865/10, 3867/10, 3871/10, 3896/10, 3899/10, 3986/11, 3996/11 και 4024/11.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 επήλθε η αντικατάσταση της παρ. 5 αρθρ. 3 του Ν. 1876/90 και απλοποιήθηκε η αντιπροσώπευση των εργαζομένων για τη σύναψη επιχειρησιακής ΣΣΕ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων της επιχείρησης. Έτσι ενώ αρχικά οι Επιχ. ΣΣΕ μπορούσαν να συμφωνηθούν από τα επιχειρησιακά σωματεία των εργαζομένων και εφόσον δεν υπήρχαν αυτά, από τις πρωτοβάθμιες κλαδικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων, τώρα συνάπτονται κατά σειρά προτεραιότητας από:

α) Την Συνδικαλιστική Οργάνωση της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης που καλύπτει τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την κατηγορία, τη θέση ή την ειδικότητά τους στην επιχείρηση. Αν υπάρχουν περισσότερα επιχειρησιακά ή εργοστασιακά σωματεία τότε ικανότητα για κατάρτιση επιχειρησιακής ΣΣΕ έχει η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση, εκείνη δηλαδή που έχει τα περισσότερα εγγεγραμμένα μέλη (άρθρο 6 παρ. 1α του Ν. 1876/90).

β) Αν δεν υπάρχει συνδικαλιστική εργατική οργάνωση στην επιχείρηση τότε καταρτίζεται από την Ένωση Προσώπων. Η Ένωση Προσώπων αρχικά προβλέφθηκε από το άρθρο 1 παρ. 3 εδαφ. α' περιπτ. γγ του Ν. 1264/1982 (ΦΕΚ 79 τεύχος Α /1-07-1982) ως πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση και δημιουργούνται μία για κάθε εκμετάλλευση, επιχείρηση, δημόσια υπηρεσία κ.λπ. από δέκα (10) τουλάχιστον εργαζόμενους με ιδρυτική πράξη την οποία καταθέτουν στον Γραμματέα του αρμόδιου Ειρηνοδικείου της έδρας της επιχείρησης και κοινοποιούν άμεσα στον εργοδότη. Ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους σαράντα και δεν υπάρχει σωματείο με τους μισούς τουλάχιστον ως μέλη του. Εάν, μετά τη σύσταση της Ένωσης Προσώπων δεν συντρέχει μία από τις παραπάνω προϋποθέσεις, διαλύεται χωρίς άλλη διατύπωση η Ένωση Προσώπων. Η ιδρυτική πράξη της Ένωσης Προσώπων πρέπει να αναφέρει απαραίτητα το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε, δύο εκπροσώπους της και τη διάρκεια της ζωής της που δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξάμηνο. Και για τις Ενώσεις Προσώπων ισχύουν τα θέματα απεργίας, μητρώου μελών, εγγραφή σε ανώτερη συνδικαλιστική οργάνωση, γενικές συνελεύσεις κ. λ. π., όπως και για τις υπόλοιπες συνδικαλιστικές οργανώσεις Πρωτοβάθμιες, Δευτεροβάθμιες και Τριτοβάθμιες του Ν.

1264/82. Με τις αλλαγές που επήλθαν στο άρθρο 37 η Ένωση Προσώπων ιδρύεται ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων (από δύο και πάνω) στην επιχείρηση ή εκμετάλλευση, χωρίς η διάρκειά της να έχει χρονικό περιορισμό, ανεξάρτητα από την κατηγορία, τη θέση ή την ειδικότητά τους στην επιχείρηση και να συμμετέχουν οπωσδήποτε τα 3/5 των εργαζομένων δηλ. στους 10 εργαζόμενους στη Ένωση Προσώπων να συμμετέχουν τουλάχιστον οι 6, στους 20 οι 12, στους 25 οι 15 κ. ο. κ. Εάν μετά τη σύσταση της Ένωσης Προσώπων για το σκοπό κατάρτισης της Επιχ. ΣΣΕ, πάψει να συντρέχει η προϋπόθεση της συμμετοχής των 3/5 των εργαζομένων στην επιχείρηση, η Ένωση Προσώπων διαλύεται χωρίς άλλη διατύπωση.

γ) Εάν δεν υφίστανται οι δύο προηγούμενες οργανώσεις, από τις αντίστοιχες Πρωτοβάθμιες Κλαδικές Οργανώσεις των εργαζομένων και τον εργοδότη ή τους εκπροσώπους του.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι εφόσον ο εργοδότης δεσμεύεται από επιχειρησιακή ΣΣΕ, οι κανονιστικοί όροι εργασίας ισχύουν υποχρεωτικά για όλους τους εργαζόμενους της επιχείρησης, ανεξάρτητα αν συμφωνούν ή όχι (άρθρο 8 παρ.3).

Με την παρ. 2 καταργήθηκαν οι Ειδικές Επιχειρησιακές ΣΣΕ που προστέθηκαν ως παραγρ. 5 Α΄ του άρθρ.3 Ν. 1876/90 με το άρθρο 13 του Ν. 3899/2010. Ούτως ή άλλως για τις Ειδικές Επιχειρησιακές ΣΣΕ έγινε ένα επικοινωνιακό τέχνασμα στα ΜΜΕ και στην πράξη δεν εφαρμόστηκε η διάταξη για διαφόρους λόγους. Ένας από τους λόγους ήταν η ύπαρξη ζημιών της επιχείρησης, σωματείου εργαζομένων σε αυτήν και παρέμβαση της δημόσιας διοίκησης μέσω του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΚΕΕ).

Σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 37 που αντικαθιστούν τις παρ. 1 και 3 του άρθρ.6 Ν. 1876/90, ικανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας (Εθνικές Γενικές, Κλαδικές και Ομοιοεπαγγελματικές), έχουν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών, όλων των βαθμίδων στο πεδίο δραστηριότητάς των, καθώς και οι ενώσεις προσώπων με τις παραπάνω προϋποθέσεις για Επιχειρησιακές ΣΣΕ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολεί η επιχείρηση. Η εκπροσώπηση της ένωσης προσώπων για την σύναψη επιχειρησιακής ΣΣΕ ρυθμίζεται από την ιδρυτική πράξη σύστασής της.

Για τις Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ικανότητα σύναψης από την πλευρά των εργαζομένων έχει πλέον αντιπροσωπευτική τριτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση δηλ. η ΓΣΕΕ και από πλευράς εργοδοτών οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις πανελλήνιας έκτασης δηλ. ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ και ΕΣΕΕ. Για τις υπόλοιπες συλλογικές συμβάσεις εργασίας δηλ. κλαδικές και εθνικές ή τοπικές ομοιοεπαγγελματικές ικανότητα για σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας, από πλευράς εργαζομένων έχει η πλέον αντιπροσωπευτική συνδικαλιστική οργάνωση όπως προβλέπουν τα καταστατικά τους.

Εφόσον οι συλλογικές διαπραγματεύσεις καταλήξουν σε συμφωνία, η ΣΣΕ καταρτίζεται σε τρία πρωτότυπα έγγραφα και υπογράφονται από τους εκπροσώπους των μερών. Το ένα πρωτότυπο κατατίθεται στην αρμόδια κατά τόπο Κοινωνική Επιθεώρηση Εργασίας, όπου πρωτοκολλείται σε ειδικό βιβλίο ΣΣΕ και ΔΑ και τα άλλα δύο παραμένουν στα μέρη που την υπέγραψαν. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας τηρείται επίσης γενικό μητρώο που καταχωρίζονται όλες οι ΣΣΕ και ΔΑ, κατά κατηγορία αυτών και τα κείμενα αναρτώνται στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου (άρθρο 5, Ν.1876/90).

ΣΥΡΡΟΗ - ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΚΗΡΥΞΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΣΣΕ

Με την παράγραφο 5 του άρθρου 37 ο νεώτερος νομοθέτης τροποποιεί μια βασική διάταξη που ισχύει εδώ και 21 χρόνια, αυτή του άρθρου 10 Ν. 1876/90. Μέχρι τώρα ίσχυε ότι κλαδική και επιχειρησιακή ή εργοστασιακή ΣΣΕ, σε περίπτωση συρροής ή σύγκρισης με ομοιοεπαγγελματική, υπερίσχυαν. Με το νέο εδάφιο που προσθέτει ο νομοθέτης στην παρ. 2 του άρθρ. 10 ορίζει ότι όσο διαρκεί η εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, δηλ. για τα έτη 2012–2015, η Επιχ. ΣΣΕ υπερίσχυει σε περίπτωση συρροής της Κλαδική ΣΣΕ και αν ακόμη περιέχει δυσμενέστερους όρους εργασίας για τους μισθωτούς. Πρόκειται εδώ για κατάργηση της αρχής της ευνοϊκότερης ρύθμισης. Δηλαδή υπερίσχυει η επιχειρησιακή, ανεξάρτητα από τους όρους που αναφέρει και ανταποκρίνεται στις ανάγκες και οικονομικές συνθήκες της επιχείρησης. Πάντως η νέα διάταξη αναφέρει ότι δεν μπορεί να έχει δυσμενέστερους όρους εργασίας για τους μισθωτούς από τους όρους εργασίας της εκάστοτε Εθνικής Γενικής ΣΣΕ. Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι παρόλο που σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο παρ. 7 του Ν. 3845/10 οι όροι Κλαδικής, Ομοιοεπαγγελματικής και

Επιχειρησιακής ΣΣΕ μπορούν να αποκλίνουν έναντι των αντίστοιχων όρων Εθν. Γενικής ΣΣΕ, αυτό δεν εφαρμόστηκε στην πράξη μέχρι τώρα.

Με την παράγραφο 6 του άρθρου 37 ο νεώτερος νομοθέτης τροποποιεί τις παρ. 2 & 3 του άρθρου 11 του Ν. 1876/90 και αναστέλλει την δυνατότητα του Υπουργού Εργασίας, με απόφασή του, ύστερα από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας, να κηρύσσει γενικά ως υποχρεωτική για όλους τους εργαζόμενους του κλάδου ή επαγγέλματος ΣΣΕ, για τη χρονική διάρκεια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, δηλ. για τα έτη 2012–2015. Για να κηρυχθούν ΣΣΕ ως υποχρεωτικές, θα πρέπει ήδη οι εργοδότες να απασχολούν το 51% των εργαζομένων στον κλάδο ή το επάγγελμα. Συνεπώς για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή, Κλαδικές και Ομοιοεπαγγελματικές ΣΣΕ θα δεσμεύουν μόνο τους εργαζόμενους και τους εργοδότες που είναι μέλη των συμβαλλομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων, ενώ οι μη συμμετέχοντες εργαζόμενοι και εργοδότες δεν δεσμεύονται από αυτές. Γι' αυτό άλλωστε εντός του 2011 δεν κηρύχθηκαν ως υποχρεωτικές από τον Υπουργό Εργασίας Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας ή Διαιτητικές Αποφάσεις, που έτσι κι αλλιώς ελάχιστα εκδόθηκαν.

Με την παράγραφο 7 του άρθρου 37 ο νεώτερος νομοθέτης αντικαθιστά την παρ. 3 άρθρου 11 του Ν. 1876/90 και ορίζει ότι η επέκταση ισχύος Κλαδικής και Ομοιοεπαγγελματικής ΣΣΕ για τους μη συμμετέχοντες συνδικαλιστικούς φορείς θα αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του Υπουργού Εργασίας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και όχι από την ημερομηνία που έχει υποβληθεί η αίτηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων, όπως προβλέπονταν μέχρι τώρα.

Όσον αφορά για τη συντόμευση σύστασης σωματίου εργαζομένων ο νεώτερος νομοθέτης με την παρ. 8 άρθρου 37, προσθέτει εδάφιο β στην παρ. 1 του άρθρου 787 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ώστε η συζήτηση αίτησης σύστασης σωματίου να ορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε δέκα (10) ημέρες και το δικαστήριο να αποφασίζει οριστικά άμεσα εάν δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση. Η απόφαση του δικαστηρίου δημοσιεύεται μετά το τέλος της ακροαματικής διαδικασίας ή το αργότερο μέσα σε 48 ώρες. Με αυτόν τον τρόπο συντομεύεται πάρα πολύ η διαδικασία για την ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης σωματίου ή για την τροποποίηση του καταστατικού του και αποφεύγεται το χρονικό διάστημα έξι και πάνω μηνών που χρειάζονταν μέχρι τώρα.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

3.1 ΛΟΓΙΣΤΗΣ – ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ

3.1.1 ΠΟΙΟΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 146/84 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, Λογιστής θεωρείται : α) αυτός που υπεύθυνα κατευθύνει και παρακολουθεί τη εφαρμογή του όλου λογιστικού συστήματος και κάθε ιδιωτική επιχείρηση, εκμετάλλευση, ίδρυμα ή σωματείο β) αυτός που τηρεί τα από τον Εμπορικό Νόμο και τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία και αν αυτά τηρούνται σε κινητά φύλλα. Τέτοια βιβλία θεωρούνται αυτά που παριστάνουν από παριστάνουν από ημέρα σε ημέρα τις λαμβάνουσες χώρα οικονομικές εν γένει πράξεις σε κάθε επιχείρηση, εκμετάλλευση, ίδρυμα έστω και κατά κατηγορίες τέτοιων βιβλίων (ταμειακών, δηλαδή ημερολόγιο ταμείου, μη ταμειακών, δηλαδή ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, ημερολόγιο εμπορευμάτων, ημερολόγιο αξιών κλπ) ως και αυτά στα οποία καταχωρούνται τα αναγραφόμενα περιουσιακά στοιχεία και ισολογισμοί. Τήρηση δε αυτών των λογιστικών βιβλίων δεν αποτελεί η απλή κατ' αντιγραφή καταχώρηση των εγγράφων, αλλά η ανάλυση της οικονομικής πράξης, η λογιστική διατύπωση αυτής και η καταχώρηση της ανάλογης εγγραφής στο ανάλογο ημερολόγιο ή και μία από τις ενέργειες αυτές, όπου υπάρχει κατανομή της εργασίας.

Σαν λογιστές επίσης θεωρούνται και: α) οι κοστολόγοι, β) οι προϊστάμενοι προμηθειών και διαχειρίσεων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων (ΝΠΙΔ), γ) οι πτυχιούχοι των Σχολών ΑΣΟΕΕ, ΑΒΣ, ΠΑΣΠΕ, ΠΟΕ, ΟΠΕ που έχουν υπηρετήσει συνολικά ως βοηθοί λογιστές επί πενταετία προ ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί τριετία μετά τη λήψη αυτού και δ) οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστών των Ανώτερων Σχολών Στελεχών Επιχειρήσεων ΚΑΤΕΕ-ΤΕΙ, που έχουν υπηρετήσει συνολικά επί εξαετία ως βοηθοί λογιστές πριν ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί πενταετία μετά τη λήψη του πτυχίου.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις (γ) και (δ) παρέχεται στον εργοδότη η διακριτική ευχέρεια να αναθέτει στους θεωρούμενους σαν λογιστές, παράλληλα, και εργασία βοηθού λογιστή.

Με την ίδια απόφαση ορίστηκε ότι: Βοηθοί λογιστές, που έχουν συμπληρώσει συνολική προϋπηρεσία είκοσι (20) ετών δικαιούνται τις αποδοχές Λογιστών των αντίστοιχων κλιμακίων. Οι κάτοχοι πτυχίου λογιστή της ειδικής εξεταστικής επιτροπής των ΝΔ 1097/42 και 2628/53, οι απόφοιτοι μέσων εμπορικών σχολών, οικονομικών (εξατάξιων) Γυμνασίων ή Λυκείων, οικονομικού κλάδου των Τεχνικών Λυκείων, που υπηρέτησαν για δέκα επτά χρόνια ως βοηθοί λογιστές μετά την αποφοίτησή τους, θεωρούνται ως Λογιστές.

Η νομολογία έκρινε ότι λογιστές θεωρούνται ακόμη: ο Προϊστάμενος Τμήματος Λογιστικού Ελέγχου και Στατιστικής (Α.Π. 347/63, Πρωτ. Πατρών 1218/1961), ο τηρών (εκδίδων) Δελτία Συμψηφιστικών Εγγραφών, εφόσον η σύνταξη τούτων γίνεται υπό του συντάσσοντος άνευ οδηγιών ή κατευθύνσεων ετέρου προσώπου (Πρωτ. Αθ. 13417/68, έγγρ. Υπ. Εργ. 78728/2968/9.10.70 - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1970, σελ. 355 και 993 αντιστοίχως), ο εκδίδων Γραμμάτια Εισπράξεως και Εντάλματα Πληρωμής, εφόσον ούτος προβαίνει σε ανάλυση της οικονομικής πράξεως και προσδιορισμό των χρεοπιστωμένων λογαριασμών (έγγρ. Υπ. Εργασίας 28372/69 - ΛΟΠΣΤΗΣ 1969, σελ. 537 και έγγραφο Υπ. Εργασίας 49607/69 - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1969, σελ. 692).

Είναι λογιστής ο τηρών ημερολόγιο εισπράξεων, δηλαδή αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου κατά το ένα σκέλος (Εφ. Αθ. 3676/75, ΛΟΠΣΤΗΣ 1976, σελ. 200).

Η σύνταξη ημερησίων λογιστικών δελτίων, συμψηφιστικών δελτίων νοσηλειών και κυρίως του αναλυτικού ημερολογίου σε κινητά φύλλα αποτελούν εργασίες, οι οποίες προσδίδουν την ιδιότητα του λογιστή σ' αυτόν που τις εκτελεί (Α.Π. 1793/87 Τμ. Β' - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1989, σελ. 667).

Η τήρηση των λογιστικών βιβλίων σε κινητά φύλλα και καταστάσεις προσδίδουν την ιδιότητα του λογιστή (Α.Π. 1793/87 Τμ. Β' - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1988, σελ. 1367).¹⁸

---

¹⁸ Μιλτιάδης Λεοντάρης - Εργατικό Δίκαιο, τόμος Β', σελ. 27

3.1.2 ΠΟΙΟΙ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Πάντοτε κατά την υπ' αριθ. 146/84 απόφαση του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (άρθρο 2), «Βοηθοί Λογιστές θεωρούνται οι απασχολούμενοι με τις κατευθύνσεις και οδηγίες των υπεύθυνων λογιστών στα λογιστήρια (συμπεριλαμβανομένης και της εργασίας σε τμήμα ή χώρο άλλο, ο οποίος έχει οργανική σχέση με το λογιστήριο) για την τήρηση και ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, όπως και οι απασχολούμενοι με τη σύνταξη καταστάσεων ή άλλων εγγράφων που έχουν ανάλυση και λογιστική διατύπωση οικονομικών πράξεων στενά συνδεδεμένων με λογιστικά βιβλία, στα οποία, κατά πλήρη αντιγραφή ή περιληπτικά, αυτά καταχωρούνται κατόπιν, ασχέτως του χρησιμοποιούμενου μέσου (χειρόγραφο, χρήση ηλεκτρικής μηχανής) με τις οδηγίες υπεύθυνου λογιστή είτε τηρούντες διάφορα στοιχεία χρησιμεύοντα στο λογιστήριο (τιμολόγια, διπλότυπα εισπράξεων, εξωλογιστικό ημερολόγιο, ημερήσιες καταστάσεις συναλλακτικών πράξεων κλπ.) είτε απασχολούμενοι με την ενημέρωση καρτελών ή καταμέτρηση εμπορευμάτων μη αποκλειόμενης και της ανάθεσης από τον εργοδότη εκτέλεσης απ' αυτούς κι άλλων υπαλληλικών εργασιών για συμπλήρωση του νομίμου ωραρίου».

Η απλή και μόνο καταμέτρηση εμπορευμάτων, όπως και η απλή και μόνον ενημέρωση των καρτελών περί των εισαγομένων και εξαγομένων ειδών κατά την ποσότητα και το είδος αυτών δεν προσδίδει στον εκτελούντα τις εργασίες αυτές εργαζόμενο την ιδιότητα του βοηθού λογιστή.

Η νομολογία χαρακτήρισε ως Βοηθούς Λογιστές και ορισμένους υπαλλήλους, γιατί έκρινε ότι η υπ' αυτών παρεχόμενη εργασία εξυπηρετεί βιβλία υπό του νόμου ή της λογιστικής θεωρίας και τέχνης θεωρούμενα ως λογιστικά, ως π.χ. ο συντάσσει μισθοδοτικές καταστάσεις είναι Βοηθός Λογιστή κατά την υπ' αριθ. 6081/61 απόφαση Πρωτοδικού Αθηνών (πρβλ. και Σ.Ε. 2057/65 και έγγρ. Υπ. Εργ. 93254/70 - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1971, σελ. 198). Εν τούτοις, στην ισχύουσα απόφαση του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών δεν κρίθηκε σκόπιμο να περιληφθεί ρητή διάταξη περί χαρακτηρισμού των συντασσόντων μισθοδοτικές καταστάσεις ως Βοηθών Λογιστών.

Οι χειριστές λογιστικών μ η χ α ν ώ ν, οι απασχολούμενοι στα λογιστήρια των επιχειρήσεων υπό τις κατευθύνσεις και οδηγίες των υπευθύνων λογιστών για την

καταχώρηση στα λογιστικά βιβλία, είναι βοηθοί λογιστών (Απόφ. 13/69 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών - ΛΟΓΙΣΤΗΣ 1969, σελ. 533).

Σύμφωνα με την ΔΑ 146/84 (κηρύχθηκε εκτελεστή με την ΥΑ 10262/85) σαν βοηθοί Λογιστές θεωρούνται οι απασχολούμενοι με τις κατευθύνσεις και οδηγίες των υπεύθυνων λογιστών στα λογιστήρια για την τήρηση και ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, όπως και οι απασχολούμενοι με τη σύνταξη καταστάσεων ή άλλων εγγράφων που έχουν ανάλυση και λογιστική διατύπωση οικονομικών πράξεων στενά συνδεδεμένων με λογιστικά βιβλία, στα οποία κατά πλήρη αντιγραφή ή περιληπτικά, αυτά καταχωρούνται κατόπιν, ασχέτως του χρησιμοποιούμενου μέσου (χειρόγραφο, χρήση ηλεκτρικής μηχανής) με τις οδηγίες υπεύθυνου λογιστή, είτε τηρούντες διάφορα στοιχεία χρησιμεύοντα στο λογιστήριο (τιμολόγια, διπλότυπα εισπράξεων, εξωλογιστικό ημερολόγιο, ημερήσιες καταστάσεις συναλλακτικών πράξεων κ.λπ.) είτε απασχολούμενοι με την ενημέρωση καρτελών ή καταμέτρηση εμπορευμάτων μη αποκλειόμενης και της ανάθεσης από τον εργοδότη εκτέλεσης απ' αυτούς και άλλων υπαλληλικών εργασιών για συμπλήρωση του νομίμου ωραρίου (αρθρ. 3 εδ. β). Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 15% στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή και χειρίζονται λογιστικές μηχανές (αρθρ. 10) (Α.Π. 1558/2004 Τμ. Β1).

Οι χειριστές διατρητικών μηχανών, όμως, κατά το υπ'αριθμ. 25139/3.6.71 έγγρ. Υπ. Εργ. (ΛΟΓΙΣΤΗΣ1971, σελ. 720) υπάγονται στην περί υπαλλήλων γραφείων ρύθμιση και δεν θεωρούνται Βοηθοί Λογιστές.¹⁹

3.2 ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

3.2.1 ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η ισχύουσα διάταξη, η σχετική με την Προϋπηρεσία που λαμβάνεται υπ' όψη για την κατάταξη των Λογιστών και των βοηθών Λογιστών στις κλίμακες μισθών, περιλαμβάνεται στο άρθρο 17 της ΔΑ 146/84 «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των Λογιστών και βοηθών λογιστών (ΥΑ 10262/85 – ΔΕΝ 1985 σ. 58) το οποίο ορίζει τα

---

¹⁹ Μιλτιάδης Λεοντάρης – Εργατικό Δίκαιο, τόμος Β', σελ. 30

εξής: «σαν προϋπηρεσία των λογιστών λογίζεται η σε οποιονδήποτε εργοδότη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή και σε λογιστικό γραφείο, άσκηση του επαγγέλματος (λογιστή και βοηθού λογιστή ως ενιαίου λογιζόμενου). Για τους βοηθούς λογιστές προσμετρείται κάθε προϋπηρεσία που έχει διανυθεί σε συναφή και ομότιμα καθήκοντα. Προϋπηρεσία βοηθού λογιστή και υπαλλήλου γραφείου, που έχει προσμετρηθεί για τον υπολογισμό του μισθού βοηθού λογιστή, θα προσμετρείται και για τον υπολογισμό του μισθού του λογιστή, εάν ο μισθωτός αποκτήσει την ιδιότητα του λογιστή.²⁰

3.2.2 ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ²¹

Τα επιδόματα που δικαιούνται οι λογιστές και βοηθοί λογιστών κατά τις ομοιοεπαγγελματικές ρυθμίσεις είναι τα εξής:

1. Επίδομα **διαχειριστικών λαθών** και ποσοστού 5% βάσει της παρ. 7 της ΔΑ 146/84 (ΥΑ 10626/85 – ΔΕΝ 1985 σελ. 58) που ορίζει τα εξής: «οι εκ των λογιστών και βοηθών λογιστών απασχολούμενοι και σαν ταμίες (εισπράξεις, πληρωμές χρηματικών ποσών) δικαιούνται επιδόματος διαχειριστικών λαθών εκ ποσοστού 5% επί των βασικών μηνιαίων μισθών»
2. Επίδομα **γάμου**, σύμφωνα με την παρ. 7 της από 10.7.89 ΣΣΕ (ΔΕΝ 1989 σελ. 1270) που ορίζει τα εξής : «το επίδομα γάμου εκ ποσοστού 10% που χορηγείται σε όλους τους έγγαμους μισθωτούς, ανεξαρτήτως φύλου, βάσει προηγούμενων ρυθμίσεων του κλάδου, χορηγείται και στους χήρους και χήρες , διαζευγμένους – νες καθώς και στις άγαμες μητέρες, εφ' όσον όλοι αυτοί έχουν την επιμέλεια παιδιού ή παιδιών».

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι χήρες – οι και οι διαζευγμένοι δικαιούνται του επιδόματος γάμου ανεξαρτήτως αν έχουν παιδιά και , εφ' όσον έχουν παιδιά

---

²⁰ Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1507, σελ. 88

²¹ Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1507, σελ. 89

ανεξαρτήτως αν έχουν την επιμέλεια τους (βλ. Αλλ. ΔΕΝ 2006, τεύχος 1484 σελ. 1694 επ.).

3. Επίδομα **τέκνων** κατά τη παρ. 9 της ΔΑ 146/84 που ερμηνεύτηκε με τη ΔΑ 11/86 (ΔΕΝ 1986 σελ. 456) και τροποποιήθηκε (από τη 1.1.89) με το άρθρο 9 της από 10.7.89 ΣΣΕ (ΔΕΝ 1989 σελ. 1270).

Η σχετική διάταξη έχει ως εξής:

«α) χορηγείται επίδομα τέκνων εκ ποσοστού 5% για κάθε παιδί και μέχρι τριών παιδιών. Το επίδομα τέκνων χορηγείται και στις εν διαζεύξει ή εν χηρεία τελούσες γυναίκες εργαζόμενες. Το επίδομα τέκνων χορηγείται και στις έγγαμες μητέρες, έστω και αν ο σύζυγος εργάζεται ή συνταξιοδοτείται. Με την παρούσα ΣΣΕ (της 10.7.89) παρέχεται το δικαίωμα (από 1-1-89) στους συζύγους (άνδρες και γυναίκες) που απασχολούνται στον ίδιο εργοδότη να ζητήσουν εγγράφως από την επιχείρηση τη χορήγηση του επιδόματος τέκνων και στους δύο από αυτήν.

Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος (στον οποίο δεν καταβάλλεται επίδομα τέκνων από τον εργοδότη του) υποχρεούται να προσκομίσει από τον ΟΑΕΔ βεβαίωση διακοπής του επιδόματος των τέκνων, ώστε να καταβληθεί τούτο από τον εργοδότη.

β) το για τα παιδιά επίδομα χορηγείται μέχρι τη συμπλήρωση από μεν τα αγόρια του 18^{ου} έτους, για δε τα κορίτσια ανεξαρτήτως ηλικίας, και στις δύο περιπτώσεις δε εφ' όσον αυτά είναι άγαμα και δεν εργάζονται. Εάν τα αγόρια σπουδάζουν σε Ανώτερες ή Ανώτατες Σχολές, η επιδότηση παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση του 25^{ου} έτους της ηλικίας τους. Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων περί ΔΛΟΕΜ, παρέχεται στον εργαζόμενο δικαίωμα όπως μέσα σε 15 ημέρες από τη πρόσληψη ή επέλευση του γεγονότος (γεννήσεως παιδιού) γνωστοποίηση εγγράφως στον εργοδότη ότι

επιλέγει για την καταβολή σ' αυτόν του επιδόματος παιδιών, διαζευκτικά ή τον εργοδότη ή τον ΔΛΟΕΜ».

4. Επίδομα **ανθυγιεινής εργασίας** κατά τη διάταξη της παρ.11 της ΔΑ 146/84 που έχει ως εξής:

«χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 15% στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή και χειρίζονται λογιστικές μηχανές»

Σύμφωνα με το υπ' αριθμό 13769/84 έγγραφο του Υπ. Εργασίας (ΔΕΝ 1984 σ. 451) ως λογιστική μηχανή θεωρείται κάθε ηλεκτρική ή ηλεκτρονική κλπ μηχανή με την οποία πραγματοποιούνται στα λογιστήρια από λογιστές ή βοηθούς λογιστών, λογιστικές καταχωρήσεις, δηλαδή χρεοπιστώσεις λογαριασμών. Και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής (ΑΠ 558/04-ΔΕΝ 2005 σ. 682). Δεν θεωρείται ως λογιστική μηχανή, υπό την έννοια της αποφάσεως, η ηλεκτρική ή ηλεκτρονική μηχανή που χρησιμεύει μόνο για την πραγματοποίηση αριθμητικών πράξεων (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, διαίρεση).

5. Επίδομα ισολογισμού κατά το άρθρο 3 της από 9.5.95 ΣΣΕ των Λογιστών, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 της από 17.7.97 ΣΣΕ βάσει της οποίας άρχισε να υπολογίζεται στο σύνολο των νομίμων αποδοχών, (ΔΕΝ 1997 σ. 865) με το άρθρο 3 της από 7.6.99 ΣΣΕ (ΔΕΝ 1999 σ. 811), με την οποία αυξήθηκε πρώτη φορά από 50% σε 60%, με το άρθρο 3 της ΣΣΕ 3.7.2003 (ΔΕΝ 2003 σ. 1167) με το άρθρο 4 της ΣΣΕ 26.7.2004 (ΔΕΝ2004 σ.1240), το άρθρο 3 της ΣΣΕ 25.7.05 (ΔΕΝ 2005 σ. 1107), το άρθρο 3 της ΣΣΕ 24.7.2006 (ΔΕΝ 2006 σ. 1066) και τέλος με το άρθρο 3 της ΣΣΕ 17.07.2007 (ΔΕΝ 2007 σ. 1051).

«Στους λογιστές και βοηθούς λογιστές που απασχολούνται ευθέως και αμέσως με τη σύνταξη του ισολογισμού, χορηγείται μία φορά το χρόνο και μέσα σε ένα μήνα από τη περάτωση της σύνταξης του ισολογισμού, επίδομα

ισολογισμού, ίσο με ποσοστό 75% υπολογιζόμενο στο σύνολο των νόμιμων αποδοχών που δικαιούται ο μισθωτός.

Ειδικότερα σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις κλπ στις οποίες το σύνολο των λογιστών-βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο, τα χωριστά τμήματα αυτού, εντός ή εκτός κεντρικού καταστήματος, στα υποκαταστήματα, πρατήρια κλπ, υπερβαίνει τα 4 άτομα, το επίδομα ισολογισμού καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών»

Για τη χορήγηση του επιδόματος ισολογισμού απαιτείται η απασχόληση με την σύνταξη αυτού (βλ. Αλλ. ΔΕΝ2007 σ. 1184).

Δεν δικαιούνται του επιδόματος Ισολογισμού οι υπάλληλοι Λογιστικών Γραφείων, οι οποίοι καταρτίζουν τους ισολογισμούς των επιχειρήσεων των πελατών του λογιστικού γραφείου (αλλ. ΔΕΝ 2006 σ. 399). Για όσους δεν απασχολήθηκαν καθ' όλο το τετράμηνο του έτους κατάρτισης του ισολογισμού (βλ. ΔΕΝ 2007 σ. 1184). Για την περίπτωση κατάρτισης δεύτερου ισολογισμού (βλ. ΔΕΝ 2007 σ. 1220). Πόσο είναι το ποσοστό για τις Κλαδικές ΣΣΕ Εμπορικών Επιχειρήσεων, Παροχής Υπηρεσιών και Ασφάλειας, Τεχνικών Επιχειρήσεων, Κλινικών και για τους Λογιστές και βοηθούς Ξενοδοχείων (βλ. ΔΕΝ2007, τεύχος 1496 σ. 880)

6. Επίδομα **Προϊσταμένου Λογιστηρίου** κατά την παρ. 12 της ΔΑ 146/84 που ορίζει τα εξής:

«Προϊστάμενος Λογιστηρίου επιχειρήσεως, ο οποίος έχει την ευθύνη του λογιστικού συστήματος ολόκληρου της επιχειρήσεως που απασχολεί τρεις λογιστές ή βοηθούς λογιστές και πάνω, συμπεριλαμβανομένου και του προϊσταμένου, δικαιούται προσαύξηση εκ ποσοστού 10% υπολογιζόμενου επί των βασικών μηνιαίων μισθών».

7. Επίδομα **πτυχίου** κατά την παράγραφο 13 της ΔΑ 146/84 που ορίζει τα εξής:

«Στους πτυχιούχους οποιασδήποτε Πανεπιστημιακής ή άλλης ισότιμης Σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού χορηγείται επιστημονικό επίδομα εκ ποσοστού 18% στο βασικό μηνιαίο μισθό. Το ίδιο επίδομα, αλλά σε ποσοστό 13% χορηγείται και στους πτυχιούχους του Τμήματος Ανωτέρων Σχολών Στελεχών Επιχειρήσεων , ΚΑΤΕΕ-ΤΕΙ».

Σημειώνουμε ότι κατά το άρθρο 3 της από 17.7.97 ομοιοεπαγγελματικής ΣΣΕ των Λογιστών (ΔΕΝ 1997 σ. 865) «οι λογιστές και βοηθοί που έχουν συμπληρώσει 6 χρόνια υπηρεσίας σε οποιονδήποτε εργοδότη και είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου MASTER ή αντίστοιχου, εντάσσονται στο αμέσως επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο, εάν δε είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, από της συμπλήρωσεως του 6^{ου} έτους υπηρεσίας εντάσσονται στο μεθεπόμενο κλιμάκιο από εκείνο στο οποίο θα εντάσσονται με βάση τα έτη υπηρεσίας τους».

Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΔΑ 32/2001 (ΔΕΝ 2001 σ. 1060), «βοηθοί λογιστές που είναι κάτοχοι πτυχίου αναγνωρισμένων από το Κράτος ΙΕΚ τμήματος λογιστικής, εντάσσονται στο αμέσως επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο από εκείνο που θα εντασσόταν με βάση τα έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας τους και μέχρι εξαντλήσεως της κλίμακας των ετών υπηρεσίας τους».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΣΣΕ 26.7.2004(ΔΕΝ 2004 σ.1240) «μετά την συμπλήρωση 17 χρόνων υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας βοηθού λογιστή, οι βοηθοί λογιστές εντάσσονται στο κλιμάκιο 16-18 των λογιστών και λαμβάνουν τις αντίστοιχες αποδοχές. Οι κάτοχοι πτυχίου, αναγνωρισμένων σχολών ΙΕΚ Τμήματος Λογιστικής, μετά την συμπλήρωση 15 χρόνων υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας βοηθού λογιστή (οι βοηθοί λογιστές) εντάσσονται στο κλιμάκιο 14-16 των λογιστών και λαμβάνουν τις αντίστοιχες αποδοχές»

8. **Νοσοκομειακό** επίδομα κατά την παρ. 14 της ΔΑ 146/84 που ορίζει τα εξής:

«στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή και απασχολούνται σε νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα και κλινικές εν γένει, χορηγείται ειδικό νοσοκομειακό επίδομα εκ ποσοστού 20% υπολογιζόμενο επί των βασικών μισθών».

9. **Ειδικό επίδομα κατά την παρ. 15 της ΔΑ 146/84 που ορίζει τα εξής:**

«σε όλους τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε νοσοκομεία ή κλινικές λοιμωδών νόσων, φυματιολογικές, σανατόρια, νευροψυχιατρικές, αντικαρκινικά νοσοκομεία και ινστιτούτα ή τμήματα αυτών χορηγείται ειδικό επίδομα εκ ποσοστού 10%, υπολογιζόμενο επί των βασικών μισθών».

3.3 ΠΟΙΟΙ ΟΙ ΕΝ ΔΙΕΝΕΞΕΙ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ

Οι εργοδότες που μπορούν να συμμετέχουν στις συλλογικές διαπραγματεύσεις προσδιορίστηκαν συγκεκριμένα από τον ΟΜΕΔ, «κατόπιν της σχετικής με αριθμό πρωτ. 77/20-10-08 αίτησης της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων (λογιστών), με βάση το άρθρο 16 του Ν. 1876/90, λόγω απόρριψης από την εργοδοτική πλευρά της πρότασης της μεσολαβήτριας, η οποία είχε γίνει δεκτή από την πλευρά των εργαζομένων». Το υπ' αριθμό 2749/13-11-08 έγγραφο του ΟΜΕΔ στο οποίο περιέχεται η Διαιτητική απόφαση 54/08, απευθύνεται προς τις εξής συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργοδοτών:

- Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών-Βιοτεχνών-Εμπόρων Ελλάδος
- Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
- Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων

- Σύνδεσμος ΑΕ και ΕΠΕ
- Σύνδεσμος Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων
- Ένωση Συγχρόνων Γενικών Κλινικών
- Ένωση Νευροψυχιατρικών Κλινικών Αθηνών – Περιχώρων
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας Υγείας
- Πανελλήνια Ένωση Ιδιωτικών Κλινικών και
- Σύνδεσμος Εμπόρων Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος ²²

(βλ. ΔΑ 54/08 «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των Λογιστών και βοηθών λογιστών...» σε ΔΕΝ 2008, τεύχος 1527 σ. 1639 και Πίνακες σ. Π768), όπου ορίζεται ότι η Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών (ΠΟΛ) ζήτησε την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης, ο δε διαιτητής ανέλαβε τη διαιτησία της υποθέσεως αυτής.

3.4 ΔΩΡΟ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά τις ομοιοεπαγγελματικές ρυθμίσεις των Λογιστών και βοηθών, το επίδομα ισολογισμού: α) εάν μεν πρόκειται για επιχειρήσεις εκμετάλλευσης κλπ στις οποίες το σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών υπερβαίνει τα 4 άτομα, καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών, ενώ β) στις λοιπές περιπτώσεις, το επίδομα ισολογισμού καταβάλλεται στους λογιστές και βοηθούς λογιστές που απασχολήθηκαν

---

²² Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1507, σελ. 95

ευθέως και αμέσως με τη σύνταξη του ισολογισμού (βλ. πλήρη την διάταξη στο ΔΕΝ 2007, τεύχος 1507 σ. 89).

Όσον αφορά τον χαρακτήρα του επιδόματος ισολογισμού ως τακτικών αποδοχών πρέπει να λεχθούν τα εξής: α) εάν πρόκειται για επιχειρήσεις κλπ με συνολικό αριθμό λογιστών και βοηθών λογιστών άνω των 4 ατόμων (ανωτερ. Περ. α') , το επίδομα ισολογισμού αποτελεί τακτικές αποδοχές αφού χορηγείται ως αντάλλαγμα της εργασίας και δεν εξαρτάται από την άμεση και ευθεία συμμετοχή στην κατάρτιση του ισολογισμού, β) εάν πρόκειται για επιχειρήσεις με λιγότερους συνολικά των 4 λογιστές και βοηθούς, το επίδομα ισολογισμού αποτελεί τακτικές αποδοχές εφ' όσον καταβάλλεται τακτικώς κάθε έτος, δηλαδή ο συγκεκριμένος μισθωτός απασχολείται μόνιμως, ευθέως και αμέσως με την κατάρτιση του ισολογισμού.

Το ποσόν του επιδόματος ισολογισμού συνίσταται σε ποσοστό επί του συνόλου των νομίμων αποδοχών που δικαιούται ο μισθωτός. Το ποσοστό αυτό είναι: α) 75% για τους Λογιστές- βοηθούς των βιομηχανικών – βιοτεχνικών επιχειρήσεων (ομοιοπαγγελματική ΣΣΕ 17-7-2007 ΔΕΝ 2007 σ. 1051), β) 73% για τους Λογιστές – βοηθούς των Εμπορικών Επιχειρήσεων (ΣΣΕ 7-9-06 ΔΕΝ 2006 σ. 1255), γ) 75% για τους Λογιστές – βοηθούς των Τεχνικών επιχειρήσεων (ΣΣΕ 3-4-08 ΔΕΝ 2008 σ. 519) και των επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών (ΔΑ 11/08 ΔΕΝ 2008 σ. 773)

Η πρακτική σημασία του χαρακτηρισμού του επιδόματος ισολογισμού ως τακτικών αποδοχών έγκειται στην υποχρέωση συνυπολογισμού του στα επιδόματα εορτών, καθώς και στην αποζημίωση καταγγελίας συμβάσεως. Ο υπολογισμός του επιδόματος ισολογισμού στα επιδόματα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων μπορεί να γίνει ως εξής: α) εάν στον Λογιστή – βοηθό καταβάλλονται οι νόμιμες αποδοχές (της ΣΣΕ Λογιστών – βοηθών) μπορεί να εξευρεθεί συντελεστής, με τον οποίο θα προσαυξηθεί και το δώρο Πάσχα και το δώρο Χριστουγέννων, δια της διαιρέσεως των 75/100 ή 0,75 ή των 73/100 ή 0,73 διά των 12 μηνών του έτους (συντελεστής 0,0625 ή 0,06083 αντιστοίχως). Ο ίδιος συντελεστής μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν στον Λογιστή και βοηθό καταβάλλονται ανώτερες των νομίμων αποδοχές αλλά και επίδομα ισολογισμού υπολογιζόμενο κατά συμφωνία επί των ανωτέρων καταβαλλόμενων αποδοχών. β) εάν καταβάλλονται ανώτερες των νομίμων αποδοχές, αλλά επίδομα ισολογισμού

υπολογιζόμενο επί των νομίμων αποδοχών , ο υπολογισμός δεν μπορεί να γίνει με τους ανωτέρω συντελεστές. Μπορεί όμως να γίνει με τη διαίρεση του καταβληθέντος ποσού του επιδόματος ισολογισμού διά των 12 μηνών του έτους. Με τον τρόπο αυτόν εξευρίσκεται το μέσο μηνιαίο ποσόν – αναλογία του επιδόματος ισολογισμού, το οποίο προστίθεται στον μισθό – βάση υπολογισμού του δώρου τόσο του Πάσχα, όσο και των Χριστουγέννων.

Στο ίδιο αποτέλεσμα καταλήγουμε με την μέθοδο που υποδεικνύει το Υπ. Εργασίας στο υπ' αριθμό 13815/96 έγγραφό του , στο οποίο ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής: «(...) για να βρούμε την αναλογία του επιδόματος ισολογισμού με την οποία προσαυξάνεται το επίδομα εορτών, διαιρούμε το ποσό του επιδόματος με τον αριθμό (8) εάν το επίδομα ισολογισμού χορηγήθηκε από 1/5 μέχρι 31/12 ή με το (4) και μετά με το (2) εάν το επίδομα ισολογισμού χορηγήθηκε από 1/1 έως 30/4. Ο παραπάνω υπολογισμός γίνεται εφ' άπαξ, ανάλογα με το χρόνο καταβολής του επιδόματος αυτού».

Παράδειγμα: α) λογιστής ή βοηθός έλαβε ως επίδομα ισολογισμού για το έτος 2008 1200 ευρώ. Το ποσόν αυτό διαιρούμενο διά 12, δίδει 100 ευρώ το μήνα. Το ποσόν των 100 ευρώ θα προστεθεί στον μισθό – βάση υπολογισμού του δώρου και θα υπολογισθεί τόσο στο δώρο Πάσχα όσο και στο δώρο Χριστουγέννων. Συνολικώς το ποσόν – προσαύξηση λόγω αναλογίας του επιδόματος ισολογισμού θα είναι 150 ευρώ (50 ευρώ θα προστεθούν στο δώρο Πάσχα – ίσο με ½ μισθού – και 100 ευρώ στο δώρο Χριστουγέννων – ίσο με 1 μισθό).

β) για τον ίδιο Λογιστή ο οποίος έλαβε επίδομα ισολογισμού 1200 ευρώ, ο υπολογισμός κατά τον τρόπο το Υπ. Εργασίας έχει ως εξής:

βα) αν το ποσόν των 1200 ευρώ χορηγήθηκε κατά το διάστημα μέχρι 30/4 , το ποσόν θα διαιρεθεί διά 4 και ακολούθως δια 2, δηλαδή διά 8. Έτσι $1200 : 8 = 150$ ευρώ. Δηλαδή ο λογιστής θα λάβει για όλο το έτος 150 ευρώ, το οποίο θα υπολογισθεί μόνον στο δώρο Πάσχα και

ββ) αν το ποσόν των 1200 ευρώ χορηγήθηκε μετά την 1 Μαΐου και εμπίπτει στα πλαίσια του δώρου Χριστουγέννων , το ποσόν θα διαιρεθεί διά 8, οπότε και πάλι το ποσόν που

προκύπτει είναι, για όλο το έτος 150 ευρώ. Το ποσόν αυτό θα υπολογισθεί μόνον στο δώρο Χριστουγέννων.²³

3.5 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Η αποζημίωση λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας είναι ίση «προς το σύνολον των τακτικών αποδοχών» του μισθωτού. Τούτο ορίζεται στο άρθρο 3 του Ν. 2112/20 (αποζημίωση υπαλλήλων) και στο άρθρο 5 του ΒΔ 16/18-7-20 (αποζημίωση εργατοτεχνιτών).

Ως «τακτικές αποδοχές» θεωρούνται ο μισθός ή το ημερομίσθιο, τα διάφορα επιδόματα που καθορίζονται από ΣΣΕ. ΔΑ ή άλλες αποφάσεις, άλλες παροχές εις χρήμα ή εις είδος και γενικώς κάθε παροχή που καταβάλλεται σταθερώς και μονίμως ως νόμιμο ή συμβατικό αντάλλαγμα της παρεχόμενης εργασίας (ΑΠ 53/94 – ΔΕΝ 1995 σ. 18, ΑΠ 2085/07 – ΔΕΝ 2008 σ. 181 κ.α.).

Βάσει των παραπάνω, ως τακτικές αποδοχές θεωρούνται τόσο οι χορηγούμενες σταθερώς και μονίμως βάσει κανόνος δικαίου (διάταξη νόμου, ΣΣΕ κλπ), όσο και οι χορηγούμενες βάσει της ατομικής συμβάσεως σταθερώς και μονίμως, εφ' όσον στην τελευταία περίπτωση, δεν υπάρχει επιφύλαξη μονομερούς περικοπής ή μείωσης τους στο μέλλον.²⁴

---

²³ Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1518, σελ. 876

²⁴ Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1518, σελ 877

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

4.1 Κωδικοποιημένη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Λογιστών & Βοηθών Λογιστών (2008) ²⁵

ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/1/2008)

ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/9/2008)

Κωδικοποιημένη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Λογιστών & Βοηθών Λογιστών (2008)

1. Κωδικοποίηση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Λογιστών - Βοηθών Λογιστών 2008

Η 146/84 απόφαση του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθήνας, συμπληρωμένη με τις μεταγενέστερες Δ.Α. και Σ.Σ.Ε.

Ενημερωμένη μέχρι και την Σ.Σ.Ε. 2008 (ΔΑ 54/12-11-2008)

1. Στις διατάξεις της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας αυτής, υπάγονται οι με σχέση εξαρτημένης εργασίας λογιστές και βοηθοί λογιστές που εργάζονται στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, εμπορικές και λοιπές πάσης φύσεως επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες όλης της χώρας, πλην των πιο κάτω αναφερομένων εξαιρέσεων.

2. Λογιστής θεωρείται:

α. Αυτός που υπεύθυνα κατευθύνει και παρακολουθεί την εφαρμογή του όλου λογιστικού συστήματος σε κάθε ιδιωτική επιχείρηση, εκμετάλλευση, ίδρυμα ή σωματείο, ή

β. Αυτός που τηρεί τα από τον Εμπορικό Νόμο και τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία και αν αυτά τηρούνται σε κινητά φύλλα.

Τέτοια βιβλία θεωρούνται αυτά που παριστάνουν από μέρα σε μέρα τις λαμβάνουσες χώρα οικονομικές εν γένει πράξεις σε κάθε επιχείρηση, εκμετάλλευση, ίδρυμα, έστω και κατά κατηγορίες τέτοιων βιβλίων (ταμειακών, δηλαδή ημερολόγιο ταμείου, μη ταμειακών, δηλαδή ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, ημερολόγιο εμπορευμάτων, ημερολόγιο αξιών κ.λ.π.), ως και αυτά στα οποία καταχωρούνται τα αναγραφόμενα περιουσιακά στοιχεία και ισολογισμοί.

Τήρηση δε αυτών των λογιστικών βιβλίων δεν αποτελεί η απλή κατ' αντιγραφή καταχώρηση των εγγράφων, αλλά η ανάλυση της οικονομικής πράξης, η λογιστική διατύπωση αυτής και η καταχώρηση της ανάλογης εγγραφής στο ανάλογο ημερολόγιο ή και μια από τις ενέργειες αυτές, όπου υπάρχει κατανομή της εργασίας.

Σαν λογιστές επίσης θεωρούνται και:

- Οι κοστολόγοι,

---

²⁵Sitee-forologia → ΟδηγόςΛογιστή → Εργατικά

- Οι προϊστάμενοι προμηθειών και διαχειρίσεων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (Ν.Π.Ι.Δ.),
- Οι πτυχιούχοι των Σχολών Α.Σ.Ο.Ε.Ε., Α.Β.Σ., Π.Α.Σ.Π.Ε., Π.Ο.Ε. και Ο.Π.Ε., που έχουν υπηρετήσει συνολικά σαν βοηθοί λογιστές επί πενταετία προ ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί τριετία μετά την λήψη αυτού,
- Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστών των Ανωτέρων Σχολών Στελεχών Επιχειρήσεων Κ.Α.Τ.Ε.Ε. - Τ.Ε.Ι., που έχουν υπηρετήσει συνολικά επί εξαετία σαν βοηθοί λογιστές πριν ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί πενταετία μετά την λήψη του πτυχίου
- Οι πτυχιούχοι αναγνωρισμένων σχολών Ι.Ε.Κ. Τμήματος Λογιστικής, που έχουν υπηρετήσει συνολικά επί δεκαπέντε έτη σαν βοηθοί λογιστές και
- Οι κάτοχοι πτυχίων λογιστή της ειδικής εξεταστικής επιτροπής του Ν.Δ.1097/42 και 2628/53, οι απόφοιτοι μέσω των εμπορικών σχολών, οικονομικών (εξαταξίων) Γυμνασίων ή Λυκείων, οικονομικού κλάδου των Τεχνικών Λυκείων, που υπηρέτησαν για δέκα επτά (17) χρόνια ως βοηθοί λογιστές μετά την αποφοίτησή τους.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις (γ), (δ) (ε) και (στ) παρέχεται στον εργοδότη η διακριτική ευχέρεια να αναθέτει στους θεωρούμενους σαν λογιστές παράλληλα και εργασία βοηθού λογιστή.

3. Σαν βοηθοί λογιστές θεωρούνται οι απασχολούμενοι με τις κατευθύνσεις και οδηγίες των υπεύθυνων λογιστών στα λογιστήρια (συμπεριλαμβανομένης και της εργασίας σε τμήμα ή χώρο άλλο, ο οποίος έχει οργανική σχέση με το λογιστήριο) για την τήρηση και ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, όπως και οι απασχολούμενοι με τη σύνταξη καταστάσεων ή άλλων εγγράφων που έχουν ανάλυση και λογιστική διατύπωση οικονομικών πράξεων στενά συνδεδεμένων με λογιστικά βιβλία, στα οποία, κατά πλήρη αντιγραφή ή περιληπτικά αυτά καταχωρούνται κατόπιν, ασχέτως του χρησιμοποιούμενου μέσου (χειρόγραφο, χρήση ηλεκτρικής μηχανής) με τις οδηγίες υπεύθυνου λογιστή, είτε τηρούντες διάφορα στοιχεία χρησιμεύοντα στο λογιστήριο (τιμολόγια, διπλότυπα εισπράξεων, εξωλογιστικό ημερολόγιο, ημερήσιες καταστάσεις συναλλακτικών πράξεων κλπ.), είτε απασχολούμενοι με την ενημέρωση καρτελών ή καταμέτρηση εμπορευμάτων μη αποκλειόμενης και της ανάθεσης από τον εργοδότη εκτέλεσης απ' αυτούς και άλλων υπαλληλικών εργασιών για συμπλήρωση του νομίμου ωραρίου. Η απλή και μόνο καταμέτρηση εμπορευμάτων, όπως και η απλή και μόνο ενημέρωση των καρτελών περί των εισαγομένων και εξαγομένων ειδών, κατά την ποσότητα και το είδος αυτών, δεν προσδίδει στον εκτελούντα τις εργασίες αυτές εργαζόμενο, την ιδιότητα του βοηθού λογιστή.

4. Οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί των λογιστών και βοηθών λογιστών του άρθρου 1 της παρούσας, όπως είχαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007, αυξάνονται από 1.1.2008 κατά ποσοστό 3,5% και όπως αυτοί διαμορφώνονται την 31^η Αυγούστου 2008 αυξάνονται από 1.9.2008 κατά ποσοστό 3,4%, όπως στον παρακάτω πίνακα:

α) Λογιστές

Έτη υπηρεσίας	Βασικοί μισθοί	
	από 1.1.2008 3,5%	από 1.9.2008 3,4%
0-2	918,10	949,31
2-4	967,21	1000,09
4-6	1000,02	1034,02

6-8	1046,04	1081,61
8-10	1086,52	1123,46
10-12	1109,94	1147,68
12-14	1147,90	1186,93
14-16	1181,55	1221,72
16-17	1217,32	1258,70
17-18	1217,32	1258,70
18-20	1252,69	1295,28
20-21	1265,49	1308,52
21-22	1274,01	1317,33
22-23	1282,94	1326,56
23-24	1296,17	1340,24
24-25	1308,93	1353,44
25-26	1321,29	1366,22
26-27	1334,51	1379,88
27-28	1349,41	1395,29
28-29	1357,08	1403,22
29-30	1367,74	1414,25
30-31	1382,65	1429,66
31-32	1398,42	1445,97
32-33	1418,42	1466,64
33-34	1439,32	1488,26
34-35	1457,21	1506,75

Μετά τη συμπλήρωση 35 πραγματικών ετών εργασίας χορηγείται από 1-1-2008 αύξηση 13,23 ευρώ και από 1-9-2008, 13,68 ευρώ για κάθε συμπληρωμένο έτος εργασίας και μέχρι τη συμπλήρωση του 38^{ου} έτους εργασίας.

β) Βοηθοί Λογιστές

Έτη υπηρεσίας	Βασικοί μισθοί από 1.1.2008 3,5%	Βασικοί μισθοί από 1.9.2008 3,4%
0-2	831,71	859,98
2-4	855,14	884,21
4-6	877,73	907,57
6-8	908,42	939,31
8-10	941,23	973,23
10-12	974,47	1007,61
12-14	1017,92	1052,53
14-16	1053,71	1089,54
16-17	1078,85	1115,53

Μετά τη συμπλήρωση 17 χρόνων υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας βοηθού λογιστή, οι βοηθοί λογιστές εντάσσονται στα κλιμάκιο 16 - 18 των λογιστών και λαμβάνουν τις αντίστοιχες αποδοχές.

Οι κάτοχοι πτυχίου αναγνωρισμένων σχολών Ι. Ε. Κ. Τμήματος Λογιστικής, μετά τη συμπλήρωση 15 χρόνων υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας βοηθού λογιστή, οι βοηθοί λογιστές εντάσσονται στο κλιμάκιο 14 - 16 των λογιστών και λαμβάνουν τις αντίστοιχες αποδοχές.

5. Οι εκ των λογιστών και βοηθών λογιστών απασχολούμενοι και σαν ταμίες (εισπράξεις - πληρωμές χρηματικών ποσών) δικαιούνται **επιδόματος διαχειριστικών λαθών εκ ποσοστού 5%** επί των βασικών μηνιαίων μισθών.

6. Λογιστές και βοηθοί λογιστές που έχουν συμπληρώσει 6 χρόνια υπηρεσίας σε οποιονδήποτε εργοδότη και είναι:

α. Κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών επιπέδου ΜΑΣΤΕΡ ή αντίστοιχου τίτλου, **εντάσσονται στο αμέσως επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο** από της συμπλήρωσεως του βου έτους υπηρεσίας, από εκείνο στο οποίο θα εντάσσονταν, με βάση τα έτη υπηρεσίας τους και

β. Κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος από της συμπλήρωσεως επίσης του βου έτους υπηρεσίας, **εντάσσονται στο μεθεπόμενο μισθολογικό κλιμάκιο**, από εκείνο στο οποίο θα εντάσσονταν με βάση τα έτη υπηρεσίας τους.

7. Χορηγείται στους έγγαμους λογιστές και βοηθούς λογιστές και των δύο φύλων που υπάγονται στην παρούσα σύμβαση, **επίδομα γάμου σε ποσοστό 10%** πάνω στον βασικό μισθό τους, άσχετα από το αν ο άλλος σύζυγος εργάζεται ή έχει εισόδημα ή παίρνει τέτοιο επίδομα. Το επίδομα γάμου χορηγείται και στους χήρους και χήρες, διαζευγμένους διαζευγμένες, καθώς και στις άγαμες μητέρες.

8. Χορηγείται **επίδομα τέκνων εκ ποσοστού 5%** για κάθε παιδί και μέχρι τριών παιδιών.

Το επίδομα τέκνων χορηγείται και στις εν διαζεύξει ή εν χηρεία τελούσες γυναίκες εργαζόμενες.

Το επίδομα τέκνων χορηγείται και στις έγγαμες μητέρες, έστω και αν ο σύζυγος εργάζεται ή συνταξιοδοτείται, με την προϋπόθεση ότι δεν εργάζεται στον ίδιο εργοδότη.

Σε περίπτωση που η γυναίκα εργαζόμενη, για τον πιο πάνω λόγο, δεν λαμβάνει το επίδομα τέκνων από τον εργοδότη, θα λαμβάνει αυτό από τον Ο.Α.Ε.Δ., θεωρούμενη ότι η ρύθμιση αυτή δεν καλύπτει το επίδομα τέκνων για την πιο πάνω κατηγορία εργαζομένων γυναικών.

Παρέχεται το δικαίωμα στους συζύγους (άνδρες και γυναίκες) που εργάζονται στον ίδιο εργοδότη, να ζητήσουν εγγράφως από την επιχείρηση τη χορήγηση του επιδόματος τέκνων και στους δύο από αυτή. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος (στον οποίο δεν καταβαλλόταν επίδομα τέκνων από τον εργοδότη του), υποχρεούται να προσκομίσει από τον Ο.Α.Ε.Δ. βεβαίωση διακοπής του επιδόματος τέκνων, ώστε να καταβληθεί τούτο από τον εργοδότη.

Το επίδομα τέκνων χορηγείται μέχρι τη συμπλήρωση από μεν τα αγόρια του 18ου έτους από δε τα κορίτσια ανεξάρτητα ηλικίας και στις δύο δε περιπτώσεις εφόσον αυτά είναι άγαμα και δεν εργάζονται.

Εάν τα αγόρια σπουδάζουν σε Ανώτατες ή Ανώτερες Σχολές η επιδότηση παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους.

Με την επιφύλαξη εφαρμογής των διατάξεων περί ΔΛΟΕΜ, παρέχεται στον εργαζόμενο δικαίωμα όπως μέσα σε 15 ημέρες από την πρόσληψη ή επέλευση του γεγονότος (γεννήσεως παιδιού) γνωστοποιήσει έγγραφα στον εργοδότη ότι επιλέγει για την καταβολή σ' αυτόν του επιδόματος παιδιών διαζευκτικά ή από τον εργοδότη ή από τον ΔΛΟΕΜ.

Στους Λογιστές και Βοηθούς Λογιστές, τους απασχολούμενους ευθέως και αμέσως με την σύνταξη του Ισολογισμού, χορηγείται μία φορά τον χρόνο και μέσα σ'ένα μήνα από την περάτωση της σύνταξης του **Ισολογισμού επίδομα ίσο με 77% του συνόλου των νομίμων αποδοχών**, από 1/1/2008 και υπολογίζεται στο σύνολο των νομίμων αποδοχών που δικαιούται ο μισθωτός.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών της οικείας επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, εφόσον είτε α) ο αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο υπερβαίνει τα τρία (3) άτομα, είτε β) ο συνολικός αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στα χωριστά τμήματα του λογιστηρίου εκτός του κεντρικού καταστήματος ή στα υποκαταστήματα ή πρατήρια κλπ υπερβαίνει τα τέσσερα (4) άτομα, το πιο **πάνω επίδομα καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών.**

10. Χορηγείται **επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 15%** στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή και χειρίζονται λογιστικές μηχανές.

11. Προϊστάμενος Λογιστηρίου επιχείρησης, ο οποίος έχει την ευθύνη του λογιστικού συστήματος ολοκλήρου της επιχείρησης, που απασχολεί τρεις λογιστές ή βοηθούς λογιστές και πάνω, συμπεριλαμβανομένου και του προϊσταμένου, δικαιούται **προσαύξηση εκ ποσοστού 10%** υπολογιζόμενη επί των βασικών μηνιαίων μισθών.

12. Στους πτυχιούχους οποιασδήποτε Πανεπιστημιακής ή άλλης ισότιμης Σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού χορηγείται **επιστημονικό επίδομα εκ ποσοστού 18%** στον βασικό μηνιαίο μισθό.

Το ίδιο επίδομα, αλλά σε **ποσοστό 13%** χορηγείται και στους πτυχιούχους του **Τμήματος Λογιστών** Ανωτέρων Σχολών Στελεχών Επιχειρήσεων Κ.Α.Τ.Ε.Ε. - Τ.Ε.Ι.

13. Βοηθοί λογιστές που είναι κάτοχοι πτυχίου αναγνωρισμένων από το κράτος ΙΕΚ Τμήματος λογιστικής, **εντάσσονται στο αμέσως επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο** από εκείνο που θα εντάσσονταν με βάση τα έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας τους και μέχρι εξαντλήσεως της κλίμακας των ετών υπηρεσίας τους.

Προκειμένου για τους βοηθούς λογιστές που υπηρετούν ήδη σε εργοδότη και λαμβάνουν πτυχίο των παραπάνω σχολών, εντάσσονται στο επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο από της καταθέσεως του πτυχίου τους στην επιχείρηση.

14. Στους εργαζόμενους που υπάγονται σ' αυτήν την απόφαση και απασχολούνται σε νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα και, κλινικές εν γένει, χορηγείται **ειδικό νοσοκομειακό επίδομα εκ ποσοστού 20%**, υπολογιζόμενο επί των βασικών μισθών.

15. Σε όλους τους εργαζόμενους που απασχολούνται σε νοσοκομεία ή κλινικές λοιμωδών νόσων, φυματιολογικές, σανατόρια, νευροψυχιατρικές, κέντρα ψυχικής υγιεινής (ψυχολογικά κέντρα, συμβουλευτικούς ψυχολογικούς σταθμούς κλπ.), αντικαρκινικά νοσοκομεία και ινστιτούτα ή τμήματα αυτών, χορηγείται **ειδικό επίδομα σε ποσοστό 10%** υπολογιζόμενο επί των βασικών μισθών.

16. Στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή και που απασχολούνται σε Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Κλινικές και Νοσοκομεία χορηγείται τροφή με την προϋπόθεση ότι χορηγείται αυτή και στο υπόλοιπο διοικητικό προσωπικό. Ειδικά για τους λογιστές και βοηθούς που απασχολούνται σε κλινικές, χορηγείται από 1/10/2004 **επίδομα τροφής 1,00 ευρώ** για κάθε εργάσιμη μέρα, εφόσον δεν παρέχεται τροφή.

17. Σαν προϋπηρεσία των λογιστών λογίζεται η σε οποιονδήποτε εργοδότη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή και σε λογιστικό γραφείο, άσκηση του επαγγέλματος (λογιστή και βοηθού λογιστή ως ενιαίο λογιζόμενο).

Για τους βοηθούς λογιστές προσμετρείται κάθε προϋπηρεσία που έχει διανυθεί σε συναφή και ομότιμα καθήκοντα.

Προϋπηρεσία βοηθού λογιστή και υπαλλήλου γραφείου, που έχει προσμετρηθεί για τον υπολογισμό του μισθού βοηθού λογιστή, θα προσμετρείται και για τον υπολογισμό του μισθού του λογιστή, εάν ο μισθωτός αποκτήσει την ιδιότητα του λογιστή.

Η προϋπηρεσία των νεοπροσλαμβανομένων εργαζομένων αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση τους, κατατιθέμενη κατά την πρόσληψη τους στον εργοδότη, συνοδευόμενη δε, εντός τριμήνου προθεσμίας από της προσλήψεως, από τα απαραίτητα πιστοποιητικά των εργοδοτών στους οποίους εργάστηκαν ή κατά περίπτωση του αρμοδίου οικονομικού εφόρου.

Σε εμπρόθεσμη, δηλαδή εντός τριμήνου, από της πρόσληψης και δήλωσης προσαγωγής του πιστοποιητικού, η προϋπηρεσία λογίζεται αποδειχθείσα από της προσλήψεως και δήλωσης.

Εάν με τα πιστοποιητικά αποδεικνύεται υπηρεσία μεγαλύτερη της δηλωθείσας ή υποβληθούν πιστοποιητικά προϋπηρεσίας χωρίς να έχει κατατεθεί σχετική δήλωση κατά την πρόσληψη, το δικαίωμα για την απόληψή του, βάσει της προϋπηρεσίας αυτής, υψηλότερου μισθού, γεννάται από της κατάθεσης των πιστοποιητικών αυτών.

Η προϋπηρεσία των ήδη υπηρετούντων εργαζομένων, εφόσον μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβάλει σχετικά πιστοποιητικά, αποδεικνύεται με δηλώσεις συνοδευόμενες εντός τριμήνου από της δημοσίευσης της απόφασης αυτής με τα απαραίτητα πιστοποιητικά, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των πιο πάνω ρυθμίσεων.

Τα πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, όταν λυθεί η εργασιακή σχέση, επιστρέφονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο.

18. Οι αποδοχές που καθορίζονται από την απόφαση αυτή, ισχύουν για απασχόληση για πλήρες νόμιμο ωράριο ημερήσιας εργασίας.

19. Η συνολική διάρκεια της άδειας μητρότητας ορίζεται σε δέκα επτά (17) εβδομάδες.

Οκτώ (8) εβδομάδες θα χορηγούνται υποχρεωτικά πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού και οι υπόλοιπες εννέα (9) μετά τον τοκετό.

Σε περίπτωση που ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας θα χορηγείται υποχρεωτικά μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλίζεται χρόνος συνολικής άδειας δέκα επτά (17) εβδομάδων.

Ο χρόνος αυτής της άδειας αμείβεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες για το θέμα αυτό διατάξεις.

Σε περίπτωση γέννησης παιδιού, ο πατέρας δικαιούται δύο (2) ημέρες άδεια με αποδοχές.

20. Γονική άδεια ανατροφής.

• Γονέας εργαζόμενος σε επιχείρηση ή εκμετάλλευση που απασχολεί τουλάχιστον πενήντα (50) άτομα, εάν:

1. Έχει συμπληρώσει ένα (1) χρόνο εργασίας στον ίδιο εργοδότη και

2. Ο άλλος γονέας εργάζεται έξω από την κατοικία τους, δικαιούται να λάβει γονική άδεια ανατροφής του παιδιού, μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας μέχρις ότου το παιδί συμπληρώσει ηλικία τριών (3) ετών.

• Η άδεια αυτή είναι χωρίς αποδοχές, η διάρκεια της μπορεί να φθάσει έως τρειςμισί (3,5) μήνες για κάθε γονέα και δίνεται από τον εργοδότη με βάση τη σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων των ενδιαφερομένων δικαιούχων, μέχρι να καλυφθεί ποσοστό 8% του συνόλου των απασχολούμενων στην επιχείρηση για κάθε ημερολογιακό έτος.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 5 του άρθρου 5 του Ν. 1483/1984.

21. Άδεια θηλασμού και φροντίδας παιδιών:

α. Οι μητέρες εργαζόμενες δικαιούνται για τον θηλασμό και τις αυξημένες φροντίδες που απαιτούνται για την ανατροφή του παιδιού επί χρονικό διάστημα δύο ετών από τον τοκετό είτε να διακόπτουν την εργασία τους για μία ώρα κάθε μέρα, είτε να προσέρχονται αργότερα, είτε να αποχωρούν νωρίτερα κατά μία ώρα κάθε μέρα.

Ύστερα από συμφωνία των μερών η μείωση του χρόνου εργασίας μπορεί να ορίζεται σε δύο ώρες επί ένα χρόνο μετά τον τοκετό.

β. Την άδεια απουσίας για λόγους φροντίδας του παιδιού, μπορεί εναλλακτικά να ζητήσει ο άνδρας εφόσον δεν κάνει χρήση αυτής η εργαζόμενη μητέρα.

Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει ο άνδρας να προσκομίσει στην επιχείρηση που απασχολείται βεβαίωση από τον εργοδότη της συζύγου του, ότι η ίδια δεν λαμβάνει την άδεια θηλασμού και φροντίδας παιδιών.

γ. Το μειωμένο ωράριο για τη φροντίδα παιδιού θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας.

δ. Το δικαίωμα διακοπής της εργασίας ή καθυστερημένης προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης της μητέρας και εναλλακτικά του πατέρα για τη φροντίδα των παιδιών, έχουν και οι θετοί γονείς παιδιών ηλικίας έως έξι ετών.

22. Η άδεια του άρθρου 7 του Ν. 1483/84 σε περίπτωση ασθένειας εξαρτωμένων παιδιών, καθορίζεται σε 12 εργάσιμες ημέρες κατ' έτος εφόσον ο εργαζόμενος ή η εργαζόμενη έχουν τρία παιδιά και πάνω.

23. Το μειωμένο ωράριο («άδεια») θηλασμού και φροντίδας παιδιών του άρθρου 9 της ΕΓΣΣΕ του έτους 1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, δικαιούται ο/η εργαζόμενος/η με αίτηση του/της να το ζητήσει εναλλακτικά ως συνεχόμενη ισόχρονη άδεια με αποδοχές, εντός της χρονικής περιόδου κατά την οποία δικαιούται μειωμένου ωραρίου για την φροντίδα του παιδιού. Η εναλλακτική χορήγηση της άδειας προϋποθέτει συμφωνία του εργοδότη και χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά.

24. Άδεια γονέα για παιδί με νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρση.

Στους φυσικούς ή θετούς γονείς παιδιού ηλικίας ως δέκα έξι (16) ετών συμπληρωμένων, το οποίο πάσχει από νόσημα που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρση, χορηγείται πρόσθετη άδεια δέκα (10) εργάσιμων ημερών ετησίως. Η άδεια αυτή είναι με αποδοχές και χορηγείται και στους δύο γονείς επιπλέον της άδειας που δικαιούνται από άλλες διατάξεις.

25. Άδεια λόγω AIDS

Εργαζόμενοι (-ες) με εξαρτημένη σχέση εργασίας, που έχουν υπηρεσία μέχρι τεσσάρων (4) ετών στον ίδιο εργοδότη, οι οποίοι (-ες) είναι φορείς ή πάσχουν από AIDS, και έχουν κριθεί ικανοί προς εργασία, δικαιούνται από τη γνωστοποίηση στον εργοδότη, έως ένα (1) μήνα για κάθε ημερολογιακό έτος επιπλέον άδεια με αποδοχές.

26. Μερική απασχόληση.

Στους εργαζόμενους που καλύπτονται από σχέση εργασίας με μερική απασχόληση παρέχονται:

- Δυνατότητες συμμετοχής στις δραστηριότητες της επαγγελματικής κατάρτισης που εφαρμόζει η επιχείρηση κάτω από συνθήκες ανάλογες με εκείνες που αφορούν τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και αορίστου χρόνου.

- Οι ίδιες κοινωνικές υπηρεσίες που υπάρχουν στη διάθεση των άλλων εργαζομένων στην επιχείρηση.

- Ίση (αναλογική) μεταχείριση με τους εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση και σύμβαση αορίστου χρόνου, ως προς την ετήσια άδεια, τις αποζημιώσεις, τα επιδόματα, τα προγράμματα πρόσθετης κοινωνικής ασφάλειας.

27. Άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις.

α) Αυξάνεται σε 30 ημέρες, η άδεια της παρ. 1 άρθρου 2 του Ν. 1346/1983 για συμμετοχή σε εξετάσεις των εργαζομένων μαθητών ή σπουδαστών ή φοιτητών εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδήποτε τύπου και οποιασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή εποπτευομένων από το Δημόσιο με οποιοδήποτε τρόπο, έστω και αν έχουν συμπληρώσει το 28ο έτος της ηλικίας τους, για όλη την προβλεπόμενη διάρκεια των σπουδών, που κάθε φορά παρακολουθεί ο εργαζόμενος, προσαυξημένη κατά δύο έτη, ανεξάρτητα αν οι σπουδές διανύθηκαν συνεχώς ή διακεκομμένα.

Η άδεια αυτή χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά.

β) Όσοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα για μεταπτυχιακό δίπλωμα ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης ή διδακτορικό δίπλωμα ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, δικαιούνται άδεια 10 εργάσιμων ημερών.

Η άδεια αυτή είναι άνευ αποδοχών από τον εργοδότη, χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά και ανεξάρτητα από την ηλικία του/της δικαιούχου και ισχύει μέχρι δύο έτη.

28. Εργαζόμενοι που υπάγονται στην παρούσα σύμβαση και που έχουν συμπληρώσει υπηρεσία 10 ετών στον ίδιο εργοδότη ή προϋπηρεσία 12 ετών σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας δικαιούνται άδεια πέντε (5) εβδομάδων, δηλαδή τριάντα (30) εργάσιμων ημερών αν εργάζονται εξαήμερο και εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών αν εργάζονται πενθήμερο.

29. Στους εργαζόμενους που υπάγονται στην σύμβαση αυτή χορηγείται σε περίπτωση γάμου άδεια με αποδοχές έξι (6) ημερών.

Η άδεια αυτή είναι άσχετη και δεν συμψηφίζεται με την προβλεπόμενη από τον Α.Ν. 539/45.

30. α. Στους Λογιστές και Βοηθούς Λογιστές που απασχολούνται σε επιχειρήσεις κ.λ.π., που στο προσωπικό έχει καθιερωθεί με Σ.Σ.Ε. ή Δ.Α. ή οποιαδήποτε ρύθμιση 5νθήμερη εβδομαδιαία εργασία, ισχύει και γι' αυτούς το πενθήμερο με τις ίδιες προϋποθέσεις.

β. Για τους εργαζόμενους σε βιομηχανίες που είναι μέλη του Σ.Ε.Β. ισχύει η με αριθ. 25/83 απόφαση του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, σε ότι αφορά την εβδομάδα των πέντε ημερών και τον τρόπο ρύθμισης των ημερών εβδομαδιαίας ανάπαυσης.

γ. Επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις κ.λ.π. στις οποίες το σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο, τα χωριστά τμήματα αυτού εντός ή εκτός του κεντρικού καταστήματος, στα υποκαταστήματα, πρατήρια κ.λ.π., είναι είκοσι (20) ή περισσότερα άτομα, ισχύει πενθήμερη εβδομάδα εργασίας σαράντα (40) ωρών.

Οι ημέρες εβδομαδιαίας ανάπαυσης των εργαζομένων ρυθμίζονται ανάλογα με το είδος της επιχείρησης, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 25/83 απόφαση του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.

31. Υγιεινή και Ασφάλεια της εργασίας

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν στην αναγκαιότητα όλες οι επιχειρήσεις να ολοκληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο πρόληψης.

Παράλληλα θα πρέπει να επιτείνονται οι προσπάθειες και να εξαντλούνται οι υπάρχουσες δυνατότητες για την ενημέρωση τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών για τη νομοθεσία, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της κάθε πλευράς.

32. Εξαιρούνται της ρύθμισης αυτής:

α. Οι Τράπεζες

β. Οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και ιδρύματα στα οποία υπάρχει κανονισμός βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης, που έχει εγκριθεί από νόμο ή Διάταγμα μέχρι έναρξης της ισχύος της απόφασης αυτής (σημ.: 146/84 Δ.Α.)

γ. Οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και ιδρύματα στα οποία η βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη προπολεμικά ρυθμιζόταν από εσωτερικούς κανονισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τις Διοικήσεις τους ή έχουν λάβει με οποιονδήποτε τρόπο δημοσιότητα για την ομοιομορφη εφαρμογή τους, περί των οποίων η υπ' αριθμ. 26531/48 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας.

δ. Οι Σύλλογοι, Σωματεία και Ενώσεις αυτών, πλην των τηρούντων λογιστικά βιβλία ανάλογα προς τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων για την Γ' κατηγορία τηρήσεως λογιστικών βιβλίων και

ε. Το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ.

Η εξαίρεση δεν ισχύει στις περιπτώσεις που οι εσωτερικοί κανονισμοί επιτρέπουν την εφαρμογή των ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων διαιτησίας.

33. Τυχόν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις, ή καταβαλλόμενες ανώτερες αποδοχές, ή ισχύοντες ευνοϊκότεροι όροι εργασίας για τους εργαζόμενους του κλάδου αυτού που προβλέπονται από νόμους, εσωτερικούς κανονισμούς ή ατομικές συμβάσεις εργασίας, δεν θίγονται από αυτήν την Σ.Σ.Ε. και εξακολουθούν να ισχύουν.

**Σ.Σ.Ε. Λογιστών & Βοηθών Λογιστών όλης της χώρας για το 2008 (Δ.Α. 54/2008)
ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/1/2008)**

ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ 1/1/2007 31/8/2007	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ 10%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ΕΩΣ 3 ΠΑΙΔΙΑ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 18%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ 13%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ Η/Υ 15%
0-2	918,10	91,81	45,91	165,26	119,35	45,91	137,72
2-4	967,21	96,72	48,36	174,10	125,74	48,36	145,08
4-6	1.000,02	100,00	50,00	180,00	130,00	50,00	150,00
6-8	1.046,04	104,60	52,30	188,29	135,99	52,30	156,91
8-10	1.086,52	108,65	54,33	195,57	141,25	54,33	162,98
10-12	1.109,94	110,99	55,50	199,79	144,29	55,50	166,49
12-14	1.147,90	114,79	57,40	206,62	149,23	57,40	172,19
14-16	1.181,55	118,16	59,08	212,68	153,60	59,08	177,23
16-18	1.217,32	121,73	60,87	219,12	158,25	60,87	182,60
18-20	1.252,69	125,27	62,63	225,48	162,85	62,63	187,90
21	1.265,49	126,55	63,27	227,79	164,51	63,27	189,82

22	1.274,01	127,40	63,70	229,32	165,62	63,70	191,10
23	1.282,94	128,29	64,15	230,93	166,78	64,15	192,44
24	1.296,17	129,62	64,81	233,31	168,50	64,81	194,43
25	1.308,93	130,89	65,45	235,61	170,16	65,45	196,34
26	1.321,29	132,13	66,06	237,83	171,77	66,06	198,19
27	1.334,51	133,45	66,73	240,21	173,49	66,73	200,18
28	1.349,41	134,94	67,47	242,89	175,42	67,47	202,41
29	1.357,08	135,71	67,85	244,27	176,42	67,85	203,56
30	1.367,74	136,77	68,39	246,19	177,81	68,39	205,16
31	1.382,65	138,27	69,13	248,88	179,74	69,13	207,40
32	1.398,42	139,84	69,92	251,72	181,79	69,92	209,76
33	1.418,42	141,84	70,92	255,32	184,39	70,92	212,76
34	1.439,32	143,93	71,97	259,08	187,11	71,97	215,90
35	1.457,21	145,72	72,86	262,30	189,44	72,86	218,58

ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/9/2008)

ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ 1/1/2007 31/8/2007	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ 10%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ΕΩΣ 3 ΠΑΙΔΙΑ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 18%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ 13%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ Η/Υ 15%
0-2	949,31	94,93	47,47	170,88	123,41	47,47	142,40
2-4	1.000,09	100,01	50,00	180,02	130,01	50,00	150,01
4-6	1.034,02	103,40	51,70	186,12	134,42	51,70	155,10
6-8	1.081,61	108,16	54,08	194,69	140,61	54,08	162,24
8-10	1.123,46	112,35	56,17	202,22	146,05	56,17	168,52
10-12	1.147,68	114,77	57,38	206,58	149,20	57,38	172,15
12-14	1.186,93	118,69	59,35	213,65	154,30	59,35	178,04
14-16	1.221,72	122,17	61,09	219,91	158,82	61,09	183,26
16-18	1.258,70	125,87	62,94	226,57	163,63	62,94	188,81
18-20	1.295,28	129,53	64,76	233,15	168,39	64,76	194,29
21	1.308,52	130,85	65,43	235,53	170,11	65,43	196,28
22	1.317,33	131,73	65,87	237,12	171,25	65,87	197,60
23	1.326,56	132,66	66,33	238,78	172,45	66,33	198,98
24	1.340,24	134,02	67,01	241,24	174,23	67,01	201,04
25	1.353,44	135,34	67,67	243,62	175,95	67,67	203,02
26	1.366,22	136,62	68,31	245,92	177,61	68,31	204,93
27	1.379,88	137,99	68,99	248,38	179,38	68,99	206,98

28	1.395,29	139,53	69,76	251,15	181,39	69,76	209,29
29	1.403,22	140,32	70,16	252,58	182,42	70,16	210,48
30	1.414,25	141,43	70,71	254,57	183,85	70,71	212,14
31	1.429,66	142,97	71,48	257,34	185,86	71,48	214,45
32	1.445,97	144,60	72,30	260,27	187,98	72,30	216,89
33	1.466,64	146,66	73,33	264,00	190,66	73,33	220,00
34	1.488,26	148,83	74,41	267,89	193,47	74,41	223,24
35	1.506,75	150,68	75,34	271,22	195,88	75,34	226,01

ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/1/2008)

ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ 1/1/2007 31/8/2007	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ 10%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ΕΩΣ 3 ΠΑΙΔΙΑ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 18%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ 13%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ Η/Υ 15%
0-2	831,71	83,17	41,59	149,71	108,12	41,59	124,76
2-4	855,14	85,51	42,76	153,93	111,17	42,76	128,27
4-6	877,73	87,77	43,89	157,99	114,10	43,89	131,66
6-8	908,42	90,84	45,42	*	118,09	45,42	136,26
8-10	941,23	94,12	47,06	*	*	47,06	141,18
10-12	974,47	97,45	48,72	*	*	48,72	146,17
12-14	1.017,92	101,79	50,90	*	*	50,90	152,69
14-16	1.053,71	105,37	52,69	*	*	52,69	158,06
16-17	1.078,85	107,89	53,94	*	*	53,94	161,83

ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ (από 1/9/2008)

ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ 1/1/2007 31/8/2007	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ 10%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ΕΩΣ 3 ΠΑΙΔΙΑ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ 18%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ 13%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ 5%	ΕΠΙΔΟΜΑ Η/Υ 15%
0-2	859,98	86,00	43,00	154,80	111,80	43,00	129,00
2-4	884,21	88,42	44,21	159,16	114,95	44,21	132,63
4-6	907,57	90,76	45,38	163,36	117,98	45,38	136,14
6-8	939,31	93,93	46,97	*	122,11	46,97	140,90
8-10	973,23	97,32	48,66	*	*	48,66	145,98

10-12	1.007,61	100,76	50,38	*	*	50,38	151,14
12-14	1.052,53	105,25	52,63	*	*	52,63	157,88
14-16	1.089,54	108,95	54,48	*	*	54,48	163,43
16-17	1.115,53	111,55	55,78	*	*	55,78	167,33

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

* Μετά τη συμπλήρωση 35 πραγματικών ετών εργασίας και μέχρι το 38ο έτος, χορηγείται από 1.1.2008, κατ' έτος αύξηση 13,23 ευρώ και από 1.9.2008 13,68 ευρώ.

* Λογιστές και Βοηθοί, μετά από συμπλήρωση βετούς προϋπηρεσίας, εφόσον είναι κάτοχοι:

α. Μεταπτυχιακού τίτλου MASTER ή αντίστοιχου τίτλου, εντάσσονται στο επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο.

β. Διδακτορικού διπλώματος, εντάσσονται στο μεθεπόμενο μισθολογικό κλιμάκιο.

* Το επίδομα ισολογισμού, υπολογίζεται στο 77% του συνόλου των νομίμων αποδοχών που δικαιούται ο μισθωτός.

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών της οικείας επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, εφόσον είτε α) ο αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο υπερβαίνει τα τρία (3) άτομα, είτε β) ο συνολικός αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στα χωριστά τμήματα του λογιστηρίου εκτός του κεντρικού καταστήματος ή στα υποκαταστήματα ή πρατήρια κλπ υπερβαίνει τα τέσσερα (4) άτομα.

* Οι πτυχιούχοι των Σχολών ΑΣΟΕΕ, ΑΒΣ, ΠΑΣΠΕ, ΠΟΕ και ΟΠΕ, που έχουν υπηρετήσει συνολικά σαν βοηθοί λογιστές επί πενταετία προ ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί τριετία μετά τη λήψη αυτού και οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστών των ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ, που έχουν υπηρετήσει συνολικά σαν βοηθοί λογιστές επί εξαετία προ ή μετά την κτήση του πτυχίου ή επί πενταετία μετά τη λήψη του πτυχίου, οι πτυχιούχοι αναγνωρισμένων από το κράτος Σχολών Ι.Ε.Κ. Λογιστικής μετά από 14ετή υπηρεσία ως βοηθοί λογιστές, θεωρούνται λογιστές και μεταφέρονται στην κλίμακα των λογιστών.

* Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου δικαιούται επίδομα προϊσταμένου 10%.

* Οι εργαζόμενοι σε νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα και κλινικές εν γένει, δικαιούνται ειδικό νοσοκομειακό επίδομα 20%.

* Οι εργαζόμενοι σε νοσοκομεία ή κλινικές λοιμωδών νόσων, φυματιολογικές, σανατόρια, νευροψυχ/κές, Κ.Ψ.Υ., δικαιούνται ειδικό επίδομα 10%.

* Οι εργαζόμενοι σε νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα και κλινικές δικαιούνται τροφή, εφόσον αυτή χορηγείται και στο υπόλοιπο προσωπικό.

* Το επίδομα τέκνων είναι 5% για κάθε παιδί και μέχρι 3 παιδιά.

* Οι εργαζόμενοι με υπηρεσία 10 ετών στον ίδιο εργοδότη, ή προϋπηρεσία 12 ετών σε οποιοδήποτε εργοδότη, δικαιούνται άδεια 5 εβδομάδων.

και με τη συμπλήρωση 25 ετών προϋπηρεσίας σε οποιοδήποτε εργοδότη, δικαιούνται επιπλέον 1 ημέρα άδεια.

* Οι κάτοχοι πτυχίου αναγνωρισμένων σχολών Ι.Ε.Κ. Τμήματος Λογιστικής βοηθοί λογιστές, εντάσσονται στο αμέσως επόμενο μισθολογικό κλιμάκιο από εκείνο που θα εντασσόταν με βάση τα έτη υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας τους.

4.2 ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ²⁶

ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Π.Κ. 13/31-7-2012 ΣΣΕ Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις εμπορικές επιχειρήσεις όλης της Χώρας
Τετάρτη, Αυγούστου 01, 2012, 11:00 π.μ.

Π.Κ. 13/31.07.2012

Στην Αθήνα σήμερα 26.7.2012, οι υπογράφοντες: αφενός Βασίλειος Κορκίδης, πρόεδρος και Γεώργιος Καρανίκας, γενικός γραμματέας της **Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ)**, Δημήτριος Ασημακόπουλος, πρόεδρος και Νικόλαος Σκορίνης, γενικός γραμματέας της **Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ)** και αφετέρου Μεταξία Στεκουλέα, πρόεδρος και Θάνος Βασιλόπουλος, γενικός γραμματέας της **Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΟΙΥΕ)**, όλοι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι από τις οργανώσεις που εκπροσωπούν, συμφωνούν τα ακόλουθα:

Προοίμιο – Πλαίσιο Εθνικής Συμφωνίας και Συλλογικής Σύμβασης

Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις για την υπογραφή νέας Εθνικής Κλαδικής Σ.Σ.Ε. στο εμπόριο διεξήχθησαν μέσα σε ένα περιβάλλον έκτακτων και εξαιρετικά δυσμενών πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών.

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι οι μέχρι σήμερα ασκηθείσες οικονομικές – φορολογικές πολιτικές και τα μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί στο πλαίσιο των δεσμεύσεων του Μνημονίου, αποδεικνύονται εξαιρετικά αναποτελεσματικές και έχουν οδηγήσει την οικονομία σε έναν φαύλο κύκλο βαθιάς ύφεσης, δραματικής πτώσης της εγχώριας ζήτησης και εξαιρετικά υψηλών και δυσβάσταχτων για την κοινωνική συνοχή ποσοστών ανεργίας.

Η συνεχής λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, εφαρμογής σκληρής λιτότητας και οριζόντιων χωρίς εξειδικευμένο στόχο περικοπών, καθώς και η επιβολή πολλαπλών δυσβάσταχτων φορολογικών επιβαρύνσεων στις επιχειρήσεις (ιδίως τις μικρομεσαίες), αλλά και στους εργαζόμενους, που συρρικνώνουν το διαθέσιμο εισόδημα των

---

²⁶Site “TAXHEAVEN” → Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας → Εμπορικών Επιχειρήσεων

νοικοκυριών, χωρίς καμία αναπτυξιακή διάσταση, είναι καταστροφικές και οδηγούν στην κατάρρευση τόσο των εμπορικών επιχειρήσεων, ιδίως των μικρομεσαίων, όσο και των εργαζομένων.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης και της επιμονής της πολιτείας να αρνείται να διασφαλίσει όρους και προϋποθέσεις για ένα βιώσιμο μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, καθίσταται απολύτως αναγκαία η ανάληψη ενός πιο αποφασιστικού ρόλου των οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων στον κλάδο του εμπορίου, ώστε να διαμορφωθούν και να εφαρμοστούν με δική τους ευθύνη κοινοί κανόνες και όροι λειτουργίας στον κλάδο που θα διασφαλίζουν ίσους όρους ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων και των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών.

Κατά συνέπεια, τα μέρη, εκτιμώντας την εξαιρετικά αρνητική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, αναγνωρίζουν ότι υπάρχει αδήριτη ανάγκη να συζητηθούν και να εξευρεθούν από κοινού λύσεις τόσο για τη συνολική λειτουργία του κλάδου και των επιχειρήσεων, τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας και τη διατήρηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης των εργαζομένων, με την αποφυγή ενός μισθολογικού ντάμπινγκ μέσω της γενικευμένης χρήσης ατομικών συμβάσεων εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, **η παρούσα Εθνική Κλαδική Σ.Σ.Ε. του εμπορίου** θα πρέπει να καταστεί το αποφασιστικότερο μέσο της ρύθμισης και της διαμόρφωσης των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων, σεβαστή και εφαρμοστέα από το σύνολο των εμπορικών επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι πρόσφατες κρατικές νομοθετικές παρεμβάσεις στο σύστημα και τη δομή των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων του Ν.1876/1990 δίνουν προβάδισμα στο επιχειρησιακό επίπεδο, καθιστούν αδύνατη την κήρυξη ως υποχρεωτικής της παρούσας Σ.Σ.Ε. και έχουν ακυρώσει τον ρόλο της διαιτησίας του ΟΜΕΔ.

Πέραν της παρούσας Σ.Σ.Ε., τα μέρη συνυπογράφουν το **ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 2 με τίτλο «ΕΘΝΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ 2012»**, η οποία αποτελεί ένα ευρύτερο και μεταξύ τους δεσμευτικό πλαίσιο κοινών θέσεων και αιτημάτων άμεσης εφαρμογής, αλλά και μεσομακροπρόθεσμης προοπτικής για τα κυρίαρχα ζητήματα της εξόδου από την ύφεση, της αντιμετώπισης της ανεργίας και της δημιουργίας συνθηκών ανάπτυξης και

διατήρησης της κοινωνικής συνοχής, με ιδιαίτερη αναφορά στον ρόλο του κλάδου του εμπορίου και με αποδέκτη την ελληνική κυβέρνηση και την τρόικα.

Συνεπώς και στο πλαίσιο της κρίσιμης για τη χώρα πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής συγκυρίας, τα συμβαλλόμενα μέρη θεωρούν ότι πρέπει να στηριχθεί το διαθέσιμο εισόδημα των μισθωτών, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις επείγουσες ανάγκες κοινωνικής προστασίας και της ενίσχυσης του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, που καταρρέει από την έλλειψη οικονομικής και χρηματοδοτικής ρευστότητας, με συνέπεια τη συρρίκνωσή της και τη δραματική αύξηση της ανεργίας.

Με βάση τα παραπάνω, τα μέρη συμφωνούν τα εξής:

ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΡΩΝ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Άρθρο1

Πεδίο ισχύος της Εθνικής Κλαδικής Σ.Σ.Ε. εμπορίου

A. Η παρούσα Κλαδική Σ.Σ.Ε. αφορά τους εργαζόμενους που απασχολούνται στις ακόλουθες εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας:

- 1.** εμπορικά καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης,
- 2.** σούπερ-μάρκετ και καταστήματα τροφίμων,
- 3.** καταστήματα ζαχαροπλασטיών και συναφών με τα ζαχαροπλαστεία εμπορικών δραστηριοτήτων,
- 4.** καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης τσιγάρων,

B. Και έχουν τις ακόλουθες ειδικότητες:

- 1.** πωλητές (στο προσωπικό πώλησης των σούπερ-μάρκετ περιλαμβάνονται και οι πωλητές-πωλήτριες προϊόντων κρέατος, πουλερικών, τυροκομικών – αλλαντικών, οπωρολαχανικών, ιχθυοπωλείου, ειδών ένδυσης, οικιακού εξοπλισμού, ειδών εξοχής κ.λπ.),
- 2.** γραμματείς προϊσταμένων,
- 3.** προσωπικό γραφείου (υπάλληλοι γραφείου, αποθηκάριοι, εισπράκτορες, κλητήρες),
- 4.** λογιστές και βοηθοί λογιστές,
- 5.** καθαριστές-καθαρίστριες,
- 6.** φύλακες – νυχτοφύλακες – θυρωροί,

7. οδηγοί φορτηγών αυτοκινήτων και αυτοκινήτων μεταφοράς προσωπικού επιχειρήσεων
 8. προσωπικό Η/Υ (προγραμματιστές, αναλυτές, χειριστές).

Επίσης, στην παρούσα Σ.Σ.Ε. εντάσσονται οι ειδικότητες:

1. Εργατοτεχνίτες, με τους γενικούς όρους που προβλέπει η Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και με τη διευκρίνιση ότι χορηγούνται σε αυτούς οι εκάστοτε αυξήσεις, τα επιδόματα και οι ρυθμίσεις της παρούσας Σ.Σ.Ε., όπως ειδικότερα κάθε φορά ορίζονται.
2. Διακοσμητές-διακοσμήτριες με τους όρους της Δ.Α.21/1996.
3. Ηλεκτρονικοί – τεχνικοί Hardware (μέσων σχολών ή αναγνωρισμένων δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ).

Άρθρο 2

Κατώτατα όρια αποδοχών

1. Ο κατώτατος εισαγωγικός μισθός και το εισαγωγικό ημερομίσθιο **βάσης** (μισθολογικό κλιμάκιο 0-2 έτη υπηρεσίας) για κάθε κατηγορία – ειδικότητα εργαζομένων που υπάγεται στην παρούσα, καθορίζεται και χορηγείται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της ως εξής:

Ειδικότητα	Κατώτατος εισαγωγικός μισθός - ημερομίσθιο βάσης Μ.Κ., 0-2 έτη προϋπηρεσίας (ευρώ)
Προσωπικό πώλησης (εμποροϋπάλληλοι – πωλητές)	860,00
Προσωπικό γραφείο	793,00
Εισπράκτορες, αποθηκάριοι, κλητήρες	785,00

Γραμματείς	843,00
Λογιστές και βοηθοί λογιστών άνω των 17 ετών προϋπηρεσίας	941,00
Βοηθοί λογιστών μέχρι 17 έτη προϋπηρεσίας	850,00
Φύλακες, νυχτοφύλακες, θυρωροί	889,00
Καθαριστές-καθαρίστριες (<i>ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ</i>)	34,00
Οδηγοί 1 (έως 2 έτη στον ίδιο εργοδότη)	896,00
Οδηγοί 2 (με 2 έτη στον ίδιο εργοδότη)	961,00
Οδηγοί 3 (με 5 έτη στον ίδιο εργοδότη)	1.055,00
Οδηγοί 4 (με 10 έτη στον ίδιο εργοδότη)	1.171,00
Οδηγοί 5 (με 15 έτη στον ίδιο εργοδότη)	1.277,00
Αναλυτές-αναλύτριες μηχανογράφησης	878,00
Προγραμματιστές- προγραμματίστριες μηχανογράφησης	867,00
Χειριστές-χειρίστριες Η/Υ	826,00

Ηλεκτρονικοί τεχνικοί Hardware μέσων σχολών	886,00
Διακοσμητές-διακοσμήτριες	860,00
Εργατοτεχνίτες (<i>ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ</i>)	33,00

2. Οι πλήρεις πίνακες βασικών μισθών και ημερομισθίων για κάθε επιμέρους ειδικότητα ανάλογα με τα έτη προϋπηρεσίας επισυνάπτονται στο **Προσάρτημα 1**, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Σ.Σ.Ε.

Άρθρο 3

Επιδόματα, άλλες παροχές και θεσμικές ρυθμίσεις

1. Στην παρούσα Σ.Σ.Ε. ενσωματώνονται, διατηρούνται και χορηγούνται όλα ανεξαιρέτως τα επιδόματα, παροχές και θεσμικές ρυθμίσεις του κλάδου ή του επαγγέλματος κάθε ειδικότητας εργαζομένων, όπως αυτά έχουν διατυπωθεί και ισχύουν βάσει των προηγούμενων όμοιων συλλογικών ρυθμίσεων (Σ.Σ.Ε. ή Δ.Α.) για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις εμπορικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.

2. Για την εφαρμογή τους ισχύουν οι όροι και προϋποθέσεις όπως αυτές καταγράφονται στην πλέον πρόσφατη σχετική κωδικοποίηση του ΟΜΕΔ έτους 2008, καθώς στις μετά από αυτή Σ.Σ.Ε.

3. Επιδόματα και λοιπές προσαυξήσεις που προβλέπονται από προηγούμενες ρυθμίσεις του κλάδου ή του επαγγέλματος κάθε ειδικότητας υπολογίζονται, εφόσον ορίζονται σε ποσοστό, στους εκάστοτε βασικούς μισθούς που διαμορφώνονται από τη ρύθμιση αυτή, εκτός εκείνων που ρυθμίζονται διαφορετικά από τις οικείες Σ.Σ.Ε., Δ.Α., καθώς και από προηγούμενες ρυθμίσεις της Κλαδικής Σ.Σ.Ε.

Άρθρο 4

Επιδόματα (Δώρα) εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα

1. Τα επιδόματα των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα αποτελούν τακτικές αποδοχές και καταβάλλονται στο ακέραιο, εφόσον η εργασιακή σχέση διήρκεσε καθ' όλη τη χρονική περίοδο, για μεν την περίπτωση του επιδόματος των εορτών Πάσχα από την 1η

Ιανουαρίου μέχρι την 30ή Απριλίου, για δε την περίπτωση του επιδόματος των εορτών Χριστουγέννων από την 1η Μαΐου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.

2. Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων ανέρχεται σε έναν (1) μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και σε είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.

3. Το επίδομα εορτών Πάσχα ανέρχεται σε μισό (1/2) μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και σε δεκαπέντε (15) ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.

4. Γενικές ή ειδικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, Σ.Σ.Ε., Δ.Α., κανονισμών εργασίας και λοιπών κανονιστικών πράξεων που καθορίζουν ευνοϊκότερους τρόπους υπολογισμού, καταβολής και γενικά παροχής των επιδομάτων αυτών, υπερισχύουν και διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 5

Επίδομα αδείας

Ο μισθωτός που θεμελιώνει δικαίωμα κανονικής άδειας αναψυχής, αυτούσιας ή σε χρήμα, δικαιούται να λάβει και το επίδομα αδείας, το οποίο αποτελεί τακτικές αποδοχές του, υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζονται και οι αποδοχές αδείας και υπόκειται στους ίδιους κανόνες με αυτές.

Το επίδομα αδείας ισούται με το σύνολο των πράγματι καταβαλλόμενων τακτικών συνήθων αποδοχών της άδειας, με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τις αποδοχές δεκαπέντε (15) ημερών γι' αυτούς που αμείβονται με μηνιαίο μισθό και δεκατριών (13) ημερών γι' αυτούς που αμείβονται με ημερομίσθιο ή κατά μονάδα εργασίας ή με ποσοστά ή και με άλλον τρόπο.

Το αντίστοιχο επίδομα αδείας προκαταβάλλεται κατά τη λήψη της άδειας αναψυχής ή τμήματος αυτής μαζί με τις αποδοχές αδείας.

Γενικές ή ειδικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, Σ.Σ.Ε., Δ.Α., κανονισμών εργασίας και λοιπών κανονιστικών πράξεων που καθορίζουν ευνοϊκότερους τρόπους υπολογισμού, καταβολής και γενικά παροχής του επιδόματος αδείας,

υπερισχύουν και διατηρούνται σε ισχύ.

Το άρθρο 6 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του έτους 1977 για τη χορήγηση του επιδόματος αδείας σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σχέσης εργασίας, εξακολουθεί να ισχύει, διαγραφόμενων των λέξεων «*πριν ο μισθωτός συμπληρώσει παρά τω αυτώ εργοδότη δωδεκάμηνον συνεχή απασχόλησιν*», λόγω της μεταγενέστερης τροποποίησης των προϋποθέσεων για τη λήψη άδειας.

Άρθρο 6

Διασφάλιση εφαρμογής της Σ.Σ.Ε.

Τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας Σ.Σ.Ε., προκειμένου να διασφαλίσουν την εφαρμογή της από το σύνολο των εμπορικών επιχειρήσεων της χώρας, συμφωνούν τα ακόλουθα:

- 1.** Τη δημιουργία ειδικού δικτυακού τόπου με αντικείμενο την πληροφόρηση για το περιεχόμενο της παρούσας Σ.Σ.Ε. και της Εθνικής Συμφωνίας Πλαισίου, την παροχή ενημέρωσης και πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων για την εφαρμογή της παρούσας.
- 2.** Τη δυνατότητα συνυπογραφής – αποδοχής – προσχώρησης των οργανώσεων – μελών των εργοδοτών και μεμονωμένων επιχειρήσεων που υπογράφουν την παρούσα Σ.Σ.Ε., μέσω υποδείγματος δήλωσης που προσαρτάται στην παρούσα.
- 3.** Οι επιχειρήσεις που δεν εκπροσωπούνται από εργοδοτική οργάνωση, καλούνται να προσχωρήσουν και να εφαρμόσουν την παρούσα Σ.Σ.Ε. μέσω της υπογραφής του παραπάνω σχετικού υποδείγματος.
- 4.** Τη σύσταση μόνιμης επιτροπής ελέγχου εφαρμογής της παρούσας Σ.Σ.Ε. σε εθνικό και τοπικό επίπεδο και τη συνεργασία με τις κατά τόπους υπηρεσίες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) για τον έλεγχο και διευκόλυνση εφαρμογής της παρούσας Σ.Σ.Ε.
- 5.** Την πραγματοποίηση εκστρατείας για τη Σ.Σ.Ε. και την αναγκαιότητα εφαρμογής της από το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου.
- 6.** Τη δημιουργία «λευκής» λίστας και τη σήμανση όλων εκείνων των επιχειρήσεων που εφαρμόζουν τη Σ.Σ.Ε. και κάλεσμα στους καταναλωτές να κάνουν τις αγορές τους από αυτές, με τη χρηματοδοτική συμβολή και της πολιτείας.
- 7.** Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων, συστήνεται κοινή επιτροπή αποτελούμενη από έναν εκπρόσωπο της ΟΙΥΕ, έναν εκπρόσωπο της ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ και

ΣΕΛΠΕ, καθώς και από έναν κοινό εκπρόσωπο των οκτώ μεγαλύτερων επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων, υποδεικνυόμενο από τις επιχειρήσεις αυτές.

Άρθρο 7

Τελικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις προηγούμενων Σ.Σ.Ε. και Δ.Α. του κλάδου και των επιμέρους ειδικοτήτων που δεν τροποποιούνται ρητά με τη νέα Σ.Σ.Ε., εξακολουθούν να ισχύουν, ανεξάρτητα από το αν έχουν λήξει η καταγγελθεί.
2. Ευνοϊκότεροι ατομικοί όροι εργασίας, ανώτερες αποδοχές και γενικά ευνοϊκότεροι όροι εργασίας που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία (νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις), όροι συλλογικών ρυθμίσεων (Σ.Σ.Ε. και Δ.Α.), καθώς και κανονισμοί εργασίας, επιχειρησιακή συνήθεια, έθιμα κ.λπ., δεν θίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα σύμβαση ισχύει από την 1η Αυγούστου 2012 έως την 31η Ιουλίου 2013.

Από τους Πλήρεις πίνακες βασικών μισθών και ημερομισθίων ειδικοτήτων των εργαζομένων στις εμπορικές επιχειρήσεις με βάση τα έτη, παραθέτουμε μόνο τους πίνακες που αφορούν τους λογιστές και βοηθούς λογιστές.

5. ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	
ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
0-2	941
2-4	998

4-6	1032
6-8	1072
8-10	1121
10-12	1146
12-14	1185
14-16	1220
16-18	1258
18-20	1294
20-21	1307
21-22	1311
22-23	1326
23-24	1339
24-25	1352
25-26	1365
26-27	1377
27-28	1390
28-29	1402
29-30	1412
30-31	1429
31-32	1446

32-33	1464
33-34	1486
34-35	1505
35-36	1531
36-37	1557
37-38	1583
38-39	1608
39-40	1634

6. ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΜΕΧΡΙ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ ⁽¹⁾	
ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
0-2	850
2-4	881
4-6	906
6-8	928
8-10	970
10-12	1006

12-14	1042
14-16	1087
16-17	1111

ΕΘΝΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (2012)

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΘΝΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ 2012

Για τους λόγους που αναλυτικά αναπτύσσονται στο «Προοίμιο – Πλαίσιο» της παρούσας, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν, συναποδέχονται και δεσμεύονται ώστε από κοινού να ζητήσουν επειγόντως από την κυβέρνηση να προχωρήσει σε όλες τις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές ενέργειες που αποτελούν **ΣΗΜΕΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ** και αναφέρονται στην εν γένει λειτουργία του ελληνικού εμπορίου, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών σχέσεων και του πλαισίου δραστηριοποίησης των εμπορικών επιχειρήσεων (ιδίως των μικρομεσαίων) μέσα στις σημερινές συνθήκες.

Ειδικότερα, ζητούμε από την κυβέρνηση να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλίες για τα εξής:

A. Εργασιακές σχέσεις και συλλογικές συμβάσεις

- Αναθεώρηση του συστήματος ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.
- Κατάργηση νομοθετικής ρύθμισης για μείωση κατώτατων εθνικών μισθών κατά 22% και κατά 32% για τους νέους κάτω των 25 ετών. Διαμόρφωση των κατώτατων μισθών από τους κοινωνικούς εταίρους (ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΣΕΒ) και όχι με νομοθετική πράξη.
- Επαναφορά διατάξεων κήρυξης ως υποχρεωτικών των Σ.Σ.Ε. σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον Ν.1876/1990.
- Αναθεώρηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου παράτασης ισχύος και μετενέργειας των κανονιστικών όρων των Σ.Σ.Ε.

B. Πλαίσιο λειτουργίας εμπορίου και επιχειρήσεων – Ζητήματα οικονομικής πολιτικής

- Συνδυασμός της αναπτυξιακής πολιτικής με την ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας.
- Προώθηση πολιτικών που συνδυάζουν τη διατήρηση θέσεων εργασίας, αλλά και τη δημιουργία νέων θέσεων μέσω φορολογικών κινήτρων.
- Αναμόρφωση φορολογικού συστήματος.
- Ορισμός και νομοθέτηση των υπερχρεωμένων νοικοκυριών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων με διακανονισμό όλων των εκκρεμών φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών οφειλών, καθώς και αναστολή ποινικών διώξεων και αυτόφωρης διαδικασίας.

- Επιτάχυνση – αξιοποίηση Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ): Επιτάχυνση των διαδικασιών και αναμόρφωση του ΕΣΠΑ για τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με κεφάλαια κίνησης και τη σύσταση μηχανισμών εγγυοδοσίας, καθώς και βελτίωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής.
  - Διασφάλιση και μέτρα για την ενίσχυση της ρευστότητας και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, χωρίς μισθολογικό ντάμπινγκ.
  - Ρυθμίσεις αποπληρωμής δανείων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ). Μακροχρόνια ρύθμιση χρεών χωρίς προσαυξήσεις και πρόστιμα.
  - Διερεύνηση των δυνατοτήτων επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών για τους συνεπείς και μόνο μικρομεσαίους εργοδότες, στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των ασφαλιστικών Ταμείων.
  - Προώθηση πολιτικών ενίσχυσης των ελληνικών προϊόντων.
  - Ριζική μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, αλλά και των εν γένει διοικητικών βαρών.
  - Μείωση του ΦΠΑ.
  - Κατάργηση Ειδικού Τέλους Ακινήτων στα ιδιοχρησιμοποιούμενα επαγγελματικά ακίνητα.
  - Καταπολέμηση του παραεμπορίου.
  - Χωροταξικός σχεδιασμός της εμπορικής δραστηριότητας.
  - Όροι και περιορισμοί στη λειτουργία εμπορικών κέντρων και υπερκαταστημάτων.
- Τα μέρη δεσμεύονται εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της παρούσας να υποβάλουν αναλυτικό και τεκμηριωμένο σχέδιο για όλα τα παραπάνω.

4.3 ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ²⁷

ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΑ για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών όλης της χώρας - Δ.Α.: 51/2010

Τετάρτη, Νοεμβρίου 24, 2010, 08:00 μ. μ.

1. Με την αίτησή της 056Δ/18.10.2010 προς τον ΟΜΕΔ, η δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση με την επωνυμία «Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος» (ΟΙΥΕ), νόμιμα

²⁷Site “TAXHEAVEN” → Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας → Παροχή Υπηρεσιών

εκπροσωπούμενη, ζήτησε την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, επειδή κατά τη διαδικασία μεσολάβησης δεν επιτεύχθηκε κατάρτιση Σ.Σ.Ε. «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων όλων των ειδικοτήτων που απασχολούνται στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και γραφεία όλης της χώρας».

2. Την Παρασκευή 22.10.2010, μετά από δεύτερη κλήρωση, αναδείχθηκα διαιτητής {Κωνσταντίνος Κρεμαλής}, σύμφωνα με το άρθρο 16, παρ. 4 του Ν.1876/1990 και τους Κανονισμούς του ΟΜΕΔ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	
ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΑΠΟ 1/1/2010
0- 2	1017,08
2- 4	1079,52
4- 6	1125,84
6- 8	1169,37
8-10	1223,27
10-12	1249,75
12-14	1292,78
14-16	1330,61
16-18	1372,19

18-20	1410,98
20-21	1425,64
21-22	1429,86
22-23	1446,94
23-24	1460,15
24-25	1474,82
25-26	1487,58
26-27	1501,78
27-28	1515,00
28-29	1529,68
29-30	1539,16
30-31	1559,00
31-32	1575,54
32-33	1595,89
33-34	1620,43
34-35	1641,27
ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΜΕΧΡΙ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΑΠΟ 1/1/2010

0- 2	917,79
2- 4	951,37
4- 6	987,77
6- 8	1011,89
8-10	1057,30
10-12	1097,01
12-14	1135,80
14-16	1184,97
16-17	1210,96

Η απόφασή μου έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1.1. Στην παρούσα Εθνική Κλαδική Δ.Α. υπάγονται οι εργαζόμενοι με σχέση εξαρτημένης εργασίας που απασχολούνται σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στους χώρους της:

Διαφήμισης, πληροφορικής, μεταφοράς και διαμεταφοράς, εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, εκπαιδευτικών φροντιστηρίων, φύλαξης επιχειρήσεων, φροντίδας, φύλαξης και αναψυχής νηπίων και βρεφών, λογιστικής παρακολούθησης και αποθήκευσης, ποδοσφαιρικών και καλαθοσφαιρικών εταιρειών και σωματείων, καθαρισμού κτιρίων και χώρων γενικά, κέντρων ξένων γλωσσών, δημοσκοπήσεων και έρευνας αγοράς και οργάνωσης εκθέσεων και συνεδρίων, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, διαχείρισης απαιτήσεων, περιβαλλοντικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαμεσολάβησης κινητών αξιών και υπηρεσιών επιχειρηματικών κεφαλαίων, που έχουν τις παρακάτω ειδικότητες:

α) γραμματείς – υπάλληλοι γραφείου,

β) λογιστές – βοηθοί λογιστών,

γ) βοηθητικό – τεχνικό προσωπικό (προσωπικό καθαριότητας – εισπράκτορες – αποθηκάριοι – κλητήρες – διανομείς),

δ) προσωπικό φύλαξης (φύλακες, νυχτοφύλακες, θυρωροί),

ε) προσωπικό πληροφορικής (χειριστές – χειρίστριες, προγραμματιστές – προγραμματίστριες, αναλυτές – αναλύτριες, τεχνικοί Η/Υ και λοιπές ειδικότητες λειτουργικής υποστήριξης Η/Υ). Ως υπαγόμενες στη λειτουργική υποστήριξη νοούνται οι ειδικότητες που έχουν περιγραφεί στην κατηγορία αυτή, στην από 23.7.1998 Εθνική Ομοιοεπαγγελματική Σ.Σ.Ε. (Π.Κ.: 93/30.7.1998) που αφορά τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Η/Υ όλης της χώρας και

στ) οδηγοί φορτηγών, επιβατηγών κ.λπ. αυτοκινήτων.

1.2. Η ιδιότητα του μέλους πρωτοβάθμιου σωματίου που ανήκει στην ΟΙΥΕ, πιστοποιείται με βεβαίωση που εκδίδεται από τα αντιπροσωπευτικά πρωτοβάθμια σωματεία για λογαριασμό της ΟΙΥΕ στην οποία ανήκουν.

Άρθρο 2

Υπαγωγή εργαζομένων παροχής υπηρεσιών

Οι εργαζόμενοι με τις ειδικότητες όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 1 της παρούσας (περ. α'-στ'), οι οποίοι εργάζονται: (α) σε εταιρείες διαμεσολαβητικών υπηρεσιών κινητών αξιών και (β) σε εταιρείες επιχειρηματικών κεφαλαίων, εντάσσονται μισθολογικά και για τους λοιπούς όρους εργασίας στη Δ.Α.11/2008 (Π.Κ. 6/6.6.2008) και των προηγούμενων όμοιων αυτών ρυθμίσεων, που έχουν διατηρηθεί σε ισχύ, όπως αυτές είχαν διαμορφωθεί την 31.12.2009.

Άρθρο 3

Βασικοί μισθοί και ημερομίσθια

Οι βασικοί μισθοί και τα βασικά ημερομίσθια των υπαγόμενων στην παρούσα Δ.Α., όπως είχαν κατά περίπτωση διαμορφωθεί την 31.12.2009 με βάση τη Δ.Α.11/2008 (Π.Κ. 6/6.6.2008), εξακολουθούν να καταβάλλονται και κατά την ετήσια διάρκεια της ρύθμισης αυτής.

Άρθρο 4

Επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα

Τα επιδόματα των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα αποτελούν τακτικές αποδοχές και καταβάλλονται στο ακέραιο, εφόσον η εργασιακή σχέση διήρκεσε καθ' όλη τη χρονική περίοδο, για μεν την περίπτωση του επιδόματος των εορτών Πάσχα από την 1η Ιανουαρίου μέχρι την 30ή Απριλίου, για δε την περίπτωση του επιδόματος των εορτών Χριστουγέννων από την 1η Μαΐου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων ανέρχεται σε έναν (1) μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και σε είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.

Το επίδομα εορτών Πάσχα ανέρχεται σε μισό (1/2) μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και σε δεκαπέντε (15) ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο.

Ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις καταβολής αυτών των επιδομάτων περιλαμβάνονται στο προσάρτημα της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. ετών 2010, 2011 και 2012 (Π.Κ.: 14/16.7.2010).

Γενικές ή ειδικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, Σ.Σ.Ε., Δ.Α., κανονισμών εργασίας και λοιπών κανονιστικών πράξεων, που καθορίζουν ευνοϊκότερους τρόπους υπολογισμού, καταβολής και γενικά παροχής των επιδομάτων αυτών, υπερισχύουν και διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 5

Επίδομα αδείας

Ο μισθωτός που θεμελιώνει δικαίωμα κανονικής άδειας αναψυχής, αυτούσιας ή σε χρήμα, δικαιούται να λάβει και το επίδομα αδείας, το οποίο αποτελεί τακτικές αποδοχές του, υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζονται και οι αποδοχές αδείας και υπόκειται στους ίδιους κανόνες με αυτές.

Το επίδομα αδείας ισούται με το σύνολο των πράγματι καταβαλλόμενων τακτικών συνήθων αποδοχών της άδειας, με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τις αποδοχές δεκαπέντε (15) ημερών γι' αυτούς που αμείβονται με μηνιαίο μισθό και δεκατριών (13) ημερών γι' αυτούς που αμείβονται με ημερομίσθιο ή κατά μονάδα εργασίας ή με ποσοστά ή και με άλλον τρόπο.

Το αντίστοιχο επίδομα αδείας προκαταβάλλεται κατά τη λήψη της άδειας αναψυχής ή τμήματος αυτής μαζί με τις αποδοχές αδείας.

Γενικές ή ειδικές διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, Σ.Σ.Ε., Δ.Α., κανονισμών εργασίας και λοιπών κανονιστικών πράξεων, που καθορίζουν ευνοϊκότερους τρόπους υπολογισμού, καταβολής και γενικά παροχής του επιδόματος αδείας, υπερισχύουν και διατηρούνται σε ισχύ.

Το άρθρο 6 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του έτους 1977 για τη χορήγηση του επιδόματος αδείας σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σχέσης εργασίας εξακολουθεί να ισχύει, διαγραφόμενων των λέξεων «πριν ο μισθωτός συμπληρώσει παρά τω αυτώ εργοδότη δωδεκάμηνον συνεχή απασχόλησιν», λόγω της μεταγενέστερης τροποποίησης των προϋποθέσεων για τη λήψη

άδειας.

Άρθρο 6

Ταχύρρυθμη εκπαίδευση για την τήρηση μέτρων υγείας και ασφάλειας
Συγκροτείται μικτή επιτροπή για την εκπόνηση συμφωνητικού που θα ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής ταχύρρυθμης εκπαίδευσης των εργαζομένων στις επιχειρήσεις καθαρισμού και απολυμάνσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των προδιαγραφών και των μέτρων υγείας και ασφάλειας.

Άρθρο 7

Διατήρηση συλλογικών ρυθμίσεων

Κατά τα λοιπά, εξακολουθούν να ισχύουν όλοι οι όροι της Δ.Α.11/2008, καθώς και των προηγούμενων όμοιων συλλογικών ρυθμίσεων, εφόσον δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

Άρθρο 8

Αρχή της ευνοϊκότερης ρύθμισης

Τυχόν καταβαλλόμενες αποδοχές ανώτερες από αυτές που προκύπτουν με την εφαρμογή της παρούσας δεν μειώνονται και τυχόν ευνοϊκότεροι όροι εργασίας δεν θίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 9

Διάρκεια ισχύος

Η ισχύς της παρούσας ρύθμισης αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2010 και λήγει την

31η Δεκεμβρίου 2010.

4.4ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΛΟΓΙΣΤΩΝ²⁸

ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΔΑ 45/2009 « Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των λογιστών και βοηθών λογιστών των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών, εμπορικών και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων όλης της χώρας»

Τετάρτη, Νοεμβρίου 04, 2009, 09:00 μ. μ.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 45/2009

« Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των λογιστών και βοηθών λογιστών των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών, εμπορικών και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων όλης της χώρας»

Διαιτητής: Ανδρέας Νικολόπουλος

1. Με την αριθμ. 053/13-2-2009 αίτησή της προς τον Ο.Μ.Ε.Δ., που κοινοποιήθηκε νόμιμα στις εργοδοτικές οργανώσεις, η δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, με την επωνυμία «Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών (Π.Ο.Λ.)», νόμιμα εκπροσωπούμενη, ζήτησε την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, αφού είχε αποδεχθεί, κατά την προηγηθείσα Μεσολάβηση την πρόταση του Μεσολαβητή που απέρριψε η εργοδοτική πλευρά.
2. Στις 20.10.09 πραγματοποιήθηκε η ανάδειξή μου με πρώτη κλήρωση. Με τον ίδιο τρόπο αναδείχθηκε και ο αναπληρωματικός Διαιτητής κ. Ι. Μαντούβαλος.
3. Την 26.10.2009 ανέλαβα τα καθήκοντά μου και η πρώτη συνάντησή μου με τα μέρη πραγματοποιήθηκε την 27.10.2009. Στη συνάντηση αυτή συμμετείχαν, εκτός της εργατικής πλευράς, δύο εργοδοτικές οργανώσεις: ο Σύνδεσμος επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (ΠΟΞ). Κατά τη συνάντηση αυτή συζητήθηκε το περιεχόμενο της προηγηθείσας μεσολαβητικής πρότασης και η εργατική πλευρά παρουσίασε τα πρόσθετα αιτήματά της που δεν είχαν περιληφθεί στη μεσολαβητική πρόταση. Η εργοδοτική πλευρά αντέκρουσε τα αιτήματα αυτά και, αναφορικά προς τις μισθολογικές αυξήσεις ο ΣΕΒ πρότεινε αύξηση των βασικών μισθών από 1.1.09 κατά ποσοστό 1,8% ενώ η ΠΟΞ 3 3,5% από 1.5.09. Η εργατική πλευρά χαρακτήρισε απαράδεκτα χαμηλές τις προσφερόμενες αυξήσεις από την εργοδοτική πλευρά και κατόπιν αυτών τα μέρη συμφώνησαν για την έκδοση διαιτητικής απόφασης από 1.1.2009.

Ύστερα από τα παραπάνω, για να επιλύσω τη συλλογική διαφορά για τους όρους αμοιβής και

---

²⁸Site “TAXHEAVEN” → Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας → Λογιστές

εργασίας των λογιστών και βοηθών λογιστών των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών, εμπορικών και των πάσης φύσεων επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων όλης της χώρας,
αφού έλαβα υπόψη μου :

- α. Τα έγγραφα που περιέχονται στο φάκελο Μεσολάβησης.
- β. Τις προτάσεις και τις αντιπροτάσεις των μερών κατά την προηγηθείσα συνάντησή μας.
- γ. Την από 2-4-2008 ΕΓΣΣΕ ετών 2008-2009.
- δ. Τις προηγούμενες συλλογικές ρυθμίσεις για τους λογιστές και τους βοηθούς λογιστές όλης της χώρας.
- ε. Τις κλαδικές συλλογικές ρυθμίσεις παροχής υπηρεσιών και εμπορικών επιχειρήσεων στις οποίες περιλαμβάνονται και οι λογιστές και βοηθοί λογιστών.
- στ. Το γεγονός ότι οι όροι αμοιβής και εργασίας των λογιστών και των βοηθών λογιστών δεν βελτιώνονται από επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις, αφού στις λιγότερες περιπτώσεις οι επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις περιλαμβάνουν και το επάγγελμα του λογιστή και του βοηθού λογιστή.
- ζ. Το γεγονός, ότι οι εργαζόμενοι με το επάγγελμα του λογιστή και του βοηθού λογιστή αποτελούν ένα πολύ μικρό ποσοστό στο σύνολο του προσωπικού των επιχειρήσεων και έτσι η εξέλιξη των αποδοχών τους προκαλεί την ελάχιστη επιβάρυνση του συνολικού εργατικού κόστους.
- η. Το γεγονός, ότι η άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή και του βοηθού λογιστή είναι ιδιαίτερα υπεύθυνο και απαιτεί συνεχή επιμόρφωση, λόγω της συχνής αλλαγής των σχετικών νομοθετικών και φορολογικών ρυθμίσεων.
- θ. Το γεγονός, ότι οι μικρές επιχειρήσεις που αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων καλύπτουν τις ανάγκες τους για την τήρηση των λογιστικών τους βιβλίων από γραφεία λογιστών και όχι από μόνιμο προσωπικό με την ιδιότητα του λογιστή ή του βοηθού λογιστή.
- ι. Το γεγονός ότι ο τρόπος και ο βαθμός δυσκολίας κατά την άσκηση του επαγγέλματος του λογιστή και του βοηθού λογιστή δεν εξαρτάται από τον κλάδο επιχειρηματικής δραστηριότητας.

κατέληξα στην ακόλουθη απόφαση :

Διαιτητική απόφαση 45/2009

«Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των λογιστών και των βοηθών λογιστών των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, ξενοδοχειακών, εμπορικών και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων όλης της χώρας»

Πράξη κατάθεσης στο Υπ. Εργασίας 25/2.11.2009

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

Στις διατάξεις της παρούσας υπάγονται οι λογιστές και οι βοηθοί λογιστών που εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές, ξενοδοχειακές, εμπορικές και στις πάσης φύσεως επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις όλης της χώρας.

Άρθρο 2

Βασικοί μισθοί

Οι βασικοί μισθοί των λογιστών και των βοηθών λογιστών του άρθρου 1 της απόφασης αυτής, όπως είχαν διαμορφωθεί την 31.12.2008 με βάση τη διαιτητική απόφαση 54/2008, αυξάνονται από 1.1.2009 κατά ποσοστό 1% και όπως αυτοί θα διαμορφωθούν την 31.10.2009 αυξάνονται από 1.11.2009 κατά ποσοστό 5%, και διαμορφώνονται όπως στον παρακάτω πίνακα:

Α) Λογιστές και Βοηθοί λογιστές με προϋπηρεσία άνω των 17 ετών

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠ/ΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 1% Από 1/1/2009 έως 31/10/2009	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 5% Από 1/11/2009
0-2	958,80	1.006,74
2-4	1.010,09	1.060,74
4-6	1.044,36	1.096,58
6-8	1.092,43	1.147,05
8-10	1.134,69	1.191,42

10-12	1.159,16	1.217,12
12-14	1.198,80	1.258,74
14-16	1.233,94	1.295,64
16-17	1.271,29	1.334,85
17-18	1.271,29	1.334,85
18-20	1.308,23	1.373,64
20-21	1.321,61	1.387,69
21-22	1.330,50	1.397,03
22-23	1.339,83	1.406,82
23-24	1.353,64	1.421,32
24-25	1.366,97	1.435,32
25-26	1.379,88	1.448,87
26-27	1.393,68	1.463,36
27-28	1.409,24	1.479,70
28-29	1.417,25	1.488,11
29-30	1.428,39	1.499,81
30-31	1.443,96	1.516,16
31-32	1.460,43	1.533,45
32-33	1.481,31	1.555,38
33-34	1.503,14	1.578,30
34-35	1.521,82	1.597,91

Μετά τη συμπλήρωση 35 πραγματικών ετών εργασίας χορηγείται από 1.1.2009 αύξηση 13,82 ευρώ και από 1.11.2009 14,51 ευρώ για κάθε συμπληρωμένο έτος εργασίας και μέχρι τη συμπλήρωση του 38ου έτους εργασίας

B) Βοηθοί λογιστές με προϋπηρεσία μέχρι 17 έτη

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠ/ΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 1% Από 1/1/2009 έως 31/10/2009	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Αύξηση 5% Από 1/11/2009
0-2	868,58	912,01
2-4	893,05	937,70
4-6	916,65	962,48
6-8	948,70	996,14
8-10	982,96	1.032,11
10-12	1.017,69	1.068,57
12-14	1.063,06	1.116,21
14-16	1.100,44	1.155,46
16-17	1.126,69	1.183,02

Άρθρο 3

Επίδομα Ισολογισμού

1. Το επίδομα ισολογισμού που προβλέπεται από τις προηγούμενες ρυθμίσεις από 1.1.2009 ορίζεται σε ποσοστό 80% και υπολογίζεται στο σύνολο των νομίμων αποδοχών που δικαιούται ο μισθωτός.

2. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται στο σύνολο των λογιστών και βοηθών λογιστών της

οικείας επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, εφόσον είτε α) ο αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο υπερβαίνει τα τρία (3) άτομα, είτε β) ο συνολικός αριθμός των λογιστών και βοηθών λογιστών που απασχολούνται στο κεντρικό λογιστήριο, τα χωριστά τμήματα αυτού εντός ή εκτός του κεντρικού καταστήματος, στα υποκαταστήματα, πρατήρια κ.λπ. υπερβαίνει τα τέσσερα (4) άτομα.

Άρθρο 4

Γενική ρύθμιση

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν όλοι οι όροι της 54/2008 και των προηγούμενων αυτής ομοίων συλλογικών ρυθμίσεων, εφόσον δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

Αποδοχές στο σύνολό τους ανώτερες από αυτές που καθορίζει η παρούσα ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας δεν θίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από 1-1-2009 και έχει διάρκεια ενός έτους.

4.5 ΠΙΝΑΚΕΣ Σ.Σ.Ε. ΕΜΠΟΡΙΟΥ²⁹

Α) Λογιστές και βοηθοί λογιστών άνω των 17 ετών προϋπηρεσίας

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ													
6. ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ													
ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΗΘΟΣ ΣΣΕ 43/2001 ΠΚ 14973/2001 Αύξηση 1,6%	ΕΠΙΛΟΓΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΛΟΓΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΤΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΤΑΜΩΝ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΤΑΜΩΝ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΤΑΜΩΝ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΛΟΓΑ ΠΤΥΧΙΟΥ Α.Ε.Ε.	ΕΠΙΛΟΓΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑΤΕΥ-ΤΕΙ	ΕΠΙΛΟΓΑ ΑΝΩΤ/ΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΕΠΙΛΟΓΑ ΑΝΩΤ/ΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΟΓΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΜΩΝ
	Από 1/7/2011	10%	5%	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	15%	13%	10%	15%	5%
0-2	1.003,73	100,37	50,19	1.003,73	1.104,10	1.154,29	1.204,48	1.254,67	180,67	130,48	100,37	150,56	50,19
2-4	1.064,91	106,49	53,25	1.064,91	1.171,40	1.224,65	1.277,90	1.331,15	191,68	136,44	106,49	159,74	53,25
4-6	1.101,35	110,14	55,07	1.101,35	1.211,49	1.266,56	1.321,63	1.376,70	196,24	143,18	110,14	165,20	55,07
6-8	1.143,98	114,40	57,20	1.143,98	1.258,38	1.315,58	1.372,76	1.429,96	205,92	148,72	114,40	171,60	57,20
8-10	1.196,26	119,63	59,81	1.196,26	1.315,89	1.375,70	1.435,51	1.495,32	215,33	155,51	119,63	179,44	59,81
10-12	1.222,81	122,28	61,14	1.222,81	1.345,09	1.406,23	1.467,37	1.528,51	220,11	158,97	122,28	183,42	61,14
12-14	1.264,34	126,43	63,22	1.264,34	1.390,77	1.453,99	1.517,21	1.580,43	227,58	164,36	126,43	189,63	63,22
14-16	1.301,92	130,19	65,10	1.301,92	1.432,11	1.497,21	1.562,31	1.627,41	234,35	169,25	130,19	195,29	65,10
16-17	1.341,61	134,16	67,08	1.341,61	1.475,77	1.542,88	1.609,93	1.677,01	241,49	174,41	134,16	201,24	67,08
17-18	1.341,61	134,16	67,08	1.341,61	1.475,77	1.542,88	1.609,93	1.677,01	241,49	174,41	134,16	201,24	67,08
18-20	1.380,55	138,06	69,03	1.380,55	1.518,61	1.587,64	1.656,67	1.725,70	248,50	179,47	138,06	207,08	69,03
20-21	1.394,69	139,47	69,73	1.394,69	1.534,16	1.603,89	1.673,62	1.743,35	251,04	181,31	139,47	209,20	69,73
21-22	1.399,08	139,91	69,95	1.399,08	1.538,99	1.608,94	1.678,89	1.748,84	251,83	181,88	139,91	209,86	69,95
22-23	1.414,58	141,50	70,75	1.414,58	1.556,48	1.627,23	1.697,58	1.768,73	254,70	183,95	141,50	212,25	70,75
23-24	1.428,95	142,90	71,45	1.428,95	1.571,85	1.643,30	1.714,75	1.786,20	257,21	185,76	142,90	214,34	71,45
24-25	1.442,67	144,27	72,13	1.442,67	1.586,94	1.659,07	1.731,20	1.803,33	259,68	187,55	144,27	216,40	72,13
25-26	1.455,85	145,59	72,79	1.455,85	1.601,44	1.674,23	1.747,02	1.819,81	262,05	189,26	145,59	218,38	72,79
26-27	1.468,85	146,89	73,44	1.468,85	1.615,74	1.689,18	1.762,62	1.836,06	264,39	190,95	146,89	220,33	73,44
27-28	1.483,09	148,31	74,15	1.483,09	1.631,40	1.705,55	1.779,70	1.853,85	266,96	192,80	148,31	222,46	74,15
28-29	1.495,72	149,57	74,79	1.495,72	1.645,29	1.720,08	1.794,87	1.869,66	269,23	194,44	149,57	224,36	74,79
29-30	1.505,83	150,58	75,29	1.505,83	1.656,41	1.731,70	1.806,99	1.882,28	271,05	195,76	150,58	225,87	75,29
30-31	1.524,86	152,49	76,24	1.524,86	1.677,35	1.753,59	1.829,83	1.906,07	274,47	198,23	152,49	228,73	76,24
31-32	1.542,22	154,22	77,11	1.542,22	1.696,44	1.773,55	1.850,66	1.927,77	277,60	200,49	154,22	231,33	77,11
32-33	1.561,40	156,14	78,07	1.561,40	1.717,54	1.795,61	1.873,68	1.951,75	281,05	202,98	156,14	234,21	78,07
33-34	1.585,20	158,52	79,26	1.585,20	1.743,72	1.822,98	1.902,24	1.981,50	285,34	206,06	158,52	237,78	79,26
34-35	1.605,84	160,58	80,29	1.605,84	1.766,42	1.846,71	1.927,00	2.007,29	289,05	208,76	160,58	240,88	80,29
35-36	1.633,31	163,33	81,67	1.633,31	1.795,64	1.878,31	1.959,98	2.041,65	294,00	212,33	163,33	245,00	81,67
36-37	1.660,81	166,08	83,04	1.660,81	1.826,89	1.909,93	1.992,97	2.076,01	298,95	215,91	166,08	249,12	83,04
37-38	1.688,30	168,83	84,42	1.688,30	1.857,13	1.941,55	2.025,97	2.110,39	303,89	219,48	168,83	253,25	84,42
38-39	1.715,80	171,58	85,79	1.715,80	1.887,38	1.973,17	2.058,96	2.144,75	308,84	223,05	171,58	257,37	85,79
39-40	1.743,27	174,33	87,16	1.743,27	1.917,60	2.004,76	2.091,92	2.179,08	313,79	226,63	174,33	261,49	87,16

²⁹Site «Ο.ΜΕ.Δ. – Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας»

Β) Βοηθοί Λογιστών μέχρι 17 ετών προϋπηρεσίας

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

7. ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΜΕΧΡΙ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΕΘΟΣ ΣΣΚ 43,301 ΠΚ 1017,3101 Αύξηση 1,4% <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 1 ΠΑΙΔΙ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 2 ΠΑΙΔΙΑ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 3 ΠΑΙΔΙΑ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ Α.Ε.Ι.</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑ.Τ.Ε.Ε.</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΕΤΥΧΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ</th>	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ Α.Ε.Ι.	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΚΑ.Τ.Ε.Ε.	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΕΤΥΧΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ
	Από 1/7/2011	10%	5%	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	Από 1/7/2011	18%	13%	10%	15%	5%
0-2	906,90	90,69	45,35	906,90	997,59	1.042,94	1.088,29	1.133,64	163,24	117,90	90,69	136,04	45,35
2-4	940,08	94,01	47,00	940,08	1.034,09	1.081,09	1.128,09	1.175,09	169,21	122,21	94,01	141,01	47,00
4-6	966,17	96,62	48,31	966,17	1.062,79	1.111,10	1.159,41	1.207,72	173,91	125,60	96,62	144,93	48,31
6-8	989,86	98,99	49,49	989,86	1.088,85	1.138,34	1.187,83	1.237,32	178,17	128,68	98,99	148,48	49,49
8-10	1.034,48	103,45	51,72	1.034,48	1.137,93	1.189,65	1.241,37	1.293,09	186,21	134,48	103,45	155,17	51,72
10-12	1.073,11	107,31	53,66	1.073,11	1.180,42	1.234,08	1.287,74	1.341,40	193,16	139,50	107,31	160,97	53,66
12-14	1.111,19	111,12	55,56	1.111,19	1.222,31	1.277,87	1.333,43	1.388,99	200,01	144,45	111,12	166,68	55,56
14-16	1.159,36	115,94	57,97	1.159,36	1.275,30	1.333,27	1.391,24	1.449,21	208,68	150,72	115,94	173,90	57,97
16-17	1.185,46	118,55	59,27	1.185,46	1.304,01	1.363,28	1.422,55	1.481,82	213,38	154,11	118,55	177,82	59,27

4.6 ΠΙΝΑΚΕΣ Σ.Σ.Ε. ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ³⁰

Α) Λογιστές και βοηθοί λογιστών άνω των 17 ετών προϋπηρεσίας

ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

7. ΛΟΓΙΣΤΕΣ & ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΕΘΟΣ ΔΑ 11/2008 ΠΚ 656,08 Αύξηση 2,5% <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & έως 3 παιδιά</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 1 ΠΑΙΔΙ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 3 ΠΑΙΔΙΑ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΕΙ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΕΙ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ</th> <th>ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΕΤΥΧΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ</th>	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & έως 3 παιδιά	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΜΩΝ ΜΕ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΕΙ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΕΙ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΕΤΥΧΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
	1/1/2009 31/8/2009	10%	5%	1/1/2009 31/8/2009	1/1/2009 31/8/2009	1/1/2009 31/8/2009	1/1/2009 31/8/2009	1/1/2009 31/8/2009	18%	13%	5%	5%	15%	10%
0-2	977,96	97,80	48,90	977,96	1.075,76	1.124,66	1.173,56	1.222,46	176,03	127,13	48,90	48,90	146,69	97,80
2-4	1.038,00	103,80	51,90	1.038,00	1.141,80	1.193,70	1.245,60	1.297,50	186,84	134,94	51,90	51,90	155,70	103,80
4-6	1.082,54	108,25	54,13	1.082,54	1.190,79	1.244,92	1.299,05	1.353,18	194,86	140,73	54,13	54,13	162,38	108,25
6-8	1.124,39	112,44	56,22	1.124,39	1.236,83	1.293,05	1.349,27	1.405,49	202,39	146,17	56,22	56,22	168,66	112,44
8-10	1.176,22	117,62	58,81	1.176,22	1.293,84	1.352,65	1.411,46	1.470,27	211,72	152,91	58,81	58,81	176,43	117,62
10-12	1.201,68	120,17	60,08	1.201,68	1.321,85	1.381,93	1.442,01	1.502,09	216,30	156,22	60,08	60,08	180,25	120,17
12-14	1.243,06	124,31	62,15	1.243,06	1.367,37	1.429,52	1.491,67	1.553,82	223,75	161,60	62,15	62,15	186,46	124,31
14-16	1.279,43	127,94	63,97	1.279,43	1.407,37	1.471,34	1.535,31	1.599,28	230,30	166,33	63,97	63,97	191,91	127,94
16-18	1.319,41	131,94	65,97	1.319,41	1.451,35	1.517,32	1.583,29	1.649,26	237,49	171,52	65,97	65,97	197,91	131,94
18-20	1.356,71	135,67	67,84	1.356,71	1.492,38	1.560,22	1.629,06	1.695,90	244,21	176,37	67,84	67,84	203,51	135,67
20-21	1.370,81	137,08	68,54	1.370,81	1.507,89	1.576,43	1.644,97	1.713,51	246,75	178,21	68,54	68,54	205,62	137,08
21-22	1.374,87	137,49	68,74	1.374,87	1.512,36	1.581,10	1.649,84	1.718,58	247,48	178,73	68,74	68,74	206,23	137,49
22-23	1.391,29	139,13	69,56	1.391,29	1.530,42	1.599,58	1.669,54	1.739,10	250,43	180,87	69,56	69,56	208,69	139,13
23-24	1.403,99	140,40	70,20	1.403,99	1.544,39	1.614,59	1.684,79	1.754,99	252,72	182,52	70,20	70,20	210,60	140,40
24-25	1.418,10	141,81	70,91	1.418,10	1.559,91	1.630,82	1.701,73	1.772,64	255,26	184,35	70,91	70,91	212,72	141,81
25-26	1.430,37	143,04	71,52	1.430,37	1.573,41	1.644,93	1.716,45	1.787,97	257,47	185,95	71,52	71,52	214,56	143,04
26-27	1.444,02	144,40	72,20	1.444,02	1.588,42	1.660,62	1.732,82	1.805,02	259,92	187,72	72,20	72,20	216,60	144,40
27-28	1.456,73	145,67	72,84	1.456,73	1.602,40	1.675,24	1.748,08	1.820,92	262,21	189,37	72,84	72,84	218,51	145,67
28-29	1.470,85	147,09	73,54	1.470,85	1.617,94	1.691,48	1.765,02	1.838,56	264,75	191,21	73,54	73,54	220,63	147,09
29-30	1.479,96	148,00	74,00	1.479,96	1.627,96	1.701,96	1.775,96	1.849,96	266,39	192,39	74,00	74,00	221,99	148,00
30-31	1.499,04	149,90	74,95	1.499,04	1.648,94	1.723,89	1.798,84	1.873,79	269,83	194,88	74,95	74,95	224,86	149,90
31-32	1.514,94	151,49	75,75	1.514,94	1.666,43	1.742,16	1.817,93	1.893,68	272,69	196,94	75,75	75,75	227,24	151,49
32-33	1.534,51	153,45	76,73	1.534,51	1.687,96	1.764,69	1.841,42	1.918,15	276,21	199,49	76,73	76,73	230,18	153,45
33-34	1.558,11	155,81	77,91	1.558,11	1.713,92	1.791,83	1.869,74	1.947,65	280,46	202,55	77,91	77,91	233,72	155,81
34-35	1.578,14	157,81	78,91	1.578,14	1.735,95	1.814,86	1.893,77	1.972,68	284,07	205,16	78,91	78,91	236,72	157,81

³⁰Site «Ο.Μ.Ε.Δ. – Οργανισμός Μεσολάβησης και Διατησίας»

ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

7. ΛΟΓΙΣΤΕΣ & ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΔΑ 112008 ΠΚ 66.608 Αύξηση 4%	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ίσος 3 παιδιά	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ
	Από 1/9/2009	10%	5%	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	18%	13%	5%	5%	15%	10%
0-2	1.017,08	101,71	50,85	1.017,08	1.118,79	1.169,64	1.220,49	1.271,34	183,07	132,22	50,85	50,85	152,56	101,71
2-4	1.079,52	107,95	53,98	1.079,52	1.187,47	1.241,45	1.295,43	1.349,41	194,31	140,34	53,98	53,98	161,93	107,95
4-6	1.125,84	112,58	56,29	1.125,84	1.236,42	1.294,71	1.351,00	1.407,29	202,65	146,36	56,29	56,29	168,88	112,58
6-8	1.169,37	116,94	58,47	1.169,37	1.286,31	1.344,78	1.403,25	1.461,72	210,49	152,02	58,47	58,47	175,41	116,94
8-10	1.223,27	122,33	61,16	1.223,27	1.345,60	1.406,76	1.467,92	1.529,08	220,19	159,03	61,16	61,16	183,49	122,33
10-12	1.249,75	124,98	62,49	1.249,75	1.374,73	1.437,22	1.499,71	1.562,20	224,96	162,47	62,49	62,49	187,46	124,98
12-14	1.292,78	129,28	64,64	1.292,78	1.422,06	1.486,70	1.551,34	1.616,95	232,70	168,06	64,64	64,64	193,92	129,28
14-16	1.330,61	133,06	66,53	1.330,61	1.463,67	1.530,20	1.596,73	1.663,26	239,51	172,98	66,53	66,53	199,59	133,06
16-18	1.372,19	137,22	68,61	1.372,19	1.509,41	1.578,02	1.646,63	1.715,24	246,99	178,38	68,61	68,61	205,83	137,22
18-20	1.410,98	141,10	70,55	1.410,98	1.552,08	1.622,63	1.693,18	1.763,73	253,98	183,43	70,55	70,55	211,65	141,10
20-21	1.425,64	142,56	71,28	1.425,64	1.566,20	1.639,48	1.710,76	1.782,04	256,62	185,33	71,28	71,28	213,85	142,56
21-22	1.429,86	142,99	71,49	1.429,86	1.572,85	1.644,34	1.715,83	1.787,32	257,37	185,88	71,49	71,49	214,48	142,99
22-23	1.446,94	144,69	72,35	1.446,94	1.591,63	1.663,98	1.736,33	1.806,68	260,45	188,10	72,35	72,35	217,04	144,69
23-24	1.460,15	146,02	73,01	1.460,15	1.606,17	1.679,18	1.752,19	1.825,20	262,83	189,82	73,01	73,01	219,02	146,02
24-25	1.474,82	147,48	73,74	1.474,82	1.622,30	1.696,04	1.769,78	1.843,52	265,47	191,73	73,74	73,74	221,22	147,48
25-26	1.487,58	148,76	74,38	1.487,58	1.636,34	1.710,72	1.785,10	1.859,48	267,76	193,39	74,38	74,38	223,14	148,76
26-27	1.501,78	150,18	75,09	1.501,78	1.651,96	1.727,05	1.802,14	1.877,23	270,32	195,23	75,09	75,09	225,27	150,18
27-28	1.515,00	151,50	75,75	1.515,00	1.666,50	1.742,25	1.818,00	1.893,75	272,70	196,95	75,75	75,75	227,25	151,50
28-29	1.529,68	152,97	76,48	1.529,68	1.682,65	1.759,13	1.835,61	1.912,09	275,34	198,86	76,48	76,48	229,45	152,97
29-30	1.539,16	153,92	76,96	1.539,16	1.693,08	1.770,04	1.847,00	1.923,96	277,05	200,09	76,96	76,96	230,87	153,92
30-31	1.559,00	155,90	77,95	1.559,00	1.714,90	1.792,85	1.870,80	1.946,75	280,62	202,67	77,95	77,95	233,85	155,90
31-32	1.575,54	157,55	78,78	1.575,54	1.733,09	1.811,87	1.890,65	1.969,43	283,60	204,82	78,78	78,78	236,33	157,55
32-33	1.595,89	159,59	79,79	1.595,89	1.755,48	1.835,27	1.915,06	1.994,85	287,26	207,47	79,79	79,79	239,38	159,59
33-34	1.620,43	162,04	81,02	1.620,43	1.782,47	1.863,49	1.944,51	2.025,53	291,68	210,66	81,02	81,02	243,06	162,04
34-35	1.641,27	164,13	82,06	1.641,27	1.805,40	1.887,46	1.969,52	2.051,58	295,43	213,37	82,06	82,06	246,19	164,13

B) Βοηθοί Λογιστών μέχρι 17 ετών προϋπηρεσίας

ΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

8. ΒΟΗΘΟΙ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΜΕΧΡΙ 17 ΕΤΩΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΔΑ 112008 ΠΚ 66.608 Αύξηση 2,5%	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ίσος 3 παιδιά	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ
	Από 1/9/2009	10%	5%	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	18%	13%	5%	5%	15%	10%
0-2	862,49	86,25	44,12	862,49	970,74	1.014,86	1.058,98	1.103,10	158,85	114,72	44,12	44,12	132,37	86,25
2-4	914,78	91,48	45,74	914,78	1.006,26	1.052,00	1.097,74	1.143,48	164,66	118,92	45,74	45,74	137,22	91,48
4-6	949,78	94,98	47,49	949,78	1.044,76	1.092,25	1.139,74	1.187,28	170,96	123,47	47,49	47,49	142,47	94,98
6-8	972,97	97,30	48,65	972,97	1.070,27	1.118,52	1.167,57	1.216,22	175,13	126,49	48,65	48,65	145,95	97,30
8-10	1.016,63	101,66	50,83	1.016,63	1.118,29	1.169,12	1.219,95	1.270,78	182,99	132,16	50,83	50,83	152,49	101,66
10-12	1.054,82	105,48	52,74	1.054,82	1.160,30	1.213,04	1.265,78	1.318,52	189,87	137,13	52,74	52,74	158,22	105,48
12-14	1.092,12	109,21	54,61	1.092,12	1.201,33	1.255,94	1.310,55	1.365,16	196,58	141,98	54,61	54,61	163,82	109,21
14-16	1.139,39	113,94	56,97	1.139,39	1.253,33	1.310,30	1.367,27	1.424,24	205,09	148,12	56,97	56,97	170,91	113,94
16-17	1.164,38	116,44	58,22	1.164,38	1.280,82	1.339,04	1.397,26	1.455,48	209,59	151,37	58,22	58,22	174,66	116,44

ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΔΑ 112008 ΠΚ 66.608 Αύξηση 4%	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ & ίσος 3 παιδιά	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΑΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 1 ΠΑΙΔΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΑΓΜΩΝ ΜΕ 3 ΠΑΙΔΙΑ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΕΙ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	ΕΠΙΛΟΜΑ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ
	Από 1/9/2009	10%	5%	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	Από 1/9/2009	18%	13%	5%	5%	15%	10%
0-2	917,79	91,78	45,89	917,79	1.009,57	1.055,46	1.101,35	1.147,24	165,20	119,31	45,89	45,89	137,67	91,78
2-4	961,37	96,14	47,57	961,37	1.046,51	1.094,08	1.141,65	1.189,22	171,25	123,68	47,57	47,57	142,71	96,14
4-6	987,77	98,78	49,39	987,77	1.086,55	1.135,94	1.185,33	1.234,72	177,80	128,41	49,39	49,39	148,17	98,78
6-8	1.011,89	101,19	50,59	1.011,89	1.113,08	1.163,67	1.214,26	1.264,85	182,14	131,55	50,59	50,59	151,78	101,19
8-10	1.057,30	105,73	52,87	1.057,30	1.163,03	1.215,90	1.268,77	1.321,64	190,31	137,45	52,87	52,87	158,60	105,73
10-12	1.097,01	109,70	54,85	1.097,01	1.206,71	1.261,56	1.316,41	1.371,26	197,46	142,61	54,85	54,85	164,55	109,70
12-14	1.135,80	113,58	56,79	1.135,80	1.249,38	1.306,17	1.362,96	1.419,75	204,44	147,65	56,79	56,79	170,37	113,58
14-16	1.184,97	118,50	59,25	1.184,97	1.303,47	1.362,72	1.421,97	1.481,22	213,29	154,05	59,25	59,25	177,75	118,50
16-17	1.210,96	121,10	60,55	1.210,96	1.332,06	1.392,61	1.453,16	1.513,71	217,97	157,42	60,55	60,55	181,64	121,10

Με βάση τις παραπάνω συλλογικές ρυθμίσεις που παρατίθενται (ομοιοεπαγγελματική και κλαδικές συμβάσεις), διακρίνουμε διάφορες διακυμάνσεις και αλλαγές, κυρίως στους βασικούς μισθούς των λογιστών και βοηθών λογιστών τα τελευταία χρόνια, όπως και πολλές ομοιότητες, κυρίως στα διάφορα επιδόματα που αφορούν αυτούς.

Πιο συγκεκριμένα, στην ομοιοεπαγγελματική σύμβαση τα κατώτατα όρια βασικών μισθών (μετά τη σχετική αύξηση 3,5% που έγινε σε σχέση με αυτά του 2007), καθορίζονται σε 941,31€ για λογιστές και βοηθούς λογιστές με προϋπηρεσία άνω των 17 ετών και σε 859,98€ για βοηθούς λογιστές με προϋπηρεσία μέχρι 17 έτη. Τα αντίστοιχα όρια στις κλαδικές συμβάσεις είναι: 941,00€ και 850,00€ για τις εμπορικές επιχειρήσεις, 1017,08€ και 917,79€ για τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και 1006,74€ και 912,01€ για βιομηχανίες - βιοτεχνίες.

Βλέπουμε δηλαδή, στις περιπτώσεις των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών όπως και στις βιομηχανίες - βιοτεχνίες, οι μισθοί των λογιστών και βοηθών λογιστών να είναι ευνοϊκότεροι απ' ό τι ορίζει ή ομοιοεπαγγελματική σύμβαση εργασίας, ενώ στη περίπτωση των εμπορικών επιχειρήσεων να είναι δυσμενέστεροι αυτής.

Από τη άλλη, στα διάφορα επιδόματα που έχουν θεσπιστεί για τους λογιστές και βοηθούς λογιστές, δεν βλέπουμε διαφορές στα ποσοστά επί των μηνιαίων αποδοχών (π.χ. επίδομα γάμου 10%, τέκνων 5%, πτυχίου ανώτατης σχολής 18%, πτυχίου ΚΑΤΕΕ - ΤΕΙ 13%, διαχειριστικών λαθών 5%, λογιστικής μηχανής 15%, προϊσταμένου λογιστηρίου 10% κλπ).

Βέβαια, καλό είναι να λάβουμε υπόψη ότι πολλές φορές μια φαινομενική αύξηση των μισθών, δεν αντισταθμίζεται με το διαρκώς αυξανόμενο κόστος ζωής.

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
03/2015 ΑΠ (645166)	Η εκ μέρους της εργοδότης καταβολή για χρονικό διάστημα πέντε μηνών, επιπλέον χρηματικής παροχής, χωρίς νομική δέσμευση, συνυπολογίζοντας εξ ελευθεριότητας προϋπηρεσία του ενάγοντα, αποτελεί οικειοθελή παροχή, η οποία εφόσον χορηγήθηκε για μικρό χρονικό διάστημα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι την δεσμεύει και ως εκ τούτου εγκύρως προέβη στη μονομερή ανάκληση της. Ανεπαρκείς οι αιτιολογίες βάσει των οποίων κρίθηκε ότι η εναγόμενη με το να αφαιρέσει απ' τον ενάγοντα, κατά τον τελευταίο μήνα απασχόλησης του, τα ταμειακά καθήκοντα και χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, άσκησε καταχρηστικά το διευθυντικό της δικαίωμα, διότι ενώ δέχεται ότι τα	→ Ο ενάγων προσλήφθηκε από την εναγόμενη στις 3/9/2007, με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, για να προσφέρει σ' αυτήν τις υπηρεσίες του ως λογιστής, επί πενήντημερο εβδομαδιαίως (Δευτέρα-Παρασκευή) και επί οκτώωρο (08:00-16:00) ημερησίως, αντί ακαθάριστων μηνιαίων αποδοχών, καθοριζόμενων από τις εκάστοτε ισχύουσες ΣΣΕ. → Ο ενάγων απασχολήθηκε στο ως άνω Υποθ/κειο με λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες, ήτοι συνέτασσε τις μηνιαίες μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού του γραφείου, απέστειλε αυτές στο ΙΚΑ και προς τον Εισαγγελέα Πρωτόδικων Αθηνών, απέδιδε το ύψος των μισθών των υπαλλήλων και των δικαιωμάτων και τελών του Υποθ/κειου και του Ελληνικού Δημοσίου. → Απασχολήθηκε μέχρι 24/3/2008, οπότε η εναγόμενη κατήγγειλε εγγράφως την εργασιακή του σύμβαση, προσφέροντας του αποζημίωση το ποσό των 1799,61€. → Οι νόμιμες μηνιαίες	→ Αναιρεί, την 1201/2014 απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό κεφάλαιο. → Παραπέμπει κατά τούτο την υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές. → Καταδικάζει τον ανααιρεσίβλητο, στα δικαστικά έξοδα της ανααιρεσίβλητου, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1500) ευρώ.

	<p>επιδόματα αυτά προβλέπονται ως δυνητικές παροχές και η επιλογή των υπαλλήλων στους οποίους θα χορηγηθούν επαφίεται στην κρίση του Υποθηκοφύλακα, μόνη η κρίση ότι περιθωριοποίησε αυτόν, δεν καθιστά καταχρηστική την άσκηση του παραπάνω διευθυντικού δικαιώματος. (Αναρεί την υπ' αριθμ. 1201/2014 απόφαση ΤριμΕφΑθηνών).</p>	<p>αποδοχές του ενάγοντος, εγγάμου υπαλλήλου με δύο παιδιά, χωρίς προϋπηρεσία, κατόχου πτυχίου ανώτατης σχολής, που απασχολήθηκε με εισπρακτικά καθήκοντα και άλλες λογιστικές εργασίες και χειριζόταν ηλεκτρονικό υπολογιστή, ανέρχονται από 1/9/2007 στο ποσό των 967,15(βασικός μισθός) + 96,71 (10% επίδομα γάμου) + 96,71 (10% επίδομα 2 τέκνων) + 241,78 (25% επίδομα πτυχίου) + 96,71 (10% επίδομα ταμειακών λαθών) + 96,71 (10% επίδομα ηλεκτρονικού υπολογιστή) + 159,55 (επίδομα 10% αυξημένης ευθύνης), ήτοι συνολικά στο ποσό των 1755,12€ μηνιαίως.</p> <p>→ Από τη αρχή της σύμβασης μέχρι 02/2008, η εναγόμενη κατέβαλε στον ενάγοντα μηνιαίες μικτές αποδοχές το ποσό των 2430,12€ λαμβάνοντας υπόψη 16ετή προϋπηρεσία, κατά δήλωση του και παρέχοντας επίδομα πολυετίας για μια 5ετία σε υποθ/κεία.</p> <p>→ Κατά την απόλυση του, η εναγόμενη κατέβαλε στον ενάγοντα για δεδουλευμένες αποδοχές Μαρτίου, το ποσό των 1542,62€, ήτοι 961,15(βασικός μισθός) +241,79(25% επιστημονικό επίδομα) +96,72(10% επίδομα γάμου) +96,72(10% επίδομα τέκνων) +140,24(επίδομα αυξημένης ευθύνης), περικόπτοντας το ταμειακό επίδομα και το επίδομα ηλεκτρονικού υπολογιστή,</p>	
--	--	---	--

		<p>ενώ δεν συνυπολόγισε 16ετή προϋπηρεσία και επίδομα πολυετίας για μια 5ετία σε Υποθ/κεία.</p> <p>→ Με βάση τις συνολικές τακτικές αποδοχές του ενάγοντος του τελευταίου μήνα πριν την απόλυση του ανερχόμενες στο ποσό των 1755,12€, η αποζημίωση που δικαιούται ανέρχεται στο ποσό των 2047,12€ (1755,12 + 1/6 για αναλογία επιδομάτων αδείας και δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα), έναντι του οποίου η εναγόμενη του κατέβαλε το ποσό των 1799,61, ήτοι μειωμένη κατά 248,03€.</p>	
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
447/2012 ΠΠΡ ΑΘ (648617)	<p>→ Αξίωση καταβολής επιδόματος ανθυγεινής εργασίας εκ μέρους βοηθού λογιστή σε ξενοδοχειακή επιχείρηση.</p> <p>→ Εκκρεμοδικία. Πότε υφίσταται.</p> <p>→ Δεν υφίσταται εκκρεμοδικία, ούτε δεδικασμένο, όταν ζητείται η κατανήφιση ορισμένου ποσού λόγω μη καταβολής συγκεκριμένου επιδόματος, εφόσον οι αγωγές αφορούν διαφορετικά χρονικά διαστήματα.</p> <p>→ Προϋποθέσεις βάσει των οποίων ορθώς κρίθηκε ότι η ενάγουσα δικαιούται το επίδομα αυτό.</p> <p>→ Μονομερής</p>	<p>→ Η εφεσίβλητη-ενάγουσα προσλήφθηκε στις 12-1-1977 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...», για να εργασθεί στη Κεντρική Υπηρεσία της στην Αθήνα, με την ιδιότητα της βοηθού λογιστή, χωρίς να εξειδικευτούν κατ' είδος τα καθήκοντα που ανατίθενται σε αυτή, αυτής υποχρεούμενης να συμμορφώνεται προς τις οδηγίες και τις εντολές της εργοδότης της.</p> <p>→ Από του έτους 1999, οπότε συνεστήθη η εκκαλούσα-εναγόμενη εταιρεία με απόσχιση κλάδου από την άνω εταιρεία «...» και εφ'</p>	<p>→ Συνεκδικάζει αντιμωλία των διαδικών την έφεση και τον πρόσθετο λόγο αυτής.</p> <p>→ Δέχεται την ένδικη έφεση και τον πρόσθετο λόγο αυτής κατά το τυπικό τους μέρος.</p> <p>→ Απορρίπτει τον πρόσθετο λόγο κατ' ουσίαν.</p> <p>→ Δέχεται κατ' ουσίαν την ένδικη έφεση.</p> <p>→ Εξαφανίζει εν μέρει την υπ' αριθμ. 752/2007 οριστική απόφαση ειδικής διαδικασίας του Ειρηνοδικείου Αθηνών, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.</p> <p>→ Διακρατεί και</p>

	<p>βλαπτική μεταβολή όρων εργασίας. → Διάκρισή της απ' το καλοπίστως ασκούμενο διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη να καθορίζει τους όρους εργασίας του προσωπικού που απασχολεί. → Παραίτηση μισθωτού απ' το δικαίωμα του να λάβει τις νόμιμες αποδοχές του. → Άκυρη οποτεδήποτε και να γίνεται όσον αφορά στα ελάχιστα κατώτατα όρια μισθών και αποζημιώσεων.</p>	<p>εξής, μέχρι τις 16-6-2006, οπότε και απολύθηκε στο πλαίσιο προγράμματος εθελούσιας εξόδου της εκκαλούσας-εναγόμενης, η εφεσίβλητη-ενάγουσα παρείχε την εργασία τη, ως βοηθός λογιστή, στην τελευταία ως εργοδότης της, στο τμήμα χρεωστών με τους ίδιους όρους. → Οι μηνιαίες αποδοχές της εφεσίβλητης-εναγούσας σύμφωνα με την σύμβαση εργασίας της, ανέρχονται στο ύψος αυτών που προβλέπονται για τους βοηθούς λογιστές από τις εκάστοτε ισχύουσες ΣΣΕ και ΔΑ. → Κατά το χρονικό διάστημα από 1-10-2005 έως 31-12-2005 η εφεσίβλητη-ενάγουσα, ως βοηθός λογιστή, διενεργούσε λογιστικές καταχωρήσεις, ήτοι χρεοπιστώσεις λογαριασμών μέσω Η/Υ, ως μονίμως απασχολούμενη και με αυτό το αντικείμενο, ενώ μέσα στο ημερήσιο ωράριο εργασίας της, εκτελούσε και άλλες εργασίες. → Η εκκαλούσα-εναγόμενη ως εργοδότης, προέβη για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος, από 1-1-2006 σε νέα κατανομή εργασιών, μεταξύ των εργαζομένων του τμήματος χρεωστών και ανέθεσε εφ' εξής τις</p>	<p>δικάζει την από 26-6-2006 αγωγή ως προς τα αναφερόμενα στο σκεπτικό επιμέρους κονδύλια. → Απορρίπτει την ένδικη αγωγή κατά το δικασθέν μέρος της. → Καταδικάζει την εναγόμενη σε μέρος των δικαστικών εξόδων, και για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, της εναγούσης, τα οποία ορίζει στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ.</p>
--	--	--	---

		<p>λογιστικές καταχωρήσεις στα λογιστικά βιβλία της εταιρείας μόνο στον ..., και κατόπιν εγκρίσεως της Διευθύνσεως και σε συνεργασία με το Κεντρικό Λογιστήριο της εταιρείας, ενώ από τα καθήκοντα της εφεσίβλητης-ενάγουσας αφαιρέθηκε η διενέργεια χρεοπιστώσεων με τον χειρισμό λογιστικών μηχανών.</p>	
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
366/2011 ΠΠΡ ΑΘ (648612)	<p>→ Εργαζόμενοι στην Δ/ση Οικονομικών υπηρεσιών της Η.Λ.Π.Α.Π.ΑΕ. ως βοηθοί λογιστών.</p> <p>→ Αξίωση καταβολής επιδόματος ισολογισμού, το οποίο η εναγομένη κατέβαλε σε όλο το προσωπικό των οικονομικών της υπηρεσιών.</p> <p>→ Στοιχεία για τη νομιμότητα της επικουρικής βάσεως της αξιώσεως τους αυτής που στηρίζεται στις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού.</p> <p>→ Απόρριψη της αγωγής τους στο σύνολο της, διότι δεν απεδείχθη ότι απασχολούνταν ευθέως με τη σύνταξη του ισολογισμού των χρήσεων κάθε έτους 'η ότι παρείχαν οποιαδήποτε ειδική</p>	<p>→ Οι ενάγοντες είναι μόνιμοι υπάλληλοι της εναγομένης.</p> <p>→ Ο πρώτος ασχολείται με την έκδοση και τον έλεγχο των τιμολογίων, τον έλεγχο των συμβάσεων και των πιστοποιήσεων των λογαριασμών για τη πληρωμή τους, καθώς και την κατάρτιση καταστάσεων διαφημίσεων και εγγυητικών επιστολών.</p> <p>→ Η δεύτερη και η τέταρτη ασχολούνται στις αποθήκες της εναγομένης με την καταγραφή των στοιχείων του λογιστηρίου για τις κεντρικές αποθήκες, τις καταρτίσεις ελλειμμάτων των πλεονασμάτων των υλικών των αποθηκών, τις εισαγωγές τιμών-τιμολογίων.</p> <p>→ Ο τρίτος και ο πέμπτος ασχολούνταν με τα έσοδα από την πώληση των</p>	<p>→ Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.</p> <p>→ Δέχεται την έφεση κατά το τυπικό της μέρος και κατά το ουσιαστικό την μόνο κατά τη βάση της αγωγής από τις διατάξεις για τον αδικαιολόγητο πλουτισμό, ενώ κατά το λοιπό ουσιαστικό της μέρος την απορρίπτει.</p> <p>→ Εξαφανίζει την εκκαλούμενη υπ' αριθμ. 144/2008 οριστική απόφαση του Ειρηνοδικείου νέας Ιωνίας κατά την βάση της αγωγής από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.</p> <p>→ Κρατεί την υπόθεση και</p>

	<p>απασχόληση εξαιτίας της σύνταξης του ισολογισμού. → Η καταβολή του επιδόματος αυτού σε άλλους εργαζόμενους αποτελούσε οικειοθελή παροχή, η οποία δεν ήταν σταθερή και καταβάλλονταν μόνο στους συγκεκριμένους εργαζόμενους κάθε έτος, οι οποίοι απασχολούνταν με τη σύνταξη του ισολογισμού. → επομένως, η μη καταβολή στους ενάγοντες δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.</p>	<p>εισιτηρίων, την καταχώρηση των πωλήσεων και των κουπονιών, τον έλεγχο των καρτελών των εισπρακτόρων- πωλητών εισιτηρίων, τον έλεγχο των χορηγήσεων και των επιστροφών των εισιτηρίων. → Αποδείχθηκε ότι οι ενάγοντες εργάζονταν στην εναγόμενη ως βοηθοί λογιστές. → Δεν αποδείχθηκε ότι οι ενάγοντες, οι οποίοι δεν απασχολήθηκαν ευθέως και αμέσως με τη σύνταξη του ισολογισμού των χρήσεων των ετών 2004 και 2005, παρείχαν οποιαδήποτε ειδική απασχόληση εξαιτίας της σύνταξης του ισολογισμού, δηλαδή δεν αποδείχθηκε ότι παρείχαν εργασία πέρα από τη συνήθη λογιστική εργασία τους, έστω και αν αυτή δεν συνδέεται άμεσα και ευθέως με τη σύνταξη του ισολογισμού. → Η εναγόμενη από το 1992 προέβαινε σε οικειοθελή παροχή συνιστάμενη στη καταβολή στους απασχολούμενους με τη σύνταξη του ισολογισμού ενός επιδόματος, το συνολικό ποσό του οποίου δεν ήταν σταθερό κάθε έτος αλλά κυμαινόταν και το ύψος του οποίου συνίστατο σε ποσοστό επί των μηνιαίων αποδοχών έκαστου δικαιούχου, το οποίο κυμαίνονταν από</p>	<p>ερευνά την αγωγή κατά την ως άνω βάση της. → Απορρίπτει την αγωγή ως προς την ίδια με την ανωτέρω διάταξη βάση της. → Επιβάλλει σε βάρος των εκκαλούντων τη δικαστική δαπάνη της εφεσίβλητης του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας, την οποία ορίζει στο ποσό των τετρακοσίων ευρώ (400€).</p>
--	--	---	--

		<p>30%έως 100% μεταξύ των εργαζομένων ανάλογα με την προσφορά έκαστου στη σύνταξη του ισολογισμού.</p> <p>→ Ο αριθμός των δικαιούχων δεν ήταν σταθερός κάθε έτος, αλλά διαφοροποιούνταν.</p> <p>→ Το 1993 το έλαβαν 17 εργαζόμενοι, το 1994 το έλαβαν 5, το 1995 το έλαβαν 16, το 1996 το έλαβαν 5, το 1997 το έλαβαν 6, το 1998 το έλαβαν 10, το 1999 το έλαβαν 10, το 2000 το έλαβαν 13, το 2001 το έλαβαν 19, το 2002 το έλαβαν 21, το 2003 το έλαβαν 34, το 2004 το έλαβαν 10, το 2005 το έλαβαν 8 και το 2006 το έλαβαν 8.</p> <p>→ Δεν αποδείχθηκε αφενός ότι οι ενάγοντες εκτέλεσαν εργασίες που σχετίζονταν με τη σύνταξη του ισολογισμού των χρήσεων των ετών 2004 και 2005 και αφετέρου ότι η εναγόμενη κατέβαλε την ως άνω οικειοθελή παροχή σε άλλους εργαζόμενους κατά τα έτη 2005 και 2006, οι οποίοι παρείχαν την ίδια εργασία με τους ενάγοντες.</p> <p>→ Κατά τα έτη 2005 και 2006, η οικειοθελής παροχή καταβλήθηκε σε οκτώ εργαζομένους κάθε έτος, οι οποίοι ασχολήθηκαν με τη σύνταξη των ισολογισμών, σε αντίθεση με τους ενάγοντες, οι</p>	
--	--	--	--

		οποίοι δεν εργάστηκαν για την κατάρτιση τους.	
--	--	---	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
2325/2009 ΑΠ (512921)	<p>→ Σύμβαση εργασίας για παροχή υπηρεσιών ή έργου για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.</p> <p>→ Προϋποθέσεις προκειμένου να θεωρείται ότι δεν υποκρύπτει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.</p> <p>→ Περίπτωση σύμβασης έργου βοηθού λογιστή σε γραφείο, η οποία κατά την εργασία της καθόριζε μόνη της τον χρόνο που χρειαζόταν, χωρίς να εποπτεύεται από κάποιον λογιστή, ενώ αυτό που ενδιέφερε τους λογιστές ήταν το τελικό αποτέλεσμα της εργασίας.</p> <p>(Απόρριψη της υπ' αριθμ. 94/2008 ΕφΑθηνών).</p>	<p>→ Η εναγόμενη είχε αναθέσει κατ' αποκλειστικότητα την τήρηση των λογιστικών βιβλίων της και την εκτέλεση του συνόλου των απαιτούμενων λογιστικών εργασιών σε εξωτερικούς συνεργάτες, οι οποίοι ουδέποτε συνεργάστηκαν με την ενάγουσα για διενέργεια λογιστικών εργασιών, εποπτεύοντας αυτήν ή παρέχοντας οδηγίες.</p> <p>→ Καθ' όλο το επίδικο χρονικό διάστημα η ενάγουσα συνεργάστηκε με την 1^η εναγόμενη με σύμβαση έργου (αμειβόμενη με τα' αναφερόμενα στην αγωγή ποσά μηνιαίως).</p> <p>→ Το έργο που είχε αναλάβει η ενάγουσα συνίστατο στην παραλαβή εκ μέρους της από το κατάστημα της 1^{ης} εναγόμενης τιμολογίων και την διαπίστωση με απλούς</p>	<p>→ Απορρίπτει την από 19-12-2008 της ... για ανάιρεση της 94/2008 απόφασης του Εφετείου Αθηνών (που συνεδρίασε στην μεταβατική έδρα Χαλκίδας).</p> <p>→ Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία ορίζει σε επτακόσια (700) ευρώ.</p>

		<p>μαθηματικούς υπολογισμούς της οφειλής κάθε πελάτη της ως άνω εναγόμενης και στη συνέχεια στην σύνταξη και ενημέρωση των σχετικών καρτελών οφειλών των πελατών, δηλαδή εγγράφων άσχετων με τα τηρούμενα από την 1^η εναγόμενη λογιστικά βιβλία, ότι κατά την εργασία της αυτή καθόριζε μόνη της τον χρόνο που χρειαζόταν, χωρίς να εποπτεύεται από κάποιον λογιστή, ότι αυτό που ενδιέφερε τους εναγόμενους ήταν το τελικό αποτέλεσμα της εργασίας της ενάγουσας, δηλαδή η σωστή ενημέρωση των καρτελών οφειλών, ότι κάποιες άλλες εξωτερικές εργασίες, όπως η πληρωμή διαφόρων χρηματικών οφειλών, η αγορά ειδών γραφείου, η έκδοση αποδείξεων είσπραξης, η θεώρηση τιμολογίων στην αρμόδια ΔΥΟ τις οποίες διεκπεραίωσε η ενάγουσα, εντάσσονται στις ανειλημμένες υποχρεώσεις της στα πλαίσια της συναφθείσας σύμβασης έργου.</p>	
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
709/2006 ΑΠ (396416)	<p>Αναγνώριση προϋπηρεσίας των εξαυτώννεοπροσλαμβανομένων, σύμφωνα με τους όρους αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών λογιστών, όπως καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες σ.σ.ε. και δ.α. του ανωτέρω κλάδου. Η ανωτέρω προϋπηρεσία αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση τους, κατατιθέμενη κατά την πρόσληψη τους στον εργοδότη, συνοδευόμενη δε, εντός τριμήνου προθεσμίας από της προσλήψεως, από τα απαραίτητα πιστοποιητικά των εργοδοτών στους οποίους εργάστηκαν ή κατά περίπτωση του αρμοδίου οικονομικού Εφόρου, η ανωτέρω προϋπηρεσία λογίζεται αποδειχθείσα από της προσλήψεως τους. Συνεπώς, εάν δεν πρόκειται για προϋπηρεσία στον ίδιο εργοδότη, οπότε ο τελευταίος οφείλει οίκοθεν να καταβάλει το νόμιμο μισθό της αντίστοιχης μισθολογικής κλίμακας, η υποχρέωση καταβολής στους εργαζομένους της ανωτέρω ειδικότητας του νομίμου μισθού του κλιμακίου με βάση την προϋπηρεσία αρχίζει από την κατά τα ανωτέρω παράδοση στον εργοδότη της υπεύθυνης δηλώσεως και των πιστοποιητικών προϋπηρεσίας των προηγούμενων εργοδοτών (αναιρεί την Εφετείου Θράκης 121/2004).</p>	<p>→ Το Εφετείο δέχτηκε ότι η αναιρεσίβλητη κατά το χρόνο της προσλήψεως της (1.3.1997) στην επιχείρηση της αναιρεσείουσας είχε προϋπηρεσία ένδεκα ετών ως βοηθός λογιστή στις επιχειρήσεις α)... κατά το διάστημα από 1.5.1977 έως 9.11.1979, β)... κατά το διάστημα από 1.9.1991 έως 31.5.1996 και γ)... από 1.1.1987 έως 28.8.1991 και υπολόγισε τις νόμιμες αποδοχές της βάσει του μισθολογικού κλιμακίου που προέκυπτε με συνυπολογισμό και της παραπάνω προϋπηρεσίας. → Με την κρίση του αυτή το Εφετείο στέρησε την απόφαση του νόμιμης βάσης, αφού διέλαβε ανεπαρκή αιτιολογία που δεν επιτρέπει τον αναιρετικό έλεγχο επί της ορθώς ή μη εφαρμογής της παραπάνω κανονιστικής διατάξεως, που έχει ισχύ ουσιαστικού νόμου, καθόσον δεν αναφέρεται στην απόφαση αν η προϋπηρεσία αυτή είχε γνωστοποιηθεί στην αναιρεσείουσα εργοδότης κατά τον παραπάνω</p>	<p>→ Αναιρεί την 121/2004 απόφαση του Εφετείου Θράκης κατά το αναφερόμενο στο σκεπτικό μέρος της. → Παραπέμπει την υπόθεση κατά το μέρος τούτο προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές. → Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στη δικαστική δαπάνη της αναιρεσείουσας, την οποία ορίζει σε εννιακόσια δέκα (910) ευρώ.</p>

		διαγραφόμενο στην Δ.Α, τύπο.	
--	--	------------------------------	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
5/2004 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (347703)	(ΕΕργΔ 2004/480,ΛΟΓΙΣΤΗΣ 2005/1269) → Ποια θεωρούνται ότι έχουν την ιδιότητα του λογιστή σύμφωνα με την Δ.Δ.Δ.Δ Αθηνών 146/1984. → Δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως λογιστές σύμφωνα με την ανωτέρω διαιτητική απόφαση, οι πτυχιούχοι μιας των σχολών που αναφέρει η ανωτέρω απόφαση, οι οποίοι όμως παρέχουν υπηρεσίες άσχετες με τις λογιστικές ή λοιπές οικονομικές εργασίες για λογαριασμό συγκεκριμένου εργοδότη. → Απόρριψη των αγωγικών αξιώσεων της ενάγουσας, διότι όπως αποδείχθηκε είχε παράσχει υπηρεσίες βοηθού	→ Η εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία έχει ως αντικείμενο εργασιών την εμπορία και διανομή κάθε είδους ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών, φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων και μηχανημάτων φαξ, ανταλλακτικών αυτών και αναλωσίμων υλικών. → Με το υπ' αριθμ. 6065/23.2.1993 συμβόλαιο σύστασης Ανώνυμης Εταιρείας, συστάθηκε η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ν.Β.Ε. Α.Ε.» και διακριτικό τίτλο “D” με έδρα την Θεσσαλονίκη. → Μέτοχοι αυτής ήταν η εναγόμενη εταιρεία κατά 65% και ο Χ.Μ. σύζυγος της ενάγουσας της κύριας αγωγής κατά ποσοστό 35%. → Η παραπάνω εταιρεία μέχρι τη συγχώνευσή της δια απορροφήσεως με την εναγόμενη εταιρεία, είχε αναλάβει την αποκλειστική αντιπροσώπευση, διανομή και εμπορία των προϊόντων εμπορίας της εναγόμενης ενώ	→ Εφόσον δεν αποδείχθηκε η επικαλούμενη με την αγωγή εργασιακή ιδιότητα της ενάγουσας ως λογίστριας, η οποία αποτελεί την ιστορική βάση των διεκδικούμενων αξιώσεων της για την καταβολή μισθολογικών διαφορών μεταξύ των νόμιμων αποδοχών της ειδικότητας αυτής και των καταβληθεισών αποδοχών καθώς και των υπολογιζόμενων επί των πρώτων προσαυξήσεων για την επικαλούμενη από την ενάγουσα υπερεργασία της ιδιότητα ήταν παράλληλα αυτής της βοηθού λογιστή και της υπαλλήλου γραφείου εργασίες

<p>λογιστή και υπαλλήλου γραφείου, όχι δε και υπηρεσίες λογίστριας.</p>	<p>μετά την συγχώνευση της λειτουργούσε ως υποκατάστημα της. → Ο Χ.Μ. ήταν διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας «Ν.Β.Ε. Α.Ε.» από τον χρόνο ίδρυσης της μέχρι τη συγχώνευση την με την εναγόμενη και του είχε παραχωρηθεί από το Δ.Σ. η αρμοδιότητα της διοίκησης και της εκπροσώπησης αυτής. → Στις 14.12.1993 υπέβαλε εισήγηση στο Δ.Σ, της «Ν.Β.Ε. Α.Ε.» ότι λόγω αύξησης του κύκλου εργασιών της εταιρείας κρίνεται απαραίτητη η πρόσληψη υπαλλήλου για την εύρυθμη λειτουργία της. → Πρότεινε την πρόσληψη της συζύγου του Ε.Μ. (ενάγουσας), η οποία ήταν ήδη μέλος του Δ.Σ. και διατήρησε την ιδιότητα αυτή μέχρι και την εκλογή του Δ.Σ. της 15.6.1997. → Το Δ.Σ. αποδέχτηκε την πρόταση του αντιπροέδρου και διευθύνοντος συμβούλου Χ.Μ. και τον εξουσιοδότησε να προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την πρόσληψη της ενάγουσας ως υπαλλήλου. → Η ενάγουσα είναι πτυχιούχος από το 1981 της Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ και κατά το χρόνο που αποφασίστηκε η πρόσληψη της ως υπαλλήλου στην εταιρεία «Ν.Β.Ε. Α.Ε.» είχε προϋπηρεσία 16 μηνών περίπου ως βοηθός λογιστή, εργαζόμενη πριν από τη λήψη του πτυχίου της κατά το διάστημα από 22.6.1979 μέχρι 6.5.1980 στην</p>	<p>που είναι διαφορετικές κατά είδος από την εργασία της λογίστριας, πρέπει η αγωγή να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη, καθόσον όλες οι αξιώσεις της ενάγουσας βασίζονται επί μη αποδεικνυόμενης διαφορετικής εργασιακής ιδιότητας ως λογίστριας. → Το δικαστήριο δεν έχει τη δυνατότητα να αποφανθεί για το ποια από τις δύο εργασιακές ιδιότητες της ενάγουσας, αυτής δηλαδή της βοηθού λογιστή ή της υπαλλήλου γραφείου αποτελούσε την κύρια εργασιακή της απασχόληση και να επιδικάσει διαφορές αποδοχών με βάση την τελευταία εφόσον δεν παρέχεται έστω και επικουρική αντίστοιχη ιστορική βάση στην αγωγή. → Με την εκκαλούμενη απόφαση απορρίφθηκε το αγωγή κονδύλι ύψους 1000000δρχ, το οποίο αφορούσε χρηματική ικανοποίηση της ενάγουσας για τη</p>
---	---	--

		<p>επιχείρηση «Ι.С», ενώ από 20.10.1980 μέχρι 17.10.1991 εργάστηκε ως λογίστρια στην επιχείρηση «Σ.Μ. Α.Ε.».</p> <p>→ Η ενάγουσα προσελήφθη με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου την 1.2.1994, προκειμένου να απασχοληθεί στην εταιρεία ως βοηθός λογιστή.</p> <p>→ Η πρόσληψη αναγγέλθηκε νόμιμα από την εργοδότη στον ΟΑΕΔ με την 9.2.1994 αναγγελία πρόσληψης η οποία φέρει τη μη αμφισβητούμενη υπογραφή της ενάγουσας.</p> <p>→ Η αρχική εργοδότη εταιρεία «Ν.Β.Ε. Α.Ε.» σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας της ενάγουσας είχε αναθέσει στο λογιστικό γραφείο του Α.Τ. την κατεύθυνση και επίβλεψη της οικονομικής της κατάστασης για την οποία αυτό ήταν υπεύθυνο και την τήρηση των βιβλίων της επιχείρησης της, όπως το γενικό καθολικό, το ημερολόγιο διαφόρων πράξεων και το αναλυτικό καθολικό.</p> <p>→ Το ανωτέρω λογιστικό γραφείο με τους δικούς του υπαλλήλους, προέβαινε σε έλεγχο όλων των λογιστικών πράξεων, του ταμείου, τηρούσε το γενικό καθολικό που ήταν σε λογισμική μορφή, συνέδεε λογισμικά το εμπορικό πρόγραμμα της εταιρείας με τη γενική λογιστική κατάσταση, έρχονταν σε επικοινωνία με τους ορκωτούς λογιστές, συνέτασσε και υπέγραφε τον ισολογισμό.</p> <p>→ Η ενάγουσα υπό τον έλεγχο και τη διεύθυνση του</p>	<p>ηθική βλάβη που επικαλούνταν ότι υπέστη.</p> <p>→ Ενόψει του κατ' άρθρο 522 Κ.Πολ.Δ., με την άσκηση της έφεσης και τους πρόσθετους λόγους, το παρόν δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν έχει τη δυνατότητα να κρίνει διαφορετικά.</p> <p>→ Μετά την απόρριψη της κύριας αγωγής έπρεπε να απορριφθεί και η προσεπίκληση και η ενωμένη με αυτήν παρεμπόπτουσα αγωγή, δεδομένου ότι αυτή ασκήθηκε υπό την αίρεση παραδοχής της κύριας αγωγής, η οποία όμως αίρεση δεν πληρώθηκε στην προκειμένη περίπτωση, όπως επίσης έπρεπε να απορριφθεί και η πρόσθετη παρέμβαση που άσκησε ο παρεμπιπτόντως εναγόμενος με δήλωση του που καταχωρήθηκε στα πρακτικά συνεδρίασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου υπέρ της κυρίως ενάγουσας εφόσον απορρίφθηκε η αγωγή υπέρ της η πρόσθετη παρέμβαση.</p>
--	--	--	---

		<p>παραπάνω λογιστικού γραφείου παραλάμβανε τις εισπράξεις από τους απασχολούμενους πωλητές της επιχείρησης, πραγματοποιούσε τις εισπράξεις από τους πελάτες καθώς και τις πληρωμές των προμηθευτών, καταχωρούσε τις λογιστικές πράξεις στο λογιστικό σύστημα της εταιρείας που τηρούνταν σε λογισμική μορφή, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, τηρούσε το καθημερινό ταμείο, ασχολούνταν με την καταβολή της μισθοδοσίας του προσωπικού, με τις πληρωμές των εισφορών στο ΙΚΑ, όπως επίσης και με τη σύνταξη των εγγραφών για τις προσλήψεις του προσωπικού.</p>	<p>→ Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο συνεπώς που με την εκκαλούμενη απόφαση δέχτηκε τα ίδια δεν έσφαλε στην εκτίμηση των αποδείξεων και στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου. Γι' αυτό πρέπει να απορριφθεί η έφεση ως κατ' ουσία αβάσιμη.</p>
--	--	--	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
774/1980 ΑΠ (121735)	<p>→ Απόφαση → Εκούσια συμμόρφωση με τελεσίδικη απόφαση, καταβολή κεφαλαίου και εξόδων, δεν αποτελεί αποδοχή → Συλλογικές συμβάσεις-διαιτητικές αποφάσεις, αντικείμενο που ρυθμίζουν, όροι εργασίας → Εργασία μκτής επαγγελματικής φύσεως, εφαρμοζόμενη συλλογική σύμβαση ή διαιτητική απόφαση → Λογιστής, έννοια → Λογιστικά βιβλία,</p>	<p>→ Ο αναιρεσίβλητος (στερούμενος πτυχίου λογιστή) προσελήφθη με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου στις 14/1/1965 → Σκοπός της πρόσληψης ήταν η ανάληψη και εκτέλεση δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών έργων, καθ' όλη την Ελληνική Επικράτεια και η προσφορά των υπηρεσιών του εις τον ελλαδικό χώρο, εργοτάξια της → Η εργασία του συνιστούσε την ενέργεια των πληρωμών του εργοταξίου, του οποίου προΐσταται, τον υπολογισμό των εισφορών του εργοδότη και των</p>	<p>→ Βάσιμοι οι, εκ του άρθρ. 559 αριθ. 19, πρώτος κατά το δεύτερο μέρος του, δεύτερος κατά το πρώτο μέρος του, έκτος και έβδομος κατά το δεύτερο μέρος του λόγου της αναιρέσεως → Αναιρεί την Εφ. Αθ. 6510/1978</p>

	<p>έννοια → Βοηθοί λογιστών, έννοια → Άρνηση εργοδότη για να την χορηγήσει → Αύξηση αποδοχών αδείας κατά 10% → Προϋποθέσεις</p>	<p>ασφαλισμένων, την προμήθεια και πληρωμή των αναγκαίων για τα έργα υλικών, την έκδοση γραμματίων είσπραξης και τη σύνταξη δελτίων συμψηφισμού → Τις παραπάνω πράξεις καταχωρούσε, μετά από λογιστική ανάλυση και διατύπωση οικονομικών πράξεων, χωρίς οδηγίες ή κατευθύνσεις λογιστή ή αρχιλογιστή, σε βιβλία ταμείου και συγχωνευτικά διπλότυπα, στα οποία παρίστατο οι οικονομικές πράξεις που πραγματοποιούνταν στο εργοτάξιο κάθε μέρα → Κάθε μήνα τα συμψηφιστικά δελτία στέλνονταν στην Αθήνα στο κεντρικό λογιστήριο → Στον αναιρεσίβλητο δεν χορηγήθηκε κατά τα έτη 1972, 1973 και 1975 άδεια, διότι δεν υπήρχε αντικαταστάτης → Η εκτέλεση των εργασιών του γινόταν μέχρι 20/5/1977</p>	
--	---	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1394/1979 ΑΠ (125229)	<p>→ Λογιστές → Βοηθοί λογιστών → Αποδοχές → Προσδιορισμός των αποδοχών με ΔΔΔΔ → Περιεχόμενο της εργασίας του βοηθού λογιστή κατά την ΔΔΔΔ</p>	<p>→ Η αναιρεσίβλητος από 1/3/1971 ως 31/12/1975 υπηρετεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στην διεύθυνση οικοδομικών υπηρεσιών του αναιρεσειόντος στον κλάδο της στατιστικής υπηρεσίας, συντάσσοντας τα αναγκαία στατιστικά στοιχεία για την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία και στο αρχείο κίνησης ασθενών απασχολούμενη με τη</p>	<p>→ Το Εφετείο παραβίασε τους κανόνες ουσιαστικού δικαίου, έχοντας δεχθεί ότι η αναιρεσίβλητος δικαιούται μειζόνων βασικών μισθών και επιδίκασε διαφορά μεταξύ των καταβαλλομένων και των δεκτών</p>

		<p>τήρηση και ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, τη σύνταξη καταστάσεων κ άλλων εγγράφων που είχαν ανάλυση κ λογιστική διατύπωση οικονομικών πράξεων, τα οποία καταχωρούνταν μετά σε λογιστικά βιβλία με πλήρη αντιγραφή ή εν περιλήψει → Ειδικότερα ασχολούνταν με: → την ενημέρωση των λογιστικών καρτελών ασθενών του Δημοσίου απασχολούμενη με τη χρέωση των φαρμάκων, εξετάσεων, παρακλινικών εξετάσεων κοστολογούμενων υπ' αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και με τον υπολογισμό των νοσηλειών και της συμμετοχής των ασθενών στην αξία αυτών → τη καταχώρηση στις μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις αναλυτικά και συγκεντρωτικά κατά ασφαλιστικά ταμεία όλων των μηνιαίων χρεώσεων εκάστου ασθενούς και υποβολή αυτών στα αρμόδια Υπουργεία → τη σύνταξη και αποστολή λογαριασμών σε τρεις σειρές, εκ των οποίων την 'Α εκδίδει προσωπικά η αναιρεσίβλητος για κάθε ασθενή χωριστά κ κατά ταμείο, για τους ασθενείς ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΕΒΕ και αποστέλλονται οι λογαριασμοί σε καταστάσεις για κάθε ταμείο → τη τήρηση αναλυτικών καταστάσεων χρεοπιστώσεως ασθενών νοσηλευόμενων ιδίας</p>	<p>γενομένων ως οφειλομένων νόμιμων αποδοχών → Πρέπει να γίνει δεκτός ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το μέρος που επιδικάστηκε κατά παραδοχή της αγωγής → Αναιρεί μερικά την Εφ. Αθ. 6993/1993</p>
--	--	---	---

		<p>δαπάνης</p> <p>→ την είσπραξη λογαριασμών νοσηλίων από τα ασφαλιστικά ταμεία κ από ιδιώτες νοσηλευόμενους</p> <p>→ τη τήρηση κ άλλων επί μέρους βοηθητικών κ λογιστικών βιβλίων για τη πλήρη παρακολούθηση της νοσηλείας κ πληρωμή των λογαριασμών των ασθενών</p> <p>→ τη τήρηση του μητρώου ασθενών του Δημοσίου</p> <p>→ τη σύνταξη δελτίων παροχής υπηρεσιών λογαριασμών δημοσίων υπαλλήλων</p> <p>→ την έκδοση γραμματίων είσπραξης</p> <p>→ τη καταχώρηση των ατομικών λογαριασμών στο βιβλίο εσωτερικής χρήσης, οι οποίες καταχωρήσεις περιείχαν ανάλυση οικονομικής πράξης, λογιστική διατύπωση κ καταχώρηση της εγγραφής στο ημερολόγιο</p> <p>→ τη τήρηση βιβλίων εξερχομένων ασθενών με πλήρη στοιχεία αυτών</p> <p>→ τη σύνταξη ατομικών δελτίων, συγκεντρωτικού πίνακα κίνησης των ασθενών κατά μήνα κ αποστολή του στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία</p> <p>→ τη σύνταξη καταστάσεων φυματικών ασθενών κ αποστολή στο Ανατολικό διαμέρισμα της Νομαρχίας Αττικής</p> <p>→ τη σύνταξη ατομικών δελτίων νέων φυματικών κ αποστολή αυτών στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών</p> <p>→ τη σύνταξη μηνιαίου δελτίου φυματικών κ ανά</p>	
--	--	--	--

		<p>τρίμηνο συγκεντρωτικού κ αποστολή στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών → τη παρακολούθηση των πνευμονικών ασθενών εισελθόντων κ εξελθόντων, τη σύνταξη των οικείων δελτίων και την αποστολή στο ΙΚΑ</p>	
--	--	---	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1711/1987 ΑΠ (38177)	<p>→ Μίσθωση εργασίας → Βοηθοί λογιστές → Αποδοχές → Περίπτωση ΚΤΕΛ → Ποιοι θεωρούνται βοηθοί λογιστές κατά τις ισχύουσες συλλογικές ρυθμίσεις εργασίας → Με την κήρυξη τους ως υποχρεωτικές ισχύουν για όλους ανεξαιρέτως τους εργοδότες όταν απασχολούν μισθωτούς του επαγγέλματος αφορούν → Λόγος αναίρεσης που επικαλείται αορίστως παραβίαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας για την έννοια του βοηθού λογιστή απορρίπτεται ως απαράδεκτος. Εφόσον δεν αναφέρονται επακριβώς ποια διδάγματα παραβιάστηκαν και ποιους κανόνες δικαίου την ερμηνεία αφορούν</p>	<p>→ Κατά το χρονικό διάστημα από 23/3/1978 έως 31/8/1982 η αναιρεσείουσα προσέφερε στο αναιρεσίβλητο ΚΤΕΛ νομού Κοζάνης την ακόλουθη εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έλεγχε τα ημερήσια φύλλα στα οποία αναγράφονταν οι ώρες εργασίας του προσωπικού κίνησης και διόρθωνε τα λάθη • τύπωνε το βιβλίο ωραρίου και συγκεκριμένα αντέγραφε σ' αυτό τις ώρες ημερήσιας εργασίας του προσωπικού με βάση τα δελτία που έλεγχε • συνέτασσε τις μηνιαίες καταστάσεις ωρών εργασίας του προσωπικού κίνησης και συγκεκριμένα αντέγραφε σ' αυτό τις ώρες ημερήσιας, νυχτερινής, υπερωριακής εργασίας, το βασικό ημερομίσθιο, τις διάφορες προσαυξήσεις και το σύνολο των μηνιαίων αποδοχών του προσωπικού <p>→ Υπολόγιζε τις παραπάνω αποδοχές με</p>	<p>→ Οι περί του αντιθέτου λοιποί τέσσερις λόγοι αναιρέσεως από το άρθρο 539 αριθ. 1 κ 19 ΚΠολ.Δ ν' απορριφθούν ως αβάσιμοι → Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το μέρος του με το οποίο προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο παραβίασε τα διδάγματα της κοινής πείρας για την έννοια του βοηθού λογιστή, πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτος, γιατί είναι αόριστος, εφόσον δεν αναφέρονται ποια ακριβώς διδάγματα της κοινής πείρας παραβιάστηκαν και ποιους κανόνες δικαίου την ερμηνεία αφορούν → Επικυρώνει την 252/1985 Εφετ.</p>

		<p>βάση τους σχετικούς πίνακες των βασικών μισθών ή ημερομισθίων, επιδομάτων κλπ, που είχε καταρτίσει το λογιστήριο για τη διευκόλυνση της, που χαρακτηριστικά ονομαζόταν «τυφλοσούρτες»</p>	<p>Λαρίσης</p>
--	--	--	----------------

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
<p>1793/1987 ΑΠ (18681)</p>	<p>→ Λογιστές → Ποιοι θεωρούνται λογιστές και βοηθοί λογιστές → Τήρηση λογιστικών βιβλίων → Διαφορά αποδοχών βοηθού λογιστή και λογιστή → Απόρριψη σχετικής αγωγής → Αναίρεση λόγω παραβίασης ΣΣΕ και δα</p>	<p>→ Με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, οι αναιρεσεύουσες, που έχουν απολυτήριο γυμνασίου και πτυχίο λογιστικής σχολής μονοετούς φοιτήσεως, προσελήφθησαν από το αναιρεσίβλητο ως βοηθοί λογιστή, η πρώτη στις 5/12/1970, η δεύτερη στις 1/9/1964, η τρίτη στις 5/12/1970, η τέταρτη στις 4/12/1970, η πέμπτη στις 5/12/1970 κ η έκτη στις 21/6/1973 → Για το επίδικο χρονικό διάστημα από 1/1/1978 ως 31/5/1982 για τις πέντε πρώτες και από 1/1/1978 ως 31/5/1983 για την έκτη εργάστηκαν στο λογιστήριο του αναιρεσίβλητου και εκτελούσαν τις εργασίες: • συνέτασσαν τα έντυπα δελτία παροχής υπηρεσιών, τα ημερήσια λογιστικά δελτία στα οποία καταχωρούσαν τα προμηθευόμενα φάρμακα και τιμολόγια κατ' αξία, τα εντάλματα πληρωμής, τα συμψηφιστικά δελτία νοσηλίων, που περιείχαν τους λογαριασμούς των</p>	<p>→ Το Εφετείο, που δέχτηκε ότι οι αναιρεσεύουσες θεωρούνται βοηθοί λογιστή και μετά την εξαφάνιση της πρωτοδίκου αποφάσεως απέρριψε την αγωγή, με την οποία ζητούσαν να αναγνωρισθεί δικαστικώς ότι δικαιούνται τα αναφερόμενα σε αυτή ποσά, ως διαφορά αποδοχών βοηθού λογιστή και λογιστή, παραβίασε τις διατάξεις των ΣΣΕ κ ΔΑ και κατέστησε αναιρετέα την προσβαλλόμενη απόφαση του (Εφ. Αθ. 5341/1985) κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ. και το βάσιμο πρώτο λόγο αναιρέσεως, κατά το πρώτο μέρος του</p>

		<p>διαφόρων ασφαλιστικών ταμείων και το αναλυτικό ημερολόγιο σε κινητά φύλλα</p> <ul style="list-style-type: none"> • συμπλήρωναν τα έντυπα λογιστικών καταστάσεων κατά τις στήλες χρέωσης και πίστωσης και τα περιέχοντα ανάλυση λογαριασμού αποτελεσμάτων <p>→ Σε όλα τα παραπάνω έγγραφα υπέγραφαν οι αναιρεσείουσες ως λογιστές και ο Προϊστάμενος του λογιστηρίου ή ο διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών</p>	
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
80/1990 ΕΦ ΘΕΣΣΑΛ (7909)	→ Λογιστές → Κριτήριο κρίσιμο για το χαρακτηρισμό κάποιου ως λογιστή	<p>→ Ο εναγόμενος, που είχε αναλάβει την προώθηση κ πώληση των προϊόντων (συσσωρευτών) της Α.Ε.Α. στην Βόρεια Ελλάδα, με ποσοστά επί της τιμής των πωλήσεων που θα πραγματοποιούσε, προσέλαβε στις 15/5/1984 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου ως υπάλληλος κ ειδικότερα για να βοηθάει σε όλες γενικά τις εργασίες σχετικά με την πώληση των συσσωρευτών, τον ενάγωντα αδερφό του</p> <p>→ Ο ενάγων, παρά την συγγενική του σχέση με τον εναγόμενο, τελούσε υπό την νομική εξάρτηση αυτού, κάτω δηλαδή από τις οδηγίες κ τις κατευθύνσεις του ως προς τον τόπο, το χρόνο κ τη μορφή της εργασίας</p> <p>→ Ο ενάγων τηρούσε τις καρτέλες των πελατών,</p>	<p>→ Εφόσον οι εργασίες που εκτελούσε ο ενάγων, δεν ανήκουν στα καθήκοντα του λογιστή, δεν μπορούν αυτές να του προσδώσουν την ιδιότητα αυτή κ να εφαρμοσθούν οι διαιτητικές αποφάσεις, που ρυθμίζουν τους όρους αμοιβής κ εργασίας των λογιστών, με βάση τις οποίες ζητεί την ανάλογη διαφορά των αποδοχών του</p>

		<p>απαντούσε στα τηλέφωνα, έκοβε τα δελτία αποστολής εμπορευμάτων, παρακολουθούσε την κίνηση της αποθήκης με ειδικό βιβλίο που τηρούσε κ εισέπραττε χρήματα τα οποία καταχωρούσε σε βιβλίο</p> <p>→ Τα δύο βιβλία που τηρούσε ο ενάγων ήταν πρόχειρα βιβλία που απεικόνιζαν απλώς την κίνηση της εργασίας του εναγόμενου</p> <p>→ Ο εναγόμενος δεν είχε καμία οργανωμένη επιχείρηση που είχε ανάγκη από λογιστή</p>	
--	--	---	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
636/1993 ΑΠ (61444)	<p>→ Επίδομα ισολογισμού στους λογιστές κ βοηθούς λογιστές</p> <p>→ Διαιτητική απόφαση 146/1984</p> <p>→ Δεν οφείλεται επίδομα ισολογισμού εάν εκ νομικών ή πραγματικών λόγων δεν συντάχθηκε ισολογισμός</p> <p>→ Δεν συνιστά σύνταξη ισολογισμού ΑΕ η συγκέντρωση κ λογιστική επεξεργασία στοιχείων που είναι αναγκαία για τη σύνταξη κ την υποβολή δηλώσεως φόρου εισοδήματος ούτε η σύνταξη μηνιαίων ισοζυγίων</p> <p>→ Αναίρεση εφετειακής απόφασης που έκρινε ότι</p>	<p>→ Οι αναιρεσίβλητοι έχουν προσληφθεί ως λογιστές από την αναιρεσείουσα ανώνυμη εταιρεία, που στο λογιστήριο της κ τα παραρτήματα του απασχολεί περισσότερους από 30 λογιστές</p> <p>→ Από 5/9/1988 η αναιρεσείουσα τέθηκε υπό εκκαθάριση</p> <p>→ Μετά τη θέση της υπό εκκαθάριση συντάχθηκε ισολογισμός για την οικονομική της κατάσταση κ καταβλήθηκε γι' αυτόν στους αναιρεσίβλητους το σχετικό επίδομα</p> <p>→ Η αναιρεσείουσα δεν συνέταξε ισολογισμό για την διαχειριστική περίοδο 5/9/1988 ως 5/9/1989, ισχυριζόμενη</p>	<p>→ Πρέπει να γίνει δεκτός ο μοναδικός απ' το εδάφιο 1 του άρθρου 560 ΚΠολΔ λόγος της κρινόμενης αναιρέσεως, προέκταση του οποίου αποτελούν, κατ' ορθή υπαγωγή, κ τα διαλαμβανόμενα στο αναιρετήριο υπό τον αριθμό 2 κ ν' αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση</p> <p>→ Πρέπει να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιώς (άρθρο 580 παράγρ. 3 ΚΠολΔ) ως</p>

	<p>δικαιούνται του εν λόγω επιδόματος οι λογιστές ΑΕ υπό εκκαθάριση για τη συγκέντρωση των κατά τα άνω στοιχείων κ την υποβολή των αποτελεσμάτων της εκκαθάρισεως στη γενική συνέλευση των μετόχων</p>	<p>ότι δεν υποχρεούται σε σύνταξη ισολογισμού (ως διανύουσα το στάδιο της εκκαθάρισης) → Απ' τους αναιρεσίβλητους εργάστηκαν μέσα στη διαχειριστική περίοδο στο λογιστήριο για τη συγκέντρωση κ επεξεργασία όλων των στοιχείων προς σύνταξη κ υποβολή στη ΦΑΕΕ Αθηνών της δηλώσεως φόρου εισοδήματος, καθώς κ για τη σύνταξη μηνιαίων ισοζυγίων, όλοι, πλην των Θ.Π κ Π.Β που είχαν αποσπασθεί από 1/4/1988 στο Υπουργείο Γεωργίας και οι Α.Γ, Β.Ζ, Α.Α κ Γ.Π μέχρι τον Ιούνιο του 1989 που αποσπάστηκαν στο άνω Υπουργείο, οι Ε.Σ, Κ.Κ κ Τ.Σ μέχρι τις 23/9/1989 που αποσπάστηκαν στο άνω Υπουργείο κ τέλος ότι στην δήλωση φόρου εισοδήματος περιελήφθησαν όλα τα στοιχεία που θα περιλαμβάνονταν κ στον ισολογισμό αν αυτός συντασσόταν</p>	<p>ισόβαθμο κ ομοειδές δικαστήριο μ' αυτό που εξέδωσε την αναιρούμενη απόφαση</p>
--	--	--	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
926/1999 ΑΠ (280065)	→ Ο λογιστής που διατηρεί δικό του λογιστικό γραφείο κ αναλαμβάνει την διεκπεραίωση των λογιστικών υποθέσεων κ διαφόρων επιχειρήσεων, ο οποίος αναλαμβάνει	→ Ο αναιρεσείων είναι λογιστής με λογιστικό γραφείο στην Αθήνα κ αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση των λογιστικών υποθέσεων κ διαφόρων	→ Απορρίπτει την από 2 Ιουλίου 1999 αίτηση του Σπυρίδωνος Λύκουρα για αναίρεση της 2775/1998 απόφασης του

	<p>την διεκπεραίωση των λογιστικών υποθέσεων επιχειρήσεως με μηνιαία αμοιβή, μεταβαίνων προς τούτο στην έδρα της 1 ή 2 φορές την εβδομάδα, απασχολούμενος σε αυτήν επί 1 ή 2 ώρες κάθε φορά ή σε κάθε περίπτωση όσο χρόνο χρειάζεται για να εκτελέσει την ανωτέρω εργασία του κ ο οποίος με αποκλειστική ευθύνη κ πρωτοβουλία του καθόριζε τις ημέρες κ τις ώρες της απασχολήσεως του, χωρίς την παραμικρή παρέμβαση της επιχείρησης, δεν ήταν ασφαλισμένος στο ΙΚΑ κ εκτελούσε την εργασία του στην έδρα της επιχείρησης, διότι η τελευταία δεν είχε άδεια τήρησης των λογιστικών βιβλίων σε άλλο κατάσταση, θεωρείται ότι συνδέεται με την επιχείρηση με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας (με μειοψ. ενός μέλους)</p>	<p>επιχειρήσεων → Η αναιρεσίβλητη του είχε αναθέσει τη διεκπεραίωση των λογιστικών υποθέσεων της με μηνιαία αμοιβή 200000δρχ → Ο αναιρεσειών πήγαινε στην έδρα της αναιρεσίβλητης μία ή δύο φορές την εβδομάδα απασχολούμενος επί μία ή δύο ώρες κάθε φορά ή σε κάθε περίπτωση όσο χρειαζόταν για να εκτελέσει την εργασία αυτή → Ο αναιρεσειών με δική του ευθύνη κ πρωτοβουλία καθόριζε τις ημέρες κ τις ώρες της απασχόλησης του, χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση της αναιρεσίβλητης → Δεν ήταν ασφαλισμένος στο ΙΚΑ χωρίς να έχει διαμαρτυρηθεί ποτέ γι' αυτό → Εκτελούσε την εργασία του στην έδρα της αναιρεσίβλητης διότι δεν είχε άδεια τήρησης των λογιστικών βιβλίων της σε άλλο κατάσταση</p>	<p>Εφετείου Αθηνών → Καταδικάζει τον αναιρεσειώντα στα δικαστικά έξοδα, τα οποία ορίζει σε διακόσιες σαράντα χιλιάδες (240000) δρχΑ</p>
--	---	--	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
927/1990 ΑΠ (3818)	→ Βοηθός Λογιστής → Προϋπηρεσία	→ Η αναιρεσειούσα το χρονικό διάστημα από 1/8/1951 ως	→ Ο αντίθετος από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, μοναδικός λόγος

	για καθορισμό αποδοχών → Υπολογίζεται μόνο ο χρόνος υπηρεσίας που ο εργαζόμενος απασχολείται σε καθήκοντα συναφή με αυτά του βοηθού λογιστή	24/9/1971 που εργάστηκε στην Κεντρική Διεύθυνση του Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου ως δακτυλογράφος, δεν απασχολήθηκε σε καθήκοντα συναφή κ ομότιμα της θέσεως του βοηθού λογιστή	αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι για τους βοηθούς λογιστές συνυπολογίζεται κάθε προϋπηρεσία αυτών ως υπαλλήλων γραφείου, χωρίς να ερευνάται αν κ σε ποιο βαθμό είναι αυτή συναφής με τα καθήκοντα του βοηθού λογιστή, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος → Απορρίπτει την αίτηση περί αναιρέσεως υπ' αριθ. 3235/1989 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών
--	--	--	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1062/1998 ΑΠ (275325)	→ Σύμβαση εργασίας → Έννοια εξαρτημένης εργασίας → Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου λογιστή, ο οποίος δεν έδιδε παρουσία στην επιχείρηση συγκεκριμένες ημέρες, παρά μόνο για την εκπλήρωση των αναγκών της επιχείρησης → Αναίρεση της προσβαλλόμενης 2374/96 ΕφΑθ για έλλειψη αιτιολογίας σχετικά με το ζήτημα της ύπαρξης ή μη νομικής εξάρτησης μεταξύ του αναιρεσιόχου κ του εργοδότη	→ Ο αναιρεσιόχου με σύμβαση αορίστου χρόνου που καταρτίστηκε προφορικά στην Αθήνα την 13.1.1988 προσλήφθηκε από την αναιρεσιβλήτη για ν' απασχοληθεί ως λογιστής της, η οποία διατηρεί κατάστημα πώλησης ανδρικών ειδών ένδυσης στην οδό Αμερικής 13 → Συμφωνήθηκε ότι ο αναιρεσιόχου θα προσέρχεται μόνο δύο φορές την εβδομάδα κ ειδικότερα μία απογευματινή κ οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας επί πεντάωρο κ κάθε Σάββατο πρωί επί εξάωρο → Ο μισθός του συμφωνήθηκε στην αρχή να είναι 60000 δρχ το μήνα	→ Το Εφετείο παραβίασε εκ πλαγίου τις διατάξεις, αφού διέλαβε στην απόφαση του ανεπαρκή αιτιολογία αναφορικά με το χαρακτηρισμό της σχέσεως των διαδίκων → συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, κατά τους βάσιμους από το άρθρο 559 αριθ. 19 λόγους της αναιρέσεως (πρώτο της αιτήσεως κ τέταρτο πρόσθετο), κ να παραπεμφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω έρευνα στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση αυτή, συντιθέμενο από

		<p>→ Κατά τη διάρκεια της εργασίας του δεν ήταν ασφαλισμένος στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία</p> <p>→ Κατά το χρόνο που εργαζόταν στην αναιρεσίβλητη, ο αναιρεσείων εργαζόταν παράλληλα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου κ με πλήρη ωράριο εργασίας στην εταιρία «Π.Α.Ε.» κ με μειωμένο ωράριο εργασίας στην «Π.Α.Ε.» από τα έτη 1986 κ 1979 αντίστοιχα</p> <p>→ Μετά από τέσσερα κ πλέον έτη συνεργασίας των διαδίκων ο αναιρεσίων στις 25/6/1992 απέστειλε επιστολή με την ίδια ημερομηνία στο διαχειριστή της ανιρεσίβλητης με την οποία γνωστοποιούσε την οικειοθελή αποχώρηση του</p>	<p>άλλους δικαστές</p> <p>→ Δέχεται την αίτηση για αναίρεση της απόφασης 2374/1996 ΕφΑθ</p>
--	--	---	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1171/1995 ΑΠ (163734)	<p>→ Μίσθωση εργασίας</p> <p>→ Στοιχεία προσδιοριστικά της έννοιας «βοηθός λογιστή»</p> <p>→ Δυνατή η επιβολή από τον εργοδότη κ υπαλληλικών εργασιών για τη συμπλήρωση του ωραρίου εργασίας</p> <p>→ Δεν είναι βοηθός λογιστή αυτός που απασχολείται με την απλή κ μόνο</p>	<p>→ Η αναιρεσίβλητη εταιρία προσέλαβε την αναιρεσείουσα το έτος 1977 με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, για να προσφέρει σε αυτήν τις υπηρεσίες της ως υπάλληλος γραφείου</p> <p>→ Αρχικά εργάστηκε στο κατάστημα εκθέσεως παιχνιδιών που η αναιρεσίβλητη διατηρούσε στο κέντρο των Αθηνών</p>	<p>→ Το Εφετείο δεν παραβίασε τις διατάξεις της 146/1984 δ.α., ούτε ευθέως ούτε εκ πλαγίου συνεπώς είναι αβάσιμος ο υπό ψηφίο Β λόγος της αναιρέσεως</p> <p>→ οι υπό ψηφίο Α αριθ. 1 κ λόγοι αναιρέσεως πλήττουν την απόφαση του Εφετείου ως προς την εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων κ άρα είναι</p>

	<p>καταμέτρηση εμπορευμάτων κ την απλή κ μόνο ενημέρωση των καρτελών, με καταχώρηση των ειδών κατά ποσότητα κ είδος → Περιστατικά → Δεν συνιστά «πράγμα» το οποίο ελήφθη υπόψη χωρίς να προταθεί, το γεγονός ότι η αναιρεσείουσα καθυστέρησε να διεκδικήσει τις επίδικες διαφορές αποδοχών → Απόρριψη των λόγων αναίρεσης για παραβίαση κανόνων δικαίου, για έλλειψη αιτιολογίας, για μη λήψη υπόψη μέσων αποδείξεως κ για λήψη υπόψη μη προταθέντων «πραγμάτων»</p>	<p>→ Από τον Σεπτέμβριο του 1979 εργάζεται στην έδρα της αναιρεσίβλητης στις ... Αττικής ως υπάλληλος γραφείου απασχολούμενη με την έκδοση τιμολογίων, δελτίων αποστολής, πιστωτικών σημειωμάτων, δελτίων αποστολής, πιστωτικών σημειωμάτων, δελτίων παραγγελιών → με την εισαγωγή του μηχανογραφικού συστήματος αναιρεσείουσας στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή αυτή είχε πλέον τη δυνατότητα να εκπληρώνει τα καθήκοντα της με το νέο αυτό σύστημα</p>	<p>απαράδεκτοι → Ο υπό ψηφίο Α αριθ. 3 λόγος είναι αβάσιμος διότι από την προσβαλλόμενη απόφαση συνάγεται ότι το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη του προκειμένου να καταλήξει στο αποδεικτικό του συμπεράσμα κ τα μνημονευόμενα στο λόγο αυτό υπό στοιχεία 3α, 3β, 3γ, 3δ αποδεικτικά μέσα τα οποία είχε επικαλεσθεί κ προσκομίσει η αναιρεσείουσα → Το γεγονός ότι η αναιρεσείουσα καθυστέρησε να διεκδικήσει τις επίδικες διαφορές αποδοχών είναι απλό επιχείρημα υπέρ των απόψεων της αναιρεσίβλητης, ότι δεν οφείλει αυτές τις αποδοχές κ δεν συνιστά «πράγμα» το οποίο λήφθηκε υπόψη από το δικαστήριο χωρίς να προταθεί, άρα είναι απαράδεκτος ο υπό ψηφίο Γ λόγος αναιρέσεως με τον οποίο υποστηρίζεται το αντίθετο → Πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως → Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της 71/1995 αποφάσεως ΕφΑθ</p>
--	---	--	---

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1292/1984 ΑΠ (89140)	<p>→ Λογιστής</p> <p>→ Ποιοι θεωρούνται λογιστές</p> <p>→ Λογιστικά βιβλία</p> <p>→ Τήρηση αυτών από λογιστή</p> <p>→ Εργασίες μη ανήκουσες στα καθήκοντα του λογιστή</p> <p>→ Τήρηση λογιστικών βιβλίων δεν αποτελεί η απλή κατ' αντιγραφή καταχώρηση και η σύνταξη των παραστατικών εγγράφων</p>	<p>→ Ο αναιρεσιόντας προσελήφθη στην υπηρεσία του αναιρεσιβλήτου στις 2/1/1952 ως ταμίας</p> <p>→ Η εργασία του είχε ως αντικείμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έκδοση γραμματίων είσπραξης κ ενταλμάτων πληρωμής • ενημέρωση ημερήσιας ταμιακής κίνησης κατά πίστωση κ χρέωση • εξαγωγή κ συμφωνία υπολοίπου μετρητών • εισπράξεις και πληρωμές • τήρηση, φύλαξη διαμαρτυρομένων συναλλαγματικών πελατών • προμήθεια, φύλαξη κ διάθεση εντύπων χαρτοσήμου συναλλαγματικών κ κινητού χαρτοσήμου, μετά οικείου καθολικού • άνοιγμα κ κλείσιμο του καταστήματος στο οποίο στεγαζόταν το ταμείο κ το λογιστήριο • επιτήρηση της καθαρίστριας • σύνταξη των μισθοδοτικών καταστάσεων του υπαλληλικού προσωπικού κ τις υπερωρίες αυτών • έκδοση ενταλμάτων πληρωμής των μισθών κ των γραμματίων είσπραξης προς πίστωση του λογαριασμού των ασφαλιστικών εισφορών προς μελλοντική απόδοση στους ασφαλιστικούς φορείς κ χρέωση αυτών • έλεγχο των παρουσιών κ απουσιών του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού • ανάλογη κράτηση απουσιών για έκδοση γραμματίων είσπραξης προς πίστωση οικείας δαπάνης κ χρέωση λογαριασμού ταμείου • τήρηση μητρώου υπαλληλικού προσωπικού προς απόδοση ασφαλιστικών εισφορών • έκδοση οικείων ενταλμάτων προς χρέωση των σχετικών 	<p>→ Πρώτος, δεύτερος και τέταρτος λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι</p>

		<p>λογαριασμών κ πίστωση του ταμείου</p> <ul style="list-style-type: none"> •ενημέρωση ενσήμων ΙΚΑ επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων του υπαλληλικού προσωπικού •τήρηση γενικού καθολικού εξόδων διαχείρισης τόκων κ προμηθειών κ στο ημερολόγιο ταμείου <p>→ Η ανειρεσίβλητος διατηρούσε πλήρως επανδρωμένη υπηρεσία λογιστηρίου αποτελούμενη από έναν αρχιλογιστή, ένα λογιστή κ δύο βοηθών λογιστή</p>	
--	--	---	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
1356/1990 ΑΠ (3825)	<p>→ Μίσθωση εργασίας</p> <p>→ Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας των λογιστών κ βοηθών λογιστών που χειρίζονται λογιστικές μηχανές</p> <p>→ Έννοια λογιστικής μηχανής</p> <p>→ Δεν είναι τέτοιες οι μηχανές που εκτελούν απλές αριθμητικές πράξεις</p> <p>→ Οι περιστασιακά απασχολούμενοι δικαιούνται του επιδόματος μόνο για το διάστημα της περιστασιακής απασχόλησης τους με το χειρισμό λογιστικών μηχανών</p> <p>→ Απορρίπτεται η αίτηση ΔΔΔΔ ΑΘ. 2/1984 περί</p>	<p>→ Η αναιρεσείουσα – ενάγουσα βοηθός λογιστή εργάστηκε μόνο επί δύο μέρες μηνιαίως στο χειρισμό ηλεκτρονικού υπολογιστή καταχωρώντας χρεοπιστώσεις λογαριασμών, λόγω κωλύματος της μονίμου χειρίστριας Λ.Κ, συνολικά επί 19 μέρες από 1/1/1984 μέχρι τη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας στις 14/9/1984</p> <p>→ Για το παραπάνω χρονικό διάστημα έλαβε προσαύξηση ποσοστού 15%, 34000 δραχμών συνολικά</p>	<p>→ Οι πρώτος, δεύτερος κ τρίτος λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι</p> <p>→ Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως της υπ' αριθ. 2715/1986 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών</p>

	αναίρεσης της 2715/1986 του ΕΦΑΘ		
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
9995/2000 ΕΦ ΑΘ (313022)	→ Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας → Στοιχείο της σύμβασης και διάκριση από τη σύμβαση έργου → Κρίση ότι η σχέση που συνέδεε την ενάγουσα λογίστρια με την εναγόμενη εταιρεία είναι αυτή της σύμβασης ανεξάρτητων υπηρεσιών και όχι εξαρτημένης εργασίας → Περιστατικά	→ Στις 3-6-1997 καταχωρήθηκε στο μητρώο Α.Ε. η υπ' αριθμ Κ2-4680/3-6-1997 απόφαση του Υ. Ανάπτυξης σύμφωνα με την οποία ενεκρίθη η με απορρόφηση συγχώνευση την Α.Ε. με την επωνυμία «ΤΙΤΑΝ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» από την Α.Ε. «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ Α.Ε.» πρώτη των εναγομένων → Στις 31-8-1994 καταχωρήθηκε στο μητρώο Α.Ε. η υπ' αριθμ Κ2-4680/3-6-1997 απόφαση του Υ. Ανάπτυξης σύμφωνα με την οποία ενεκρίθη η με απορρόφηση συγχώνευση την Α.Ε. με τις επωνυμίες «ΓΕΛΜΕ Α.Ε.», «ΒΙΕΜΕΚ Α.Ε.» ΚΑΙ «ΕΛΜΕ Α.Ε.» από την Α.Ε. «ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ, ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ» → Η ενάγουσα που είναι λογίστρια, συμφώνησε το 1989 με τις ανωτέρω εταιρίες που απορροφήθηκαν από τις εναγόμενες να παρέχει σε αυτές τις υπηρεσίες της ως διατηρήτρια ηλεκτρονικού υπολογιστή και	→ Δεν θεμελιώνεται σχέση μίσθωσης εργασίας αλλά σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών, επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του εργατικού δικαίου και οι διατάξεις περί καταβολής δώρων εορτών, αδείας και επιδόματος αδείας και αδείας μητρότητας, τις οποίες και επικαλείται η ενάγουσα για να θεμελιώσει τις δια της αγωγής της ασκούμενες αξιώσεις της → Η εκκαλούμενη απόφαση, που δέχτηκε τα αντίθετα και συγκεκριμένα ότι μεταξύ των διαδίκων υφίστατο σύμβαση μισθώσεως εργασίας και δέχτηκε την παραπάνω αγωγή ως βάσιμη κατ' ουσία και επιδίκασε στην ενάγουσα τα αιτηθέντα με αυτήν ποσά, έσφαλε κατά τους βάσιμους λόγους των εφέσεων

		<p>συγκεκριμένα να καταχωρεί τα λογιστικά στοιχεία των εταιριών αυτών που τις δινόταν στο μηχανογραφικό τους σύστημα</p> <p>→ Ως τόπος παροχής των υπηρεσιών της ορίστηκε τα γραφεία των εταιριών, όπου βρισκόταν το μηχανογραφικό τους σύστημα</p> <p>→ Η ενάγουσα πήγαινε σχεδόν καθημερινά στα γραφεία των ανωτέρω εταιριών, οι οποίες άνηκαν στον όμιλο TITAN και συστεγαζόταν για να καταχωρεί τα λογιστικά τους στοιχεία στο μηχανογραφικό τους σύστημα και απασχολείτο σε αυτές όσες ώρες απαιτούνταν για τη καταχώρηση των στοιχείων τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές</p> <p>→ Αμειβόταν κάθε μήνα εναλλάξ και από τις τέσσερις πιο πάνω εταιρίες με βάση τις ώρες που απασχολήθηκε, για την οποία αμοιβή εξέδιδε έντυπη απόδειξη με την ένδειξη «Α.Ζ., Διατρήτρια Η/Υ» θεωρημένων από την εφορία</p> <p>→ Ήταν ασφαλισμένη στο ΤΕΒΕ ως ελεύθερη επαγγελματίας</p> <p>→ Τις υπηρεσίες της αυτές η ενάγουσα προσέφερε σε όλες τις προαναφερόμενες τέσσερις εταιρίες μέχρι το 1994 και στη συνέχεια αποκλειστικά στη δεύτερη εταιρία «INTERMPIETON A.E.» μέχρι το 1998</p> <p>→ Μετά την άνω εργασία της δεν ασχολιόταν με άλλη εργασία των γραφείων των</p>	
--	--	--	--

		<p>εταιριών, αλλά αποχωρούσε → Ήταν υποχρεωμένη να ακολουθεί το ωράριο εργασίας των εργαζομένων στις εταιρίες, υπαλλήλων και κατά την προσέλευση και αποχώρηση της από τα γραφεία τους να χτυπά κάρτα, όπως και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι → Αυτό ήταν αναγκαίο διότι η εκτέλεση του έργου έπρεπε να γίνεται κατά τις ώρες που οι υπηρεσίες των εταιριών αυτών λειτουργούσαν και διότι κάρτα χτυπούσαν όλοι οι εισερχόμενοι στα γραφεία εταιριών</p>	
--	--	--	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
2947/1998 ΕΦΘΕΣΣΑΛ (274297)	<p>→ Εργατικό δίκαιο → Όροι αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών λογιστών → Κριτήρια για το χαρακτηρισμό κάποιου ως λογιστή → Οι εργασίες που εκτελούσε η ενάγουσα, ήτοι τήρηση λογιστικών βιβλίων, τα οποία καθημερινά ενημέρωσε, ανάλυση λογιστικών και οικονομικών πράξεων, χρεοπιστώσεις λογαριασμών, τις οποίες καταχωρούσε στο κομπιούτερ και επιστασία του λογιστηρίου της</p>	<p>→ Η ενάγουσα, έγγαμος με δύο παιδιά είχε προϋπηρεσία 15 ετών ως λογίστρια και βοηθός λογιστή σε άλλους εργοδότες από 1963 μέχρι 1977, την οποία γνωστοποίησε στην εναγόμενη → Προσλήφθηκε στις 1.7.1980 από την ομόρρυθμη εταιρία με επωνυμία «Ι.Κ. και Σία ΟΕ» και εργάστηκε μέχρι 10.12.1984, οπότε στις 11.12.1984 συστήθηκε η εναγόμενη από μετατροπή της άνω ΟΕ, όπου και συνέχισε την εργασία της στην τελευταία, η οποία υπεισλήθε νόμιμα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την άνω σύμβαση της ενάγουσας και απασχολήθηκε υπό την ιδιότητα αυτή μέχρι 7.1.1997</p>	<p>→ Η κρινόμενη αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή ως ουσία βάσιμη εν μέρει για το ποσό των 4353526 δρχ, με το νόμιμο τόκο αφότου κάθε επιμέρους κονδύλιο έγινε απαιτητό και δη από τις 7.1.97, χρόνο απόλυσης της ενάγουσας → Το πρωτόδικο δικαστήριο, το οποίο με την εκκαλούμενη απόφαση του έκανε εν μέρει δεκτή την αγωγή για το ποσό των 5224231 δρχ (μεγαλύτερο) έσφαλε και πρέπει να γίνει δεκτός ο σχετικός λόγος της εφέσεως ως ουσία βάσιμος και η</p>

	<p>εναγόμενης, ανήκουν στα καθήκοντα του λογιστή → Καταγγελία της σύμβασης εργασίας και οφειλόμενη αποζημίωση → Μερικά δεκτή η αγωγή</p>	<p>→ Η ενάγουσα ήταν υπεύθυνος, κατηύθυνε και παρακολουθούσε την εφαρμογή του όλου λογιστικού συστήματος της εναγόμενης και στο λογιστήριο της, όπου η ίδιοαπρόιστατο, βοηθούμενη αργότερα και από βοηθούς λογιστές, την Μ.Κ. από Σεπτέμβριο 1986 (ανιψιά της) και από Σεπτέμβριο 1995 ως Ιούνιο 1996 την Α.Κ., την εργασία των οποίων διηύθυνε και οι οποίες εργαζόταν υπό την επίβλεψη και τις οδηγίες της, η ίδια τηρούσε τα προβλεπόμενα από τον Εμπορικό νόμο και τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων λογιστικά βιβλία, τα οποία καθημερινά συμπλήρωνε και πραγματοποιούσε σ' αυτά τις κατάλληλες λογιστικές εγγραφές και τέλος, προέβαινε σε αναλύσεις οικονομικών και λογιστικών πράξεων και χρεοπιστώσεις λογαριασμών τις οποίες, καταχωρούσε στο κομπιούτερ (λογιστικές μηχανές Η/Υ) η άνω Μ.Κ. η οποία και την χειριζόταν → Η αναγγελία πρόσληψης της εναγόμενης έγινε στις 4.11.1980 που την αναφέρει ως λογίστρια → Στις 27.10.1994 εστάλει επιστολή της εναγόμενης προς την ενάγουσα η οποία υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της πρώτης όπου στη φράση «τόπος εργασίας» αναφέρεται: ο βιοτεχνικός χώρος που βρίσκεται στην οδό Γ... όπου εργάζεσθε ως λογίστρια</p>	<p>έφεση εν μέρει ως ουσία βάσιμη, εξαφανισθεί η εκκαλούμενη απόφαση και, αφού διακρατηθεί η υπόθεση και δικασθεί η αγωγή (άρθρο 533 ΚΠολΔ) γίνει αυτή δεκτή εν μέρει ως ουσία βάσιμη για το ποσό ως στο διατακτικό ειδικότερα αναφέρεται και να καταδικασθεί η εναγόμενη – εκκαλούσα σε μέρος της δικαστικής δαπάνης της ενάγουσας – εφεσίβλητης (άρθρα 176, 178, 183, 191 ΚΠολΔ) και των δύο (2) βαθμών δικαιοδοσίας, κατά συμψηφισμό του πέραν τούτης ποσού λόγω της μερικής νίκης και ήττας τους</p>
--	--	---	--

		<p>→ Το υπ' αριθμ. 18/7.1.97 δελτίο εργατικής διαφοράς, όπου η ενάγουσα δηλώνει ότι εργάστηκε ως λογίστρια στην εναγόμενη. Προσήλθε μετ' αναβολή στις 12.3.97 και δεν αντέκρουσε τον ισχυρισμό της ως εργασθείσας σ' αυτή υπό την ιδιότητα της λογίστριας</p> <p>→ Εκτυπώσεις, υπό ημερομηνίες 1.11.96 και 2.8.96, εισφορών ΙΚΑ και TEAM, τις οποίες συνέταξε η εναγόμενη και τις οποίες αναφέρει την ενάγουσα με την ιδιότητα της λογίστριας</p> <p>→ Την από 17.9.98 βεβαίωση της Δ/σης απασχόλησης και εργασίας τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας Δυτ. Θεσσαλονίκης προκύπτει ότι η εναγόμενη απασχολούσε την ενάγουσα με την ειδικότητα της λογίστριας σύμφωνα με το πρόγραμμα ωρών εργασίας</p> <p>→ Η ενάγουσα εργάστηκε στην εναγόμενη μέχρι 7.1.97, όποτε ο νόμιμος εκπρόσωπος της Γ.Σ. την εξεδίωξε από το γραφείο της και έπαυσε να αποδέχεται τις υπηρεσίες της, καταγγέλλοντας έτσι σιωπηρά τη σύμβαση εργασίας της και χωρίς να της καταβάλει τη νόμιμη αποζημίωση</p> <p>→ Η ενάγουσα απέστειλε προς την εναγομένη την από 17.9.96 εξώδικη δήλωση και διαμαρτυρία, διαμαρτυρούμενη για τις συνθήκες εργασίας και ζητούσε απ' αυτήν να αποδέχεται την εργασία της όπως αρχικά και τα προηγούμενα χρόνια είχαν</p>	
--	--	---	--

		<p>συμφωνήσει → Η εναγόμενη απέστειλε στην ενάγουσα προσχηματικά την από 13.4.97 εξώδικη πρόσκληση για να αναβάλει εργασία, στην οποία απάντησε η ενάγουσα στις 15.1.1997 με ταυτόχρονη εξώδικη απάντηση και δήλωση, αντικρούουσα την ως άνω προσχηματική πρόσκληση για εργασία της εναγόμενης</p>	
--	--	---	--

Στοιχεία	Περίληψη	Πραγματικά Περιστατικά	Κρίση
612/1998 ΕΦΘΕΣΣΑΛ (256113)	<p>→ Έννοια βοηθού λογιστή → Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας στους ενεργούντες καταχωρήσεις σε τερματικούς σταθμούς ηλεκτρονικών υπολογιστών → Αναγνώριση του ανθυγιεινού χαρακτήρα των τερματικών σταθμών ηλεκτρονικών υπολογιστών με την ΔΑ 67/83 → Διάρκεια χορήγησης του επιδόματος → Συμψηφισμός του επιδόματος με τις μεγαλύτερες των νόμιμων αποδοχές → Με σημείωση Ιω. Ληξουριώτη στο ΔΕΕ</p>	<p>→ Η εναγόμενη ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «B.E.-E.-M.-B.» προσέλαβε τις ενάγουσες με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου την πρώτη στις 1.1.1971, τη δεύτερη στις 9.2.1973 και την Τρίτη στις 23.6.1973 για να εργασθούν σε αυτή ως βοηθοί λογιστές, εργαζόμενες σε αυτή την εργασία μέχρι την απόλυση τους από την τελευταία στις 7.4.1995 → Η εργασία τους συνίστατο στην έκδοση τιμολογίων, στην καταχώρηση τιμολογίων αγορές προμηθευτών εσωτερικού, στην καταχώρηση γραμματίων και στην εκκαθάριση αυτών, στη χρέωση και στη πίστωση των λογαριασμών πελατών το οποίο είχε εργασιακή σχέση με το λογιστήριο, με τις κατευθύνσεις και οδηγίες του υπεύθυνου λογιστή → Η ίδια η εναγόμενη καθ' όλο το διάστημα της εργασίας τους, τις πλήρωνε με βάση τις ΣΣΕ που προέβλεπαν τις αποδοχές και τα επιδόματα των βοηθών λογιστών, τις</p>	<p>→ Η αγωγή να γίνει δεκτή εν μέρει ως ουσία βάσιμη ως προς το επίδομα της ανθυγιεινής εργασίας και να υποχρεωθεί η εναγόμενη να καταβάλει στην κάθε ενάγουσα τα άνω ποσά ως διαφορές μεταξύ των καταβληθέντων και των δικαιωμένων νόμιμων αποδοχών τους, και επιδόματα των εορτών και αδειών → Η εκκαλούμενη απόφαση ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο και σωστά εκτίμησε τις αποδείξεις και οι αντίθετοι λόγοι της εφέσεως ελέγχονται αβάσιμοι και απορριπτέοι ως επίσης και η κρινόμενη έφεση θα πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη στο σύνολο της → Η εκκαλούσα ως</p>

		<p>ενέγραφε δε και στο πρόγραμμα εργασίας ως βοηθούς λογιστές → Ο μάρτυρας ανταπόδειξης της εναγόμενης Α.Μ., ο οποίος είναι προϊστάμενος του λογιστηρίου της τελευταίας καταθέτει μεταξύ των άλλων ότι η τρίτη εναγόμενη έχει και ιδιότητα του βοηθού λογιστή, οι δε υπόλοιπες χαρακτηρίζονταν μισθολογικά ως λογίστριες → Εναντίον της εναγόμενης οι ίδιες ενάγουσες άσκησαν εναντίον της τις υπ' αριθμ.καταθ. 1717 και 1818/7.7.1998 αγωγές ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης και ζητούσαν μ' αυτές τα επιδόματα ανθυγεινής εργασίας για προγενέστερο χρόνο (1984-1986) με την ιδιότητα των βοηθών λογιστών και χειριζόμενες τερματικούς σταθμούς ηλεκτρονικού υπολογιστή, επ' αυτών δε εκδόθηκε η 2565/1987 απόφαση του εν λόγω δικαστηρίου που δέχτηκε τις αγωγές συνεδικασθείσες ως ουσία βάσιμες, στις δε προτάσεις της η εναγόμενη κατά τη συζήτηση των αγωγών αυτών ομολόγησε ότι οι ενάγουσες εργάζονταν σ' αυτήν ως βοηθοί λογιστών → Η εναγόμενη από το έτος 1973 εγκατέστησε στην επιχείρησή της ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y) ενώ προηγουμένως χρησιμοποιούσε λογιστικές μηχανές, το δε λογιστήριο της εναγόμενης για τις λογιστικές εργασίες χρησιμοποιεί τους τερματικούς σταθμούς του H/Y</p>	<p>ηττηθείσα πρέπει να καταδικασθεί στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης των εφεσίβλητων του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας (άρθρα 176, 183, 191 ΚΠολΔ) διότι ηττήθηκε → Απορρίπτει την έφεση</p>
--	--	--	---

		<p>→ Οι ενάγουσες χειρίζονταν τους τερματικούς σταθμούς στους οποίους και ενεργούσαν χρεοπιστώσεις πελατών, γραμματίων, εισπράξεων και λοιπές λογιστικές εγγραφές</p> <p>→ Συμφωνήθηκε να καταβάλλει η εναγόμενη στις ενάγουσες, μέλη του επαγγελματικού σωματείου με την επωνυμία «Σωματείο Εργατοτεχνικών και υπαλλήλων της Β.-Ε. ΑΕ Η Πρόοδος» τις αποδοχές των κλαδικών τους συμβάσεων, προσαυξημένες κατά 13% από 1.1.1990, το δε μηνιαίο επίδομα των 3000 δρχ το χορηγούσε η εναγόμενη επί μακρόν χρονικό διάστημα, με τη συμφωνία όμως ότι θα καταβάλλεται πέραν από τις νόμιμες αποδοχές</p>	
--	--	--	--

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα τελευταία χρόνια η χώρα μας βιώνει μια οικονομική κρίση που έχει αποφέρει μεγάλες μεταβολές στην ελληνική αγορά εργασίας.

Τα μνημόνια έχουν οδηγήσει στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Έχουν σκοπό τη μείωση του εργασιακού κόστους και την απαξίωση των εργασιακών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα υποβαθμίζεται ο ρόλος της πλήρους και σταθερής απασχόλησης και προωθούνται οι ευέλικτες μορφές εργασίας με περιορισμένες αμοιβές και δικαιώματα.

Η σημασία των ΕΓΣΣΕ ήταν μεγάλη, γιατί μέσω αυτών ρυθμιζονταν τα γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων. Πλέον όμως, τα όρια αυτά θα θεσπίζονται από το νομοθέτη, ενώ με τη ΓΣΣΕ θα καθορίζονται μόνο μη μισθολογικοί όροι που αφορούν στο σύνολο των εργαζομένων όλης της χώρας. Αν με τη ΕΓΣΣΕ θεσπιστούν και μισθολογικοί όροι, αυτοί θα ισχύουν μόνο για τους εργαζόμενους σε επιχειρήσεις που είναι μέλη των συμβαλλόμενων εργοδοτικών οργανώσεων

Τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης έχουν υποστεί βεβαίως και οι λογιστές, οι οποίοι έχουν υποστεί μισθολογικές μειώσεις όπως όλοι οι εργαζόμενοι, μειώσεις τόσο στο βασικό μισθό όσο και στα επιδόματα. Η προστασία που παρέχεται από τις ΣΣΕ παραμένει τυπικά σημαντική, πλην όμως στην ουσία, με την κατάργηση της δυνατότητας του Υπουργού να κηρύσσει γενικά υποχρεωτικές τις ΣΣΕ, αυτές πλέον ισχύουν μόνο για τους εργοδότες και εργαζομένους που είναι μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων που τις υπέγραψαν, άρα ισχύουν για έναν πολύ μικρό πληθυσμό λογιστών και βοηθών λογιστών. Η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων υπόκειται πλέον είτε στον εθνικά νομοθετημένο κατώτατο μισθό (εφόσον είναι νεοπροσλαμβανόμενοι) είτε στις αποδοχές που προέβλεπαν οι ΣΣΕ πριν από τη λήξη της ισχύος τους και μετά τη μονομερή από τον εργοδότη περικοπή των επιδομάτων τους (εκτός από τα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικίνδυνης εργασίας). Επομένως το μισθολογικό καθεστώς των λογιστών και βοηθών λογιστών έχει ακολουθήσει την πορεία των μισθών όλων των κατηγοριών μισθωτών στη χώρα μας.

Ο ρόλος του λογιστή είναι ωστόσο πολύ σημαντικός σε μια επιχείρηση. Ο λογιστής είναι αυτός που συλλέγει τις πληροφορίες από τα λογιστικά βιβλία και είναι σε θέση να τις αξιολογεί και να προτείνει τις καλύτερες λύσεις. Ο λογιστής σύμφωνα με το κανόνα δεοντολογίας, πρέπει να χαρακτηρίζεται από ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, επαγγελματική επάρκεια και δέουσα προσοχή, εχεμύθεια, κοινωνική υπευθυνότητα. Πρέπει να είναι οργανωτικός, συστηματικός, τυπικός, πολύ προσεκτικός και να ενημερώνεται διαρκώς σχετικά με τις αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία.

Αξίζει να αναφέρουμε ένα σημείο του Ν.4174/2013, άρθρο 67 στο οποίο αναφέρεται «...Ο εν γνώσει υπογράφων ανακριβή φορολογική δήλωση ως πληρεξούσιος, καθώς και όποιος με οποιονδήποτε άλλο τρόπο εν γνώσει συμπράττει ή προσφέρει άμεση συνδρομή στην τέλεση των παραπάνω εγκλημάτων τιμωρείται ως άμεσος συνεργός...». Δηλαδή οποιονδήποτε προτείνει λύσεις, έχει ευθύνη περί αυτού ως συνεργός του εγκλήματος της φοροδιαφυγής με αντίστοιχα ποινικές κυρώσεις.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της βαρύτητας της ευθύνης του λογιστή είναι η κατάρρευση της LehmanBrothers, που οφειλόταν σε «παραπλανητικά λογιστικά τεχνάσματα», ώστε να καλύψει την άσχημη εικόνα των οικονομικών. Οι λογιστές της απέκρυψαν προσωρινά από τα βιβλία της 50 δις. Δολάρια από «προβληματικά περιουσιακά στοιχεία». Η χρεοκοπία της LehmanBrothers οδήγησε στη χειρότερη χρηματοοικονομική κρίση μετά τη Μεγάλη Ύφεση.

Ας εκφραστεί, λοιπόν η ευχή το έργο του Λογιστή να γνωρίσει μισθολογικά την αναγνώριση που του αξίζει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μιλτιάδης Λεοντάρης – Το Δίκαιο των Εργαζομένων
2. Λεωνίδας Ντάσιος – Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο
3. Στυλιανός Βλαστός – Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις
4. Ιωάννης Ληξουριώτης – Εφαρμογές Εργατικού Δικαίου
5. Νίκη Γεωργιάδου – Εισαγωγή στο Εργατικό Δίκαιο
6. Site «Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Πολιτών Χαλκιδικής» - Άρθρο του Ευάγγελου Πάντζου, διευθυντής Σ.Ε.Π.Ε., συγγραφέας Εργατικής Νομοθεσίας και Ελένης Πάντζου, δικηγόρος
7. Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1507
8. Τόμος 64/2008 ΔΕΝ, τεύχος 1518
9. Site «Ο.ΜΕ.Δ. – Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας»
10. Site “TAXHEAVEN”
11. Site “e-forologia”

Επισήμανση

Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσης Πτυχιακής Εργασίας, εκτός των αναφορών που σημαίνονται ως λήμματα, αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις της ομάδας των φοιτητριών που την επιμελήθηκαν και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Λογιστικής ή του ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας.